

TAK
ZMIENIŁ SIĘ

2 0 0 4 – 2 0 1 4

WYDAWCA

Fundacja Gdańska

www.fundacjagdanska.pl

ISBN 978-83-939468-2-2

© Urząd Miejski w Gdańsku, Gdańsk 2014.

Tekst

Przemysław Rot

Tomasz Drozdowski

Magdalena Kuczyńska

Źródła danych

Dane statystyczne pochodzą od podmiotów i instytucji wymienionych w publikacji oraz z opracowań własnych:

Wydziału Polityki Gospodarczej, Wydziału Programów Rozwojowych,

Wydziału Rozwoju Społecznego.

Ilustracje

Archiwum Biura Prezydenta ds. Promocji Miasta

www.gdansk.pl

Jerzy Pinkas

Maciej Nicgorski

Przemysław Rot

Maciej Blachowski

Błażej Kucharski

Piotr Połoczański

Remigiusz Stasiak

Lech Makara

Grzegorz Lechman

Tadeusz Zaleski

Studio Architektoniczne „Kwadrat”

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu

Centrum Hewelianum

CSW Łaźnia

Biuro Inwestycji Euro Gdańsk 2012

Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A./Kacper Kowalski

Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego/Kacper Kowalski

Gdański Park Naukowo-Technologiczny

Politechnika Gdańska

Pomorska Kolej Metropolitalna S.A.

Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A./Elwira Liegman

Qumak S.A.

Zakład Utylizacyjny w Gdańsku

GIWK

Straż Miejska

Projekt graficzny i skład

Art Design

www.artdesign.net.pl

**TAK
ZMIENIŁ SIĘ
GDAŃSK**

2 0 0 4 – 2 0 1 4

Drodzy Państwo!

Historia każdego miasta, regionu czy kraju to historia wzlotów i upadków, rozwoju i regresu, prosperity i stagnacji. Te fale wznoszące i opadające wyznaczają cykle życia każdego miasta, przy czym szczególnie wiele w trwałym rozwoju zależy od tego, na ile potrafimy wykorzystać czas prosperity, aby budować trwałe podstawy rozwoju, ograniczające zagrożenia i dające szanse w trudniejszych okresach.

Gdańsk w swojej długiej, tysiącletniej historii miał różne cykle rozwoju, poczynając od wzrostu w okresie wczesnego średniowiecza i hanzeatyckiego boomu, po którym do dziś pozostały dumne, gotyckie świątynie i ratusze, po upadek gospodarczy i polityczny Polski i Gdańska pod koniec XVIII wieku, który przyniósł stagnację i regres, sięgając połowy XIX wieku. Kolejna szansa rozwojowa miasta, wynikająca z rozwoju transportu i przemysłu pod koniec XIX i na początku XX wieku, została przez ówczesnych mieszkańców i włodarzy wykorzystana, dając realne fundamenty pod budowę nowoczesnego miasta. Wtedy to powstały wodociągi i kanalizacja, tramwaje i koleje, szkoły, w tym późniejsza politechnika, urzędy i budynki administracji. Rok 1945 stał się jednym z najważniejszych momentów w historii Gdańska, gdy zniszczeniu uległo materialne dziedzictwo budowane przez stulecia przez pokolenia gdańszczan. Odbudowa Gdańska, radykalna wymiana ludności wyznaczyły kierunki rozwoju miasta na następne dziesięciolecia. Drugi etap urbanizacji i uprzemysłowienie w latach 70. XX wieku były kolejnymi wyzwaniami rozwojowymi, którym towarzyszyły gwałtowne przemiany gospodarcze, społeczne i przestrzenne. Ich efektem była intensywna rozbudowa infrastruktury mieszkaniowej, edukacyjnej (powstanie Uniwersytetu Gdańskiego), komunikacyjnej i technicznej.

Po stagnacji i recesji lat 80., rewolucja Solidarności zaowocowała przemianami politycznymi i gospodarczymi 1989 roku. Ich bezpośrednią konsekwencją była odbudowa podmiotowej samorządności miejskiej w 1990 roku. To także początek przekształceń własnościowych przestrzeni i gospodarki miejskiej, upadek państwowych firm, powstawanie nowych przedsiębiorstw i gałęzi gospodarki. Chude lata transformacji po roku 1990 nie były dla Gdańska łatwe. Miasto stanęło przed wieloma wyzwaniami, jego rozwój zaś był powstrzymywany przez braki w kasie miejskiej. Brakowało funduszy zarówno na bieżące funkcjonowanie miasta, jak i na niezbędne inwestycje w zdekapitalizowaną infrastrukturę publiczną.

Pomyślny wiatr powiał wraz z pojawieniem się perspektywy wejścia Polski do Unii Europejskiej. 2004 rok jest kolejną w historii naszego miasta datą przełomową, jedną z najważniejszych w jego dziejach. Przyjęcie Polski i Gdańska do rodziny państw Unii Europejskiej oznaczało nie tylko otwarcie granic i wolność przepływu towarów i ludzi. To także niespotykana wcześniej szansa na podniesienie poziomu życia gdańszczan, standardu infrastruktury miejskiej i konkurencyjności Gdańska.

Dobrodzieństwo pomocy finansowej z UE objęło port morski i port lotniczy. Niestęchanie zyskała infrastruktura naukowa naszych akademickich uczelni. Dzięki remontowi kanału Raduni i budowie dziesiątków zbiorników retencyjnych radykalnie zwiększyło się bezpieczeństwo przeciwpowodziowe całego miasta. Ruszyła rozbudowa i unowocześnianie

miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego, transport publiczny zyskał nowe autobusy i tramwaje, powstały nowe linie tramwajowe oraz setki kilometrów dróg rowerowych. Wiele zabytków Gdańska odzyskało dawny blask, w tym kościół św. Jana, Bazylika Mariacka, wnętrze Katedry Oliwskiej. Budowa autostrady A1 i Obwodnicy Południowej przyczyniła się do poprawy przejezdności i lepszego skomunikowania miasta z resztą kraju i południem Europy. Z kolei pejzaż kulturowy został wzbogacony o liczne nowe obiekty i instytucje, w tym Europejskie Centrum Solidarności i Gdański Teatr Szekspirowski. To tylko niektóre ikony wielkich i, niech mi będzie wolno powiedzieć, wiekopomnych zmian. Warunki życia gdańszczan wyraźnie się poprawiły, a Gdańsk zyskał trwałe podstawy dalszego rozwoju, przyciągając nowe inwestycje, nowe miejsca pracy i nowych mieszkańców.

Tak wielkie zmiany były możliwe dzięki naszej wspólnej wytężonej pracy i zaufaniu gdańszczan do władz miasta, wyrażanemu w kolejnych wyborach. Dzięki staraniom radnych, ofiarnej pracy setek miejskich urzędników, firmom projektowym, nadzorowi i firmom wykonawczym udało się nam zrealizować sporo ambitnych marzeń, które wielu 10 lat temu brało za mrzonki. Entuzjazm i zaangażowanie gdańszczan w tym okresie było podobne do tego, którego doświadczali przy powojennej odbudowie Gdańska nasi ojcowie i dziadkowie. Ten współczesny nam „skok cywilizacyjny” dostrzegany jest bardzo wyraźnie nie tylko przez mieszkańców, ale także przez przyjeżdżających do Gdańska gości.

Publikacja, którą oddajemy do Waszych rąk, jest rejestrem i opisem zmian dokonanych przez nas wspólnie w naszym Gdańsku. Możemy być dumni z tego, jak wiele nam się udało osiągnąć, jak bardzo poprawiła się nasza przestrzeń, jakość życia, komunikacja, bezpieczeństwo, warunki rekreacji i kultury, nauka i edukacja i wiele innych dziedzin codziennego życia. Chcemy podsumować naszą pierwszą dekadę w Unii Europejskiej, dekadę rozwoju, prosperity i sukcesu. Wierzymy, że kolejne dekady przyniosą dalszy rozwój jakościowy naszego miasta, że będzie się nam żyło jeszcze lepiej. Przed nami kolejna, być może ostatnia wielka szansa na dalsze unowocześnianie Gdańska, oparta na pomocy finansowej UE w latach 2015-2020. Powinniśmy, jak do tej pory, odważnie, ale i roztropnie kontynuować realizację planów budowy przyjaznego gdańszczanom, nowoczesnego i wiernego wspaniałej 1000-letniej historii Gdańska – Gdańska wolności i solidarności.

Jesteśmy od 10 lat na wznoszącej fali i z powodzeniem wykorzystujemy jej energię i siłę. Wierzymy, że dobrze spożytkowaliśmy nadarzające się możliwości i szanse; wierzymy, że wszystkie dokonane dotąd inwestycje będą przez kolejne dekady wspierały trwałe, zrównoważony rozwój Gdańska, i że będą z nich korzystały kolejne pokolenia gdańszczan.

Zapraszam do lektury

Prezydent Miasta Gdańska

Nowoczesny transport i komunikacja

- ▶ Nowa rama komunikacyjna miasta
- ▶ Komunikacja wewnętrzna
- ▶ Rewolucja w komunikacji zbiorowej
- ▶ Transport metropolitalny
- ▶ TRISTAR
- ▶ Nowoczesna komunikacja rowerowa

Nowoczesny transport i komunikacja

Nowa rama komunikacyjna miasta	11
Komunikacja wewnętrzna	14
Rewolucja w komunikacji zbiorowej	20
Transport metropolitalny	24
TRISTAR	25
Nowoczesna komunikacja rowerowa	28

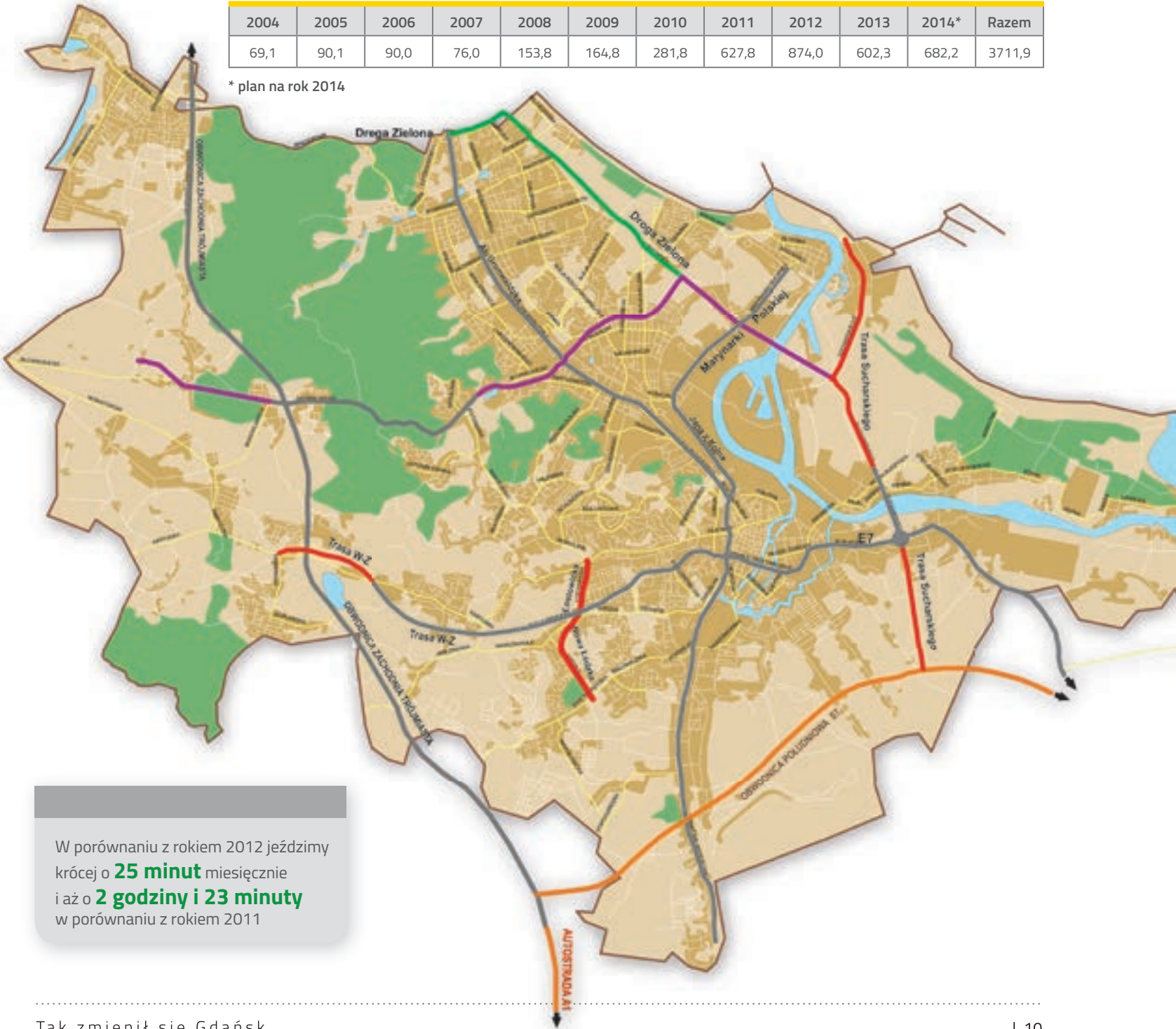
Od dłuższego czasu miasto modernizuje układ drogowy. Gdańsk jest jednym z siedmiu największych miast w Polsce, w których kierowcy najmniej czasu stoją w korkach. Z opracowania Deloitte'a z 2014 roku wynika, że mieszkańiec Gdańska dojeżdżając do pracy, pokonuje średnio 10 km. W ciągu miesiąca gdańszczanin traci na korki średnio 4 godziny i 55 minut – o połowę mniej niż we Wrocławiu, Warszawie czy Łodzi. Biorąc pod uwagę koszt naszej pracy, cenę paliwa i inne uwarunkowania, zobaczymy, że w skali kraju przez korki tracimy

w sumie 3,5 mld zł rocznie, co w przeliczeniu na statystycznego kierowcę daje 2,9 tys. zł. Kierowca w Gdańsku dzięki sprawnemu układowi komunikacyjnemu jest o blisko 600 złotych bogatszy niż mieszkańcy innych dużych miast. Warto pamiętać, że nie skończyliśmy jeszcze wszystkich inwestycji i mamy jeden z najwyższych wskaźników motoryzacji. Na 1000 mieszkańców przypada w stolicy Pomorza ponad 508 zarejestrowanych pojazdów osobowych.

Wydatki z budżetu miasta na budowę, modernizację i utrzymanie układu drogowego w Gdańsku w latach 2004–2014 (mln zł)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	Razem
69,1	90,1	90,0	76,0	153,8	164,8	281,8	627,8	874,0	602,3	682,2	3711,9

* plan na rok 2014

W porównaniu z rokiem 2012 jeździmy krócej o **25 minut** miesięcznie i aż o **2 godziny i 23 minuty** w porównaniu z rokiem 2011

Nowa rama komunikacyjna miasta

W Gdańsku w ciągu ostatnich 10 lat udało się wydatnie usprawnić ruch tranzytowy. Dzięki modernizacji i nowym inwestycjom drogowym powstała rama komunikacyjna, która umożliwia dogodny tranzyt ze wschodu na zachód i z północy na południe z pominięciem gęsto zamieszkanym obszarów miasta. Efektem tych inwestycji jest znaczące zmniejszenie liczby pojazdów przejeżdżających przez centrum Gdańska, a tym samym skrócenie czasu przejazdu.

Sam Gdańsk także pokrywa się siecią nowych, szybkich, bezkolizyjnych tras, przejmujących ruch tranzytowy z przeciążonych ulic miejskich.

Gdańską ramę komunikacyjną wyznaczają dzisiaj:

- Obwodnica Południowa – bezpośredni łącznik pomiędzy drogą ekspresową S7 a drogą krajową nr 1 i Obwodnicą Trójmiasta (S6), pozwalający ominąć podróżującym tranzytem centrum miasta;
- Obwodnica Trójmiasta – zmodernizowana dzięki unijnym środkom droga ekspresowa S6 łącząca początek autostrady A1 z miastami metropolii gdańskiej;
- Trasa Słowackiego – trasa łącząca port lotniczy w Rębiechowie z terenami portowymi i przemysłowymi po obu stronach Martwej Wisły i Trasą Sucharskiego;
- Trasa Sucharskiego – łącznik pomiędzy rozwojowymi terenami Portu Północnego a Obwodnicą Południową;
- Trasa W-Z – połączenie centrum miasta z drogą krajową nr 7, Trasą Sucharskiego oraz Obwodnicą Trójmiasta.

Największe inwestycje drogowe w Gdańsku w latach 2004–2014

Inwestycja drogowa	Łączna długość (km)	Koszt całkowity (mln zł)	Dofinansowanie z UE (mln zł)
Obwodnica Południowa Gdańska	17,9	1441,4	1225,6
Trasa Słowackiego	10,7	1420	1154
Trasa Sucharskiego	8,3	472,6	378,2
Trasa W-Z	2,2	149,2	100,4
Węzeł drogowy Karczemki	13,9	262,4	173,9
Węzeł drogowy Matarnia	1,6	55	0,0

Obwodnica Południowa w liczbach

- 17,9 km – długość nowej drogi ekspresowej
- 12 – liczba obiektów inżynierskich: mostów, przepustów i wiaduktów wybudowanych w ramach projektu
- 2,8 km – długość najdłuższej w Polsce estakady drogowej
- 5 – liczba węzłów drogowych

Trasa Słowackiego w liczbach

- 10,71 km – łączna długość nowych odcinków Trasy Słowackiego
- 1377,5 m – całkowita długość tunelu pod Martwą Wisłą
- 126 m – tyle ma estakada nad al. Grunwaldzką
- 97,5 m – długość nowego wiaduktu nad torami kolejowymi
- 2200 ton – tyle waży Damroka, maszyna TBM o długości 91 m i średnicy tarczy 12,56 m, drążąca tunel pod Martwą Wisłą
- 1076 – tyle pierścieni będzie potrzeba do wykonania dwóch rur tunelu (każdy z pierścieni składa się z siedmiu elementów i waży około 100 ton)
- 11 m – średnica każdej z nitek tunelu pod Martwą Wisłą
- 13 – tyle nowych estakad, wiaduktów, kładek i tuneli powstało w ramach budowy Trasy Słowackiego
- 130 m – średnica zewnętrzna największego w Polsce północnej ronda na węźle Marynarki Polskiej

Budowie dróg tranzytowych towarzyszyła rozbudowa i budowa nowych bezkolizyjnych węzłów drogowych. Obwodnica Południowa krzyżuje się na terenie Gdańska w dwóch miejscach: z Trasą Słowackiego na węźle Olszynka i drogą krajową nr 1 na węźle Lipce. Trasa Sucharskiego połączyła się z Trasą Słowackiego na węźle Ku Ujściu – oprócz końcowego węzła Olszynka – łączy się z innymi arteriami komunikacyjnymi jeszcze na węzłach: Wosia Budzysza, Elbląska i Błonia.

Bez wątpienia na szczególną uwagę zasługuje węzeł drogowy Karczemki leżący na skrzyżowaniu nowego odcinka trasy W-Z i Obwodnicy Trójmiasta (droga ekspresowa S6). To drugi pod względem wielkości węzeł drogowy w Polsce i największy w północnej części kraju.

Węzeł powstał w wyniku połączenia sił i środków Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Miasta Gdańska, funduszy unijnych oraz prywatnego francuskiego inwestora Auchan Polska – właściciela Centrum Handlowego Auchan, który przeznaczył na inwestycję 36,4 mln zł.

Łączna długość zbudowanych w ramach tego węzła dróg to 13,9 km, w tym: 3,4 km to całkowicie przebudowany i poszerzony odcinek Obwodnicy Trójmiasta, a 10,5 km to łącznice i drogi zbiorcze prowadzące m.in. do sąsiedniego węzła Matarnia.

Wcześniej, w 2004 roku, szwedzki koncern IKEA – właściciel Parku Handlowego Matarnia wspólnie z GDDKiA oraz miastem Gdańsk zrealizowały przebudowę i modernizację węzła drogowego Matarnia i odcinka leśnego Trasy Słowackiego.

Na miano węzła drogowego zasługuje także największe rondo w Polsce, leżące na skrzyżowaniu Trasy Słowackiego z ul. Marynarki Polskiej w dzielnicy Letnica, tuż obok stadionu PGE Arena i kompleksu AmberExpo.

Trasa Sucharskiego w liczbach

- 8,3 km** – łączna długość Trasy Sucharskiego
- 9** – tyle nowych wiaduktów powstało w ramach budowy Trasy Sucharskiego
- 280 m** – długość tunelu dla pieszych pod torami kolejowymi w rejonie węzła Elbląska
- 5** – liczba węzłów drogowych obsługujących ruch na Trasie Sucharskiego (razem z węzłem Olszynka)
- 200** – tyle belek VFT użyto do budowy obiektów inżynierskich na II zadaniu Trasy Sucharskiego
- 500 000 m³** – taką objętość mają nasypy na I zadaniu Trasy Sucharskiego
- 70 000 ton** – tyle masy bitumicznej (asfaltu) położono na I zadaniu trasy

Pojazdy zarejestrowane w Gdańsku w latach 2004–2013 (szt.)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
166 465	177 554	188 341	200 822	215 799	212 639	218 911	228 669	234 164	241 608

Komunikacja wewnętrzna

Jak każde dynamicznie rozwijające się miasto, Gdańsk stale wymaga inwestycji w rozwój wewnętrznych połączeń drogowych.

W ciągu minionego 10-lecia w tym obszarze zaszło wiele pozytywnych zmian.

Część przedsięwzięć związanych z rozbudową i modernizacją wewnętrznego układu drogowego miasta zyskała dofinansowanie z Unii Europejskiej. Część inwestycji dofinansował budżet centralny. Wiele innych zostało sfinansowanych z budżetu miasta lub w ramach współpracy z inwestorami prywatnymi.

Dzięki unijnemu dofinansowaniu w latach 2006–2007 kompleksowej przebudowie zostały poddane, newralgiczne dla ruchu drogowego w śródmieściu Gdańska, ulice Podwale Grodzkie i Wały Jagiellońskie na odcinku od Wałów Piastowskich do węzła drogowego Hucisko. Po przebudowie znakomicie poprawiły się warunki jazdy, zyskali także piesi i rowerzyści. Z przebudowanego dzięki unijnym środkom ciągu ulic, tworzących zasadniczy element układu komunikacyjnego w centrum Gdańska, codziennie korzystają dziesiątki tysięcy pojazdów.

34,4 mln zł

koszt przebudowy układu drogowego Podwala Grodzkiego i Wałów Jagiellońskich

22,7 mln zł

wartość dotacji z UE

Nie mniej ważnym przedsięwzięciem, na które wiele lat czekali mieszkańcy dzielnic Nowy Port i Brzeźno oraz pracownicy firmy działających w strefie przemysłowo-portowej na zachodnim brzegu Martwej Wisły była przeprowadzona w latach 2006–2007 przebudowa ulicy Marynarki Polskiej. Unijna dotacja pozwoliła całkowicie przebudować jezdnie i chodniki wraz z infrastrukturą techniczną o łącznej długości ponad 3 km. Rowerzystom zapewniono dwie ścieżki rowerowe o długości ponad 6 km. Przebudowie poddano także skrzyżowania i ulice boczne. Ulica Marynarki Polskiej jest dzisiaj, obok Trasy Słowackiego, jedną z dwóch alternatywnych dróg dojazdowych do stadionu PGE Arena i centrum AmberExpo.

46,6 mln zł

koszt przebudowy ul. Marynarki Polskiej

32,4 mln zł

wartość dotacji z UE

Budowa al. Vaclava Havla była kluczową inwestycją, której celem była poprawa warunków ruchu, związanych z dynamicznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego w południowej części miasta. Dzięki unijnemu dofinansowaniu w diametralny sposób poprawiła się przejezdność dróg w rejonie osiedli położonych przy ulicach: Wilanowskiej, Łódzkiej, Warszawskiej, Jabłoniowej i Świętokrzyskiej. Nowa ulica ma swój początek na skrzyżowaniu ulic: Warszawskiej, Łostowickiej, Witosa i Wilanowskiej. Jej końcem jest rozbudowane skrzyżowanie z ul. Świętokrzyską, połączone z pętlą tramwajową i węzłem integracyjnym.

70,8 mln zł

koszt budowy al. Vaclava Havla

43,3 mln zł

wartość dotacji z UE

Integralną częścią programu rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego na tzw. górnym tarasie miasta była przebudowa ul. Łostowickiej. Ulica nie tylko została poszerzona do dwóch pasów ruchu. Przebudowie poddane zostały jej skrzyżowania z ul. Kartuską i Armii Krajowej, a przy okazji powstał tu także nowy układ dojazdowy i parkingi do obsługi największej gdańskiej nekropolii, jaką jest cmentarz Łostowski.

38,7 mln zł

koszt przebudowy ulicy Łostowickiej

19,9 mln zł

wartość dofinansowania z funduszy unijnych

Aby optymalnie wykorzystać możliwości, jakie stwarza hala sportowo-widowiskowa ERGO Arena, niezbędna była znacząca rozbudowa lokalnego układu drogowego. Najistotniejszym elementem inwestycji była budowa tzw. Drogi Zielonej na odcinku od ronda Gospody do al. Grunwaldzkiej i al. Niepodległości, pozwalającej uczestnikom imprez z Gdańska i Sopotu sprawnie dojechać do hali i opuścić obiekt.

70,8 mln zł

koszt budowy Drogi Zielonej

53,1 mln zł

wartość dotacji unijnej

Miasto wspólnie z Zarządem Morskiego Portu Gdańsk SA uczestniczyło w realizacji trzech projektów dotyczących zarówno zwiększenia potencjału przeładunkowego portu, jak i usprawnienia ruchu w dzielnicach portowych.

Pierwszy projekt dotyczył modernizacji nabrzeża w rejonie basenu Władysława IV. Miasto podjęło się przebudowy węzła drogowego przy ul. Oliwskiej, który rozdziela ruch w kierunku Wolnego Obszaru Celnego i bazy promowej Polskiej Żeglugi Bałtyckiej.

W ramach projektu poprawy dostępności do terminalu promowego i ro-ro przy nabrzeżu Westerplatte, miasto zmodernizowało skrzyżowanie dojazdowe, poprawiając standard i bezpieczeństwo ruchu drogowego w tym rejonie, często odwiedzanym o każdej porze roku także przez gdańszczan i turystów.

Miejskie pieniądze zaangażowano także w projekt modernizacji dojazdu do nabrzeża Przemysłowego. Nowy wiadukt na ul. Ku Ujściu jest dzisiaj jednym z elementów węzła drogowego na skrzyżowaniu Trasy Słowackiego i Trasy Sucharskiego. Od węzła do nabrzeża i basenu Górniczego prowadzi teraz całkowicie przebudowany 600-metrowy fragment ulicy Ku Ujściu.

W 2014 roku zakończony został I etap budowy ul. Nowa Wałowa, która łączy dawne tereny stoczniowe z centrum Gdańska. Droga wybudowana w formie partnerstwa publiczno-prywatnego daje realną szansę na stworzenie w tym miejscu długo wyczekiwanej dzielnicy Młode Miasto. W ramach tego etapu wykonano odcinek ulicy o długości 1,2 km, estakadę o długości 200 m i wiadukt nad torami kolejowymi.

102,4 mln zł

łączna wartość prac związanych z budową ul. Nowa Wałowa

40,4 mln zł

wkład miasta w realizację projektu

152,1 mln zł

wartość projektów zrealizowanych w partnerstwie z Zarządem Morskiego Portu Gdańsk SA

28,3 mln zł

wkład miasta Gdańska

79,7 mln zł

wartość dotacji unijnych

Znaczne oszczędności w budżecie Gdańska poczynione dzięki unijnym dotacjom pozwoliły w ostatnim 10-leciu na realizację wielu innych lokalnych przedsięwzięć drogowych na terenie całego miasta.

Środki z budżetu miasta przeznaczono m.in. na modernizację wpisanych w krajobraz miasta zabytkowych mostów przy ul. Braci Lewoniewskich i w Bramie Oliwskiej.

Istotnym elementem rozbudowy i modernizacji układu drogowego miasta jest rewitalizacja zabytkowych nawierzchni ulic, prowadzona przede wszystkim na obszarze Głównego Miasta i Oliwy. Tradycyjny bruk powrócił m.in. na ulice: Piwną, św. Ducha, Garbary, Pocztową, Podwale Grodzkie w śródmieściu Gdańska oraz na ulicach: Kaprów, Obrońców Westerplatte, Kasprzowicza i Orkana w starej Oliwie.

21,9 mln zł

koszt rewaloryzacji ulic Głównego Miasta

4 mln zł

wydatki przewidziane na dalszą rewitalizację ulic

Miastu udało się pozyskać środki także z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój. Ze środków pochodzących z budżetu centralnego sfinansowana została przebudowa układu drogowego wokół powstającego gmachu Teatru Szekspirowskiego obejmująca ulice: Bogusławskiego, Zbytki i Ogarną.

3,7 mln zł

koszt przebudowy układu drogowego w okolicy Teatru Szekspirowskiego

0,8 mln zł

dotacja z budżetu państwa

2,9 mln zł

nakłady z budżetu miasta

Z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008–2011 miasto otrzymało w 2009 roku dotację na pokrycie wydatków związanych z przebudową ul. Nowatorów w Gdańsku na odcinku od ul. Słowackiego do ul. Budowlanych oraz przebudową skrzyżowania ulic Nowatorów i Budowlanych.

30,5 mln zł

koszt przebudowy ul. Nowatorów i skrzyżowania Nowatorów i Budowlanych

3 mln zł

wartość dotacji z budżetu centralnego

27,5 mln zł

nakłady z budżetu miasta

Od 2014 roku nowe drogi i chodniki powstają także ze środków przegłosowanego przez mieszkańców Gdańska budżetu obywatelskiego.

Projekty drogowe zrealizowane w ramach budżetu obywatelskiego na rok 2014

Projekt	Budżet projektu (zł)
Remont ul. Siennej w Gdańsku (od Trasy Sucharskiego do ul. Tamka) z wykonaniem jednostronnego chodnika)	450 000
Remont nawierzchni ul. Łódzkiej na odcinku od Przemyskiej do Nowej Warszawskiej	270 000
Miejsca postojowe dla samochodów oraz przejście dla pieszych przy Przychodni Zdrowia przy ul. Jaškowa Dolina 105	90 000
Gdańsk trzyma poziom – modernizacja chodników na ulicach: Podkarpackiej, Wojska Polskiego, Chrzanowskiego, Chwaszczyńskiej, Baczyńskiego	320 000
Remont nawierzchni ul. Startowej	400 000
Remont chodników osiedla Zaspą Młyniec	400 000
Opracowanie dokumentacji projektu „Piecewska – ulica na miarę XXI wieku – bezpieczna, przyjazna pieszym i kierowcom”.	360 000

Rewolucja w komunikacji zbiorowej

241,1 mln zł

całkowita wartość projektu GPKM II

77,6 mln zł

wartość dofinansowania unijnego

45,7 mln zł

wartość inwestycji poniesiona przez ZKM

Gdańsk intensywnie nadrabia zaległości w sferze transportu publicznego.

Realizowany etapami Gdański Projekt Komunikacji Miejskiej ma pomóc w szybkim, bezkolizyjnym i bezpiecznym poruszaniu się środkami komunikacji miejskiej. W ramach GPKM powstają nowe linie tramwajowe łączące odległe punkty Gdańska.

Zastosowanie w komunikacji nowoczesnych tramwajów i autobusów obniżyło poziom hałasu i emisji spalin, a także znacznie zmniejszyło awaryjność pojazdów i zwiększyło bezpieczeństwo ruchu.

Poprawił się komfort podróży, wprowadzono liczne ułatwienia dla pasażerów – klimatyzację, informację wizualną i głosową, monitoring wewnętrzny.

Dzisiejsza komunikacja miejska coraz lepiej radzi sobie z przewozem pasażerów podczas imprez masowych organizowanych w Gdańsku i metropolii.

GPKM II w liczbach

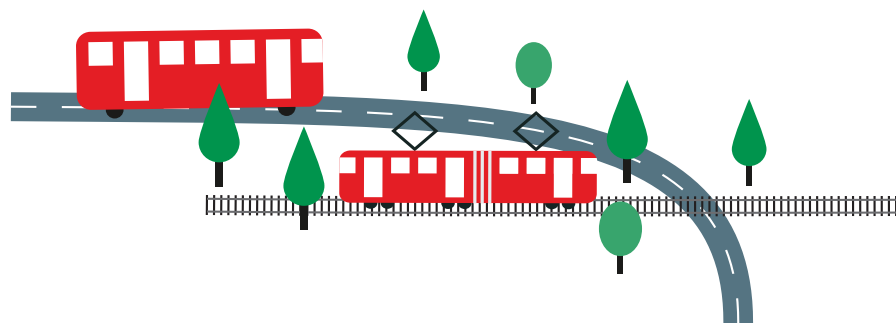
16,8 km – długość przebudowanych torów tramwajowych

2,9 km – długość nowej linii tramwajowej ze Śródmieścia na Chełm

55 – przebudowane i nowo wybudowane przystanki tramwajowe

28 – liczba zakupionych w ramach projektu autobusów

3 – nowo zakupione zestawy tramwajowe

Nasz udział w projektach dla Gdańska

www.bpbk.com.pl

106 – tyle nowych mikrobusów i autobusów zakupiono w Gdańsku w latach 2006–2013.

100 – tyle nowych i przeznaczonych do modernizacji tramwajów zakupiono w latach 2004–2014

W ciągu ostatniego dziesięciolecia w Gdańsku w 100 procentach wymieniono tabor autobusowy. Wszystkie stare ikarusy zostały zastąpione przez nowoczesne, klimatyzowane autobusy niskopodłogowe. Natomiast po szynach jeżdżą dzisiaj nowoczesne tramwaje dostosowane do potrzeb mieszkańców i topografii miasta. Aż 75 procent gdańskich tramwajów to pojazdy niskopodłogowe. Gdańsk jest pod tym względem liderem w Polsce. Podróż publicznymi środkami lokomocji stała się o wiele przyjemniejsza niż kiedyś.

GPKM III A w liczbach

- 19** – liczba zadań inwestycyjnych w ramach projektu GPKM III A
- 3,35 km** – długość nowej linii tramwajowej pomiędzy węzłami przesiadkowymi Chełm i Świętokrzyska
- 12,06 km** – długość zmodernizowanych torowisk
- 270** – liczba miejsc parkingowych dla rowerów na węźle przesiadkowym Świętokrzyska
- 200** – liczba miejsc parkingowych dla samochodów na węźle przesiadkowym Świętokrzyska
- 35** – tyle nowoczesnych tramwajów PESA SWING zakupiono do obsługi zmodernizowanych i nowych linii tramwajowych

GPKM III B w liczbach

- 23 000** – liczba mieszkańców osiedli, przez które będzie przebiegać nowa linia tramwajowa
- 3,6 km** – łączna długość torów nowej linii tramwajowej od pętli Siedlce do przystanku Pomorskiej Kolei Metropolitalnej Brętowo
- 900 m** – łączna długość torów odgańlenia nowej linii tramwajowej od ul. F. Rakoczego do ul. Myśliwskiej
- 5** – liczba nowych tramwajów dwukierunkowych przeznaczonych do obsługi nowej linii tramwajowej
- 362,1 m** – taką długość będzie miała estakada, którą trasa tramwaju połączy się z przystankiem PKM

671,2 mln zł

wartość projektu GPKM III A

305,2 mln zł

wartość dofinansowania z Unii Europejskiej

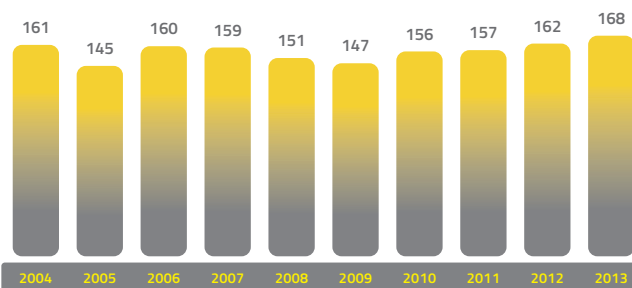
254,5 mln zł

wartość projektu GPKM III B

122,4 mln zł

kwota dofinansowania unijnego

Pasażerowie komunikacji miejskiej w Gdańsku w latach 2004–2013 (mln osób)

DROGI i MOSTY

Koleje i tramwaje

LOTNISKA

Środowisko

SIECI i INSTALACJE

Architektura

GEOTECHNIKA

Studia Wykonalności

projektowanie

nadzór

transport metropolitalny

351 mln zł

przewidywany całkowity koszt realizacji projektu rozwoju Szybkiej Kolei Miejskiej

167,6 mln zł

szacowana wartość dofinansowania z UE

160,1 mln zł

koszt realizacji projektu GPKM III C

94,2 mln zł

unijne dofinansowanie projektu

1114,9 mln zł

koszt budowy Pomorskiej Kolei Metropolitalnej

662,9 mln zł

unijne dofinansowanie projektu

Ostatnie 10 lat przyniosło rewolucyjne zmiany w komunikacji metropolitalnej. Jej kręgosłupem do tej pory była Szybka Kolej Miejska czyli popularna SKM-ka.

Szczególnego przyspieszenia modernizacja kolei nabrała w okresie unijnego finansowania 2007–2013. Szybka Kolej Miejska Trójmiasto – spółka zarządzająca wydzieloną linią kolejową podjęła się gruntownej modernizacji infrastruktury kolejowej. W ramach projektu w Gdańsku gruntownie zmodernizowane zostały m.in. przystanki SKM: Gdańsk Żabianka-AWFIS, Gdańsk Wrzeszcz, Gdańsk Politechnika i Gdańsk Główny. Dotychczasowa linia SKM, która kończyła się na stacji Gdańsk Główny, została przedłużona na południe do nowo budowanego przystanku Gdańsk Śródmieście. Dzięki unijnym dotacjom wszechstronnej modernizacji sukcesywnie poddawane są składy pasażerskie obsługujące ruch na trasach od Słupska przez Wejherowo, Gdynię, Gdańsk aż do Tczewa.

W związku z organizacją w Gdańsku Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012™ Szybka Kolej Miejska powróciła także na zmodernizowany odcinek linii kolejowej ze stacji Gdańsk Główny do nowej stacji Gdańsk Stadion Expo. Linia ta wykorzystywana jest przy okazji wielkich wydarzeń sportowych i rozrywkowych na stadionie PGE Arena Gdańsk oraz imprez targowych i kongresów w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym AmberExpo.

Prawdziwa rewolucja w komunikacji metropolitalnej nastąpi dzięki największej na Pomorzu inwestycji kolejowej, przeprowadzonej przez samorząd województwa pomorskiego. W 2015 roku zostanie uruchomiona Pomorska Kolej Metropolitalna – nowa linia kolejowa łącząca centrum Gdańska z Portem Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy i Gdynią. Integralną częścią Pomorskiej Kolei Metropolitalnej będą trzy węzły przesiadkowe typu park & ride, które miasto Gdańsk buduje w ramach Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej – etapu III C.

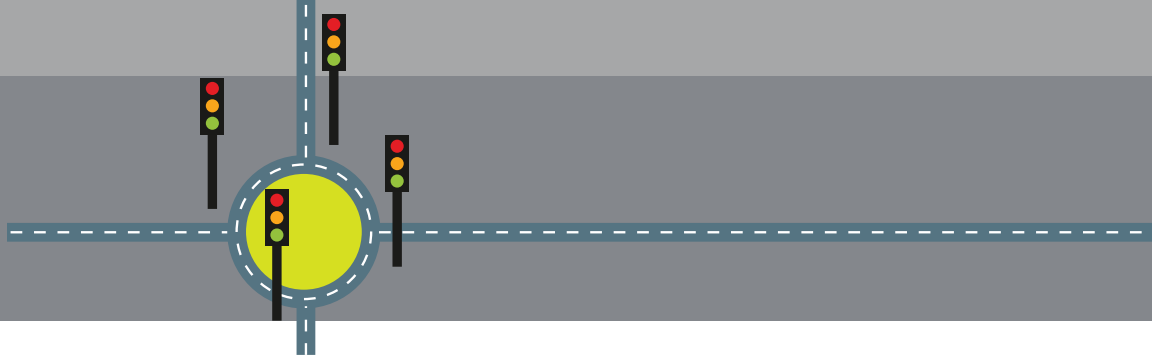
Liczba pasażerów SKM w latach 2004–2014

Lata	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Liczba pasażerów (mln)	35,4	37,7	39,3	40,6	39,0	37,8	37,3	38,4	36,8	35,2	20,7

* dane za 7 miesięcy

TRISTAR

Trójmiejski Inteligentny System Sterowania Ruchem TRISTAR pozwoli na automatyzację procesu zarządzania ruchem drogowym na obszarze całego Trójmiasta. Przedsięwzięcie realizowane jest wspólnie przez Gdynię, Sopot i Gdańsk.

W kwietniu 2012 roku w Gdańsku oddano do użytku budynek, który będzie sercem systemu. Jednym z najważniejszych pomieszczeń jest sala operatorska z siedmioma stanowiskami zarządzania ruchem pojazdów.

Znajduje się tu ogromny ekran o wymiarach 8x3 m, na którym wyświetlają się obrazy z kamer nadzoru wizyjnego oraz informacje dostarczane przez wszystkie urządzenia systemu TRISTAR.

System TRISTAR to:

- 31** rejestratorów wykroczeń
- 31** kamer nadzoru wizyjnego
- 36** tablic informacji parkingowej
- 18** znaków zmiennej treści
- 37** tablic z informacją pasażerską
- 13** drogowych stacji meteorologicznych
- 115 km** połączeń światłowodowych

184,3 mln zł

całkowita wartość projektu TRISTAR

15 mln zł

środki z budżetu Gdańska

10,8 mln zł

środki z budżetu Gdyni

2,3 mln zł

środki z budżetu Sopotu

156,2 mln zł

wartość dofinansowania z Unii Europejskiej

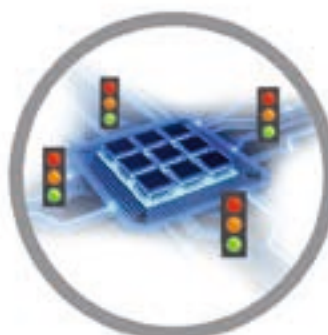
Korzyści płynące z realizacji tego projektu to:
poprawa płynności i bezpieczeństwa ruchu ulicznego, nadzór nad transportem w mieście, optymalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury drogowej, sprawne zarządzanie ratownictwem drogowym, informacja dla kierowców i podróżnych.

Przyszłość to technologia

Jesteśmy spółką informatyczno-technologiczną, wdrażającą nowoczesne systemy teleinformatyczne dla sektora komercyjnego i instytucji państwowych w całej Polsce

Gdańsk to szczególne miejsce na mapie naszych wdrożeń

Budowa **Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ruchem TRISTAR** w Gdańsku, Gdyni i Sopocie

Realizacja wystawy stałej **Europejskiego Centrum Solidarności** w Gdańsku

Projekty IT dla wielu firm województwa pomorskiego, m.in.: **GRAAL, LOTOS, ENERGA**

odwiedź nas w sieci:

● www.qumak.pl

lat w branży

klientów z listy
100 największych
polskich firm

partnerów znaczących
na globalnym rynku ICT

wykwalifikowanych
pracowników

Nowoczesna komunikacja rowerowa

Gdańsk jest liderem wśród polskich miast pod względem łącznej długości dróg rowerowych. Od wielu lat miasto konsekwentnie rozbudowuje system nowoczesnych ścieżek rowerowych. Długość wydzielonych tras dla jednośladów zwiększyła się w ciągu ostatnich 10 lat dwukrotnie. Łączna długość wszystkich tras, po których bezpiecznie można poruszać się na rowerze w Gdańsku, wydłużyła się do 470 km. Gdańsk wspólnie z Sopotem i Gdynią zrealizował projekt budowy metropolitalnej sieci dróg rowerowych. W ramach rozpoczętego w 2008 roku projektu powstaną do połowy 2015 roku 32 wydzielone drogi rowerowe o długości 39,1 km (z czego 25,4 km tylko w samym

Gdańsku). Do 2014 roku wybudowano już 14 węzłów integracyjnych bike & ride, zlokalizowanych przy przystankach komunikacji zbiorowej, z czego 9 w Gdańsku. Sfinansowano także budowę 12 parkingów rowerowych w atrakcyjnych punktach miast (w tym sześć w Gdańsku).

Całkowita długość wydzielonych ścieżek rowerowych w Gdańsku (km)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
50,7	55	60,8	69,5	75,2	79,9	81,1	92,4	106,8	108

Liczba miejsc parkingowych w Gdańsku dedykowanych rowerom, także na parkingach typu „parkuj i jedź”.

2009	2010	2011	2012	2013
40	945	945	2400	3900

80,1 mln zł

całkowity koszt budowy metropolitalnej sieci dróg rowerowych

22 mln zł

środki z budżetu Gdańska

7,5 mln zł

środki z budżetu Gdyni

2,6 mln zł

środki z budżetu Sopotu

48 mln zł

wartość dofinansowania z Unii Europejskiej

Nowa jakość edukacji

- ▶ Opieka dla najmłodszych
- ▶ Szkoły podstawowe i gimnazja
- ▶ Szkoły średnie
- ▶ Gdańska Platforma Edukacyjna
- ▶ Program stypendialny dla uczniów i studentów
- ▶ „Generał Zaruski”
- ▶ Program Edukacji Morskiej

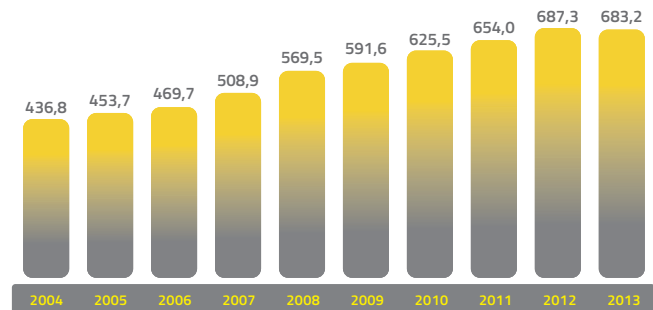
Nowa jakość edukacji

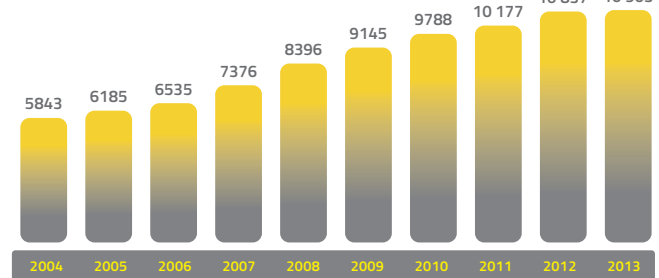
Opieka dla najmłodszych.....	33
Szkoły podstawowe i gimnazja.....	35
Szkoły średnie.....	37
Gdańska Platforma Edukacyjna.....	38
Program stypendialny dla uczniów i studentów.....	39
„Generał Żaruski”.....	40
Program Edukacji Morskiej.....	41

Wydatki miasta na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w latach 2004–2013 (tys. zł)

Wydatki na oświatę i wychowanie na jednego ucznia w latach 2004–2013 (zł)

Dynamicznie rozwijający się Gdańsk liczy obecnie blisko 460 tysięcy obywateli. Jest wśród nich wielu ludzi młodych – stałych mieszkańców i osób migrujących z całego województwa, a także spoza regionu. Młodym pracownikom nowo powstających i rozwijających się gdańskich przedsiębiorstw zależy nie tylko na dobrych zarobkach. Zwracają także uwagę na poziom systemu opieki nad najmłodszymi: żłobków, przedszkoli i szkół. Młodzi rodzice chcą również, aby placówki edukacyjne znajdowały się jak najbliżej ich miejsca zamieszkania. Miasto nie tylko musi, ale chce sprostać tym wymaganiom, inwestując i rozwijając infrastrukturę opiekuńczo-wychowawczą i edukacyjną oraz doskonaląc systemy zarządzania edukacją.

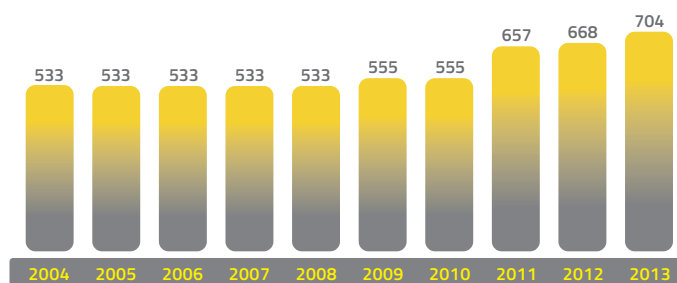
Opieka dla najmłodszych

W roku 2013 rodzice najmłodszych gdańszczan mieli do dyspozycji 704 miejsca w dziewięciu żłobkach samorządowych.

Miasto wspiera także inicjatywy prywatnych inwestorów i organizacji społecznych, związane z opieką nad najmłodszymi mieszkańcami Gdańska. Wsparcie to obejmuje obecnie siedem żłobków niepublicznych, w których opieką otoczonych może być 140 maluchów, oraz kluby dziecięce oferujące opiekę nad dziećmi do lat trzech – blisko 150 miejsc.

Miejsca w żłobkach samorządowych w Gdańsku w latach 2004–2013

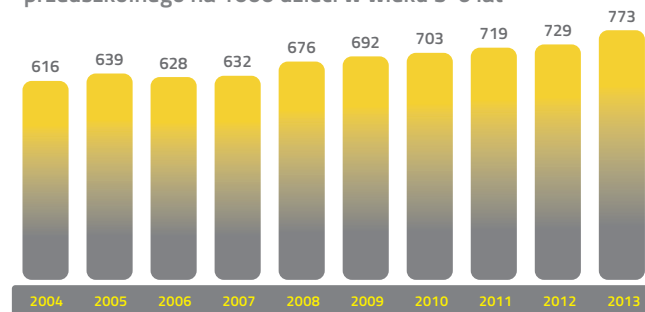
Od wielu lat władze Gdańska starają się także o zwiększenie dostępności przedszkoli dla rodziców i ich pociech. Obok budowy nowych przedszkoli modułowych w najszybciej rozwijających się dzielnicach Gdańska – na Ujeścisku, Chełmie i Oruni Górnej – miasto otwiera w szkołach podstawowych oddziały przedszkolne dla sześciolatków.

Miasto wspiera także finansowo osoby przedsiębiorcze oraz organizacje społeczne, które podejmują trud tworzenia i prowadzenia przedszkoli niepublicznych i ognisk przedszkolnych, w tym także placówek działających przy instytucjach i zakładach pracy.

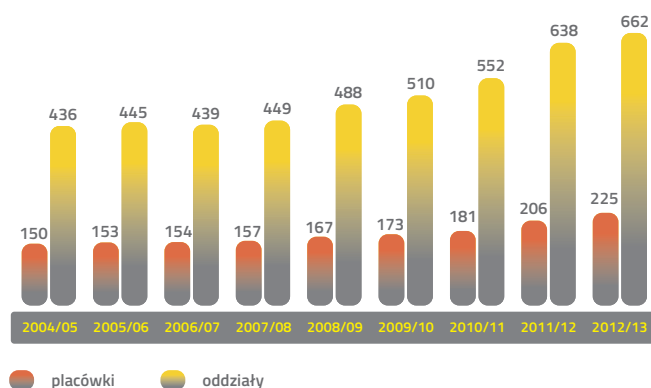
Łącznie w Gdańsku na przestrzeni lat 2004–2013 liczba placówek edukacyjnych dla przedszkolaków wzrosła ze 150 do 225. W tym samym czasie liczba miejsc dla małych gdańszczan wzrosła z ok. 7,4 tys. do prawie 10,8 tys. miejsc.

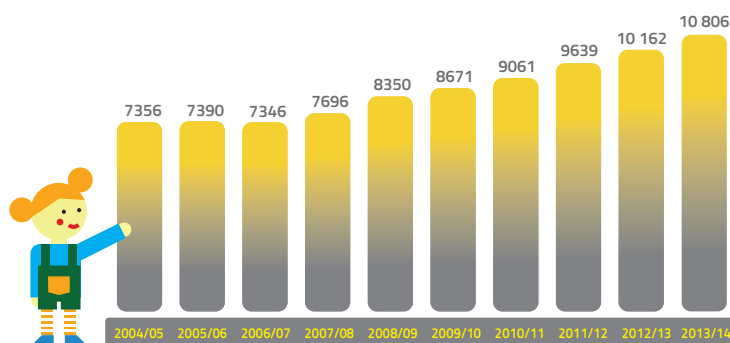
Liczba dzieci korzystających z placówek wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat

Tak zmieniała się sieć placówek i oddziałów przedszkolnych w Gdańsku w latach 2004–2013

Tak zmieniała się liczba miejsc w przedszkolach w Gdańsku w latach 2004–2013

Szkoły podstawowe i gimnazja

Władze Gdańska troszczą się nie tylko o poziom edukacji, ale także o jakość infrastruktury szkolnej. Przez ostatnie 10 lat m.in. dzięki dotacjom z budżetu centralnego przeprowadzono termomodernizację wielu starszych obiektów edukacyjnych. W tych zaś dzielnicach, w których najszybciej rośnie liczba ludności, budowane są nowe szkoły, które powstają w najnowszej technologii modułowej. W ostatnich 10 latach nowoczesne i świetnie wyposażone szkoły powstały w dzielnicach: Osowa, Ujeścisko oraz Karczemki.

W nowych szkołach wprowadza się innowacyjne systemy zarządzania, które pozwalają obniżyć koszty, a przede wszystkim podnieść poziom nauczania. Miasto nie zapomina bowiem o priorytecie, jakim jest dobro uczniów. To oni będą budować przyszłość miasta i stanowić jego siłę intelektualną.

Wydatki na budowę i modernizację obiektów edukacyjnych w latach 2004–2014 (mln zł)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	Razem
Modernizacja**	21,8	22,9	24,2	25,3	36,1	36,2	42,6	32,7	25,1	28,1	33,7	328,7
Budowa szkół	6,6	2,6	2,3	13,6	20,8	0	0	0	0,5	11,1	22,5	80
Platforma edukacyjna	0	0	0	0	0	0	0	0	10	4,5	0	14,5
Budowa żłobków i przedszkoli	0	0	0	0	0	0	2,9	0,5	3,4	4,1	4,1	15,0
RAZEM	28,4	25,5	26,5	38,9	56,9	36,2	45,5	33,2	39	47,8	60,3	438,2

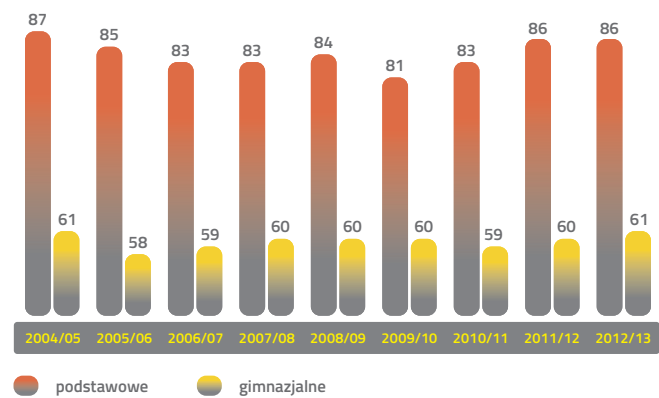
* plan na rok 2014

** Wydatki w kategorii modernizacji obejmują: prace modernizacyjne, zakupy inwestycyjne, budowę i rozbudowę boisk przyszkolnych oraz placów zabaw, a także koszt usług remontowych pokrywanych z wydatków bieżących.

Nowe gdańskie szkoły to nie tylko najnowocześniejsza technologia, ale też przyjemność uczenia się. Szkoły poza obowiązkiem przekazywania wiedzy odpowiedzialne są za rozwój fizyczny swoich podopiecznych. Z tego też powodu w ciągu ostatnich 10 lat wiele uwagi poświęcono rozbudowie infrastruktury sportowej szkół. Wiele sal gimnastycznych i boisk szkolnych zostało gruntownie zmodernizowanych. Najmłodszym zaś stworzono warunki do zabaw ruchowych, tworząc przyszkolne place zabaw.

Tak zmieniała się liczba szkół podstawowych i gimnazjów w Gdańsku w latach 2004–2013

Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w latach 2004–2014

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Uczniowie szkół podstawowych	26 058	25 231	23 995	22 580	22 112	21 698	21 625	22 385	22 426	22 940	20 119
Uczniowie szkół gimnazjalnych	15 637	15 039	14 394	13 465	12 974	12 269	11 776	11 482	11 182	10 836	9657

Koszt utrzymania jednego ucznia w szkole podstawowej i gimnazjum w latach 2004–2014 (zł)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Szkoły podstawowe	bd	bd	6190	6630	7563	8571	9068	9548	9943	10 467	11 043
Szkoły gimnazjalne	bd	bd	5301	5782	6434	7411	8539	9269	9891	10 236	10 798

Szkoły średnie

8756 zł

roczny koszt utrzymania jednego ucznia liceum ogólnokształcącego w 2014 roku

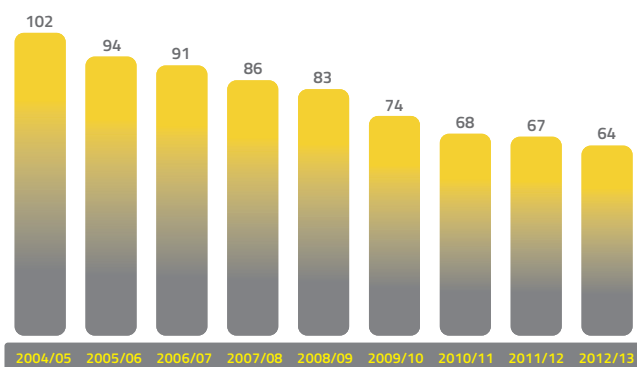
9862 zł

roczne wydatki na utrzymanie ucznia szkoły zawodowej

Dzięki przyłączom światłowodowym każda gdańska szkoła średnia ma dostęp do internetu szerokopasmowego. W szkołach technicznych sale lekcyjne dostosowano do potrzeb danego przedmiotu, wyposażając je w odpowiedni sprzęt. W wielu istnieją nawet specjalistyczne laboratoria.

Zdolna młodzież korzysta ze specjalnego programu wsparcia: najlepsze wyniki w nauce są nagradzane stypendiami miasta Gdańsk.

Tak zmieniała się liczba szkół ponadgimnazjalnych w Gdańsku w latach 2004–2013

Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2004–2014

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Licea ogólnokształcące	9741	9928	9932	9804	9379	8962	8428	8097	7666	7369	6843
Zasadnicze szkoły zawodowe	1506	1453	1460	1652	1808	1856	1762	1652	1600	1502	1156
Technika	4415	5674	6330	6019	5897	5856	5893	5513	5288	5147	4604

gdańska Platforma Edukacyjna

Gdańska Platforma Edukacyjna służy uczniom, ich rodzicom i opiekunom, nauczycielom oraz administracji publicznej. Każdy uczeń otrzymuje swój własny login do systemu, który daje mu dostęp do podstawowej i specjalistycznej wiedzy. Rodzice lub opiekunowie mogą sprawdzać postępy czynione przez dzieci, uzyskując wgląd do elektronicznych dzienników.

Gdańska Platforma Edukacyjna ułatwia też pracę nauczycielom, którzy dysponując kilkuletnią statystyką, mogą indywidualizować proces nauczania.

Platforma to nie tylko aplikacja dająca wgląd w dane i statystyki. To jednocześnie sprawny system zarządzania finansami szkół, obiegiem dokumentów, systemem kadrowym.

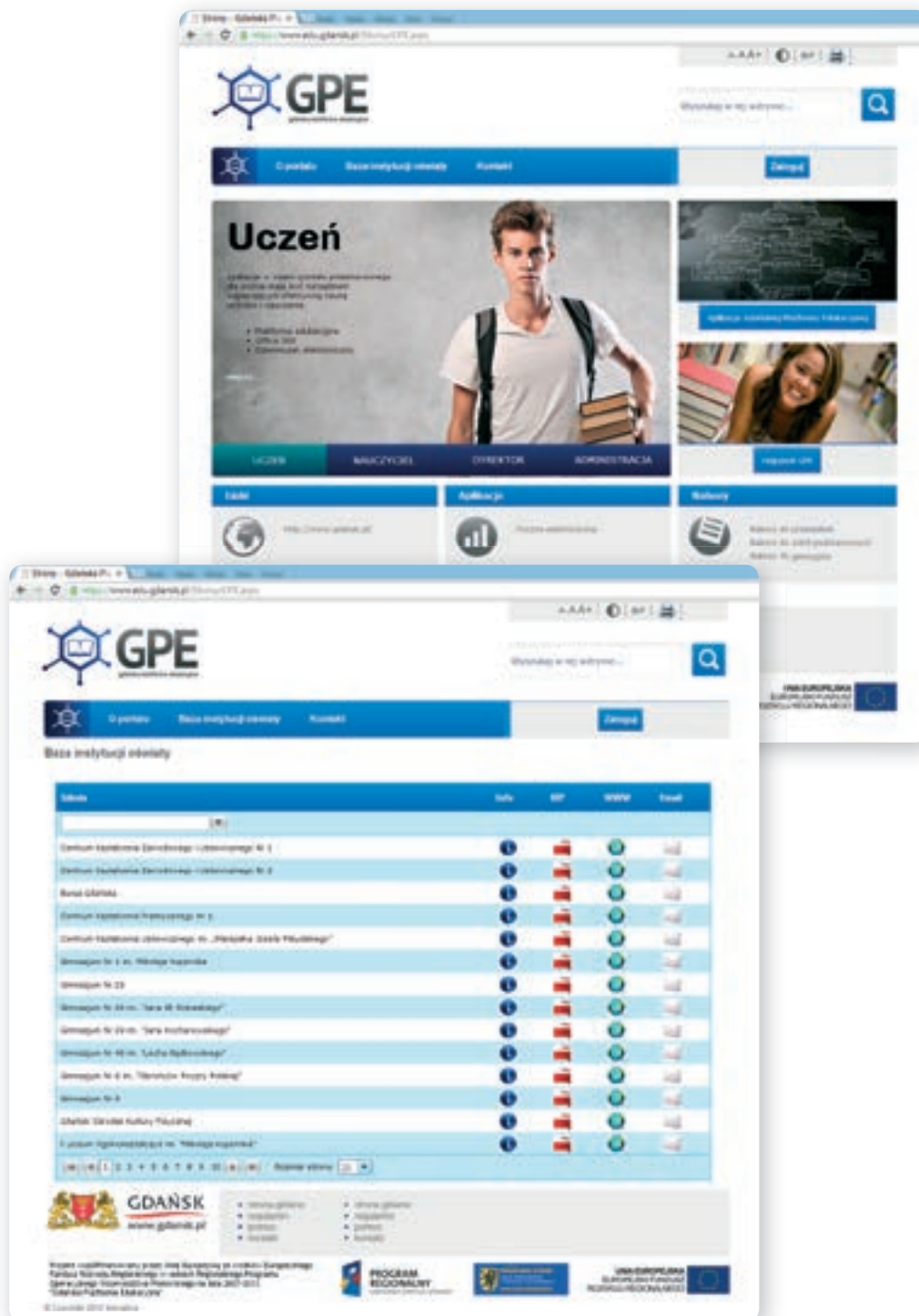
To również narzędzie zdalnej pracy, za pomocą którego można przeprowadzać testy i sprawdziany oraz prowadzić sprawozdawczość elektroniczną.

16 mln zł

całkowity koszt projektu

9,1 mln zł

tyle wyniosło dofinansowanie z Unii Europejskiej

Program stypendialny dla uczniów i studentów

Miasto od 21 lat, co roku, przeznacza znaczne środki na stypendia naukowe dla uczniów i studentów gdańskich szkół i uczelni wyższych. W 2013 roku tę kwotę podzielono pomiędzy blisko 700 najzdolniejszych uczniów i prawie 50 studentów.

Gdański magistrat wspiera także najzdolniejszych absolwentów szkół średnich w podejmowaniu studiów za granicą. Dzięki Stypendium im. D.G. Fahrenheita, niemal 300 absolwentów gdańskich szkół średnich mogło wyjechać na studia poza granice Polski. W 2014 roku stypendia otrzymało 26 osób, w tym 6 po raz pierwszy.

Dodatkowo premiowane są, w formie jednorazowych nagród, indywidualne wybitne osiągnięcia naukowe uczniów i studentów.

Jesienią 2013 roku z inicjatywy Prezydenta Miasta Gdańska Pawła Adamowicza powołano do życia Gdański Fundusz Stypendialny

MENTOR. Co roku kandydaci do stypendiów zgłaszają swoje miniprojekty, w których sfinansowaniu może pomóc stypendium. W ramach Funduszu stypendyści otrzymują nie tylko wsparcie finansowe, ale także opiekę mentorów, którzy jako eksperci w danej dziedzinie pomogą wcielić projekt w życie.

15,9 mln zł

kwota przyznana na programy stypendialne i nagrody dla uczniów i studentów w latach 2004–2013

26 272

liczba uczestników programów stypendialnych i nagrodzonych w latach 2004–2014

„Generał Zaruski”

Gdańsk pieczołowicie pielęgnuje 1000-letnie tradycje żeglarskie. W październiku 2012 roku, w obecności Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, bandery polska i gdańska dumnie załopotały na masztach gruntownie wyremontowanego ponad 70-letniego jachtu „Generał Zaruski”.

Zakupiony przez miasto zabytkowy, drewniany jacht po kapitalnym remoncie służy edukacji morskiej młodzieży i bierze udział w bardzo ważnym dla miasta międzynarodowym programie pracy z młodzieżą zagrożoną demoralizacją i wykluczeniem społecznym MAST. „Młodzi gniewni” gdańszczanie nie tylko zdobywają nowe umiejętności, ale – co równie ważne – uczą się funkcjonowania w grupie oraz pracy zespołowej, która na morskiej wyprawie jest nieunikniona.

„Generał Zaruski”, zbudowany w 1940 roku w Szwecji, jest dzisiaj najstarszym polskim jachtem pełniącym czynną służbę pod żaglami. Od końca 2012 roku w rejsach na jego pokładzie wzięło udział ponad 1000 osób.

6,2 mln zł

koszt odbudowy jachtu „Generał Zaruski”

3 mln zł

dotacje i subwencje na odbudowę jachtu

Program Edukacji Morskiej

Od 2010 roku władze Gdańska przy współudziale gdańskiego ambasadora ds. morskich, mistrza olimpijskiego i mistrza świata, znakomitego żeglarza Mateusza Kusznierewicza realizują Program Edukacji Morskiej. Program skierowany jest do dzieci i młodzieży, a jego podstawowym celem jest zapoznanie młodych gdańszczan z podstawami sztuki żeglarskiej, historią, geografią i biologią morza oraz morskimi tradycjami miasta.

Od chwili uruchomienia programu skorzystało z niego prawie 15 tysięcy uczniów, którzy łącznie przepłynęli ponad 28 tysięcy mil morskich (ponad 52 tysiące kilometrów).

Budżet i liczba uczestników Programu Edukacji Morskiej w latach 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014*
Budżet (zł)	250 000	300 000	300 000	230 000	300 000
Uczestnicy	2932	3070	3390	3189	1620

* do końca czerwca 2014 roku

FIRMA BUDOWLANO-DROGOWA MTM SA

81-061 Gdynia, ul. Hutnicza 35

tel.: (58) 623 67 30, 623 56 92

fax: (58) 623 65 96

www.mtm-sa.com.pl

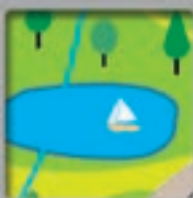
Tak zmieniamy Gdańsk

Miasto bliżej wody

- ▶ Narodowe Centrum Żeglarstwa
- ▶ Pętla Żuławska
- ▶ Program Ożywienia Dróg Wodnych
- ▶ Odbudowa brzegów Motławy

Miasto bliżej wody

Narodowe Centrum Żeglarstwa	46
Pętla Żuławska	47
Program Ożywienia Dróg Wodnych	48
Odbudowa brzegów Motławy	49

Narodowe Centrum Żeglarstwa

Dzięki unijnym dotacjom Gdańsk stał się nie tylko najważniejszym ośrodkiem żeglarskim szkolącym kadrę olimpijską, ale także miejscem otwartym na miłośników sportów wodnych. Inwestycja została zrealizowana przez Akademię Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku w latach 2004–2006. Narodowe Centrum Żeglarstwa Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu jest modelowym ośrodkiem łączącym funkcje dydaktyczne i rekreacyjne.

Najważniejszymi elementami projektu są przystań jachtowa ze stanowiskami dla 36 jednostek żaglowych i motorowych oraz gruntownie przebudowane nabrzeże postojowe dla 15 jednostek pływających.

Integralną częścią centrum jest budynek, w którym na parterze mieszczą się: hangar do przechowywania sprzętu, pracownie niezbędne do konserwacji i naprawy oraz zaplecze socjalne dla żeglarzy. Wyżej znajdują się pomieszczenia administracyjne, gabinet fizjoterapii oraz hydromasażu, sale gimnastyczne i szatnie. Na najwyższej kondygnacji budynku zlokalizowane są pomieszczenia szkoleniowo-dydaktyczne, hotelik (13 pokoi dla 45 osób) oraz tawerna żeglarska.

Poza studentami AWFIS, trenerami i zawodnikami startującymi w zawodach żeglarskich, z oferty NCŻ może skorzystać każdy, kto chce podnieść kwalifikacje z zakresu prowadzenia łodzi motorowej czy jachtu. Centrum oferuje bowiem wiele rodzajów kursów i szkoleń kończących się uzyskaniem patentów.

Z myślą o żeglarzach i turystyce morskiej miasto zakupiło grunty i nieruchomości jacht klubu Stoczni Gdańskiej w Górkach Zachodnich. Celem inwestycji jest rozbudowa bazy postojowej dla jachtów krajowych i zagranicznych odwiedzających Gdańsk.

18 mln zł

całkowity koszt projektu

13,5 mln zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej

3,2 mln zł

wydatki miasta na zakup jacht klubu Stoczni Gdańskiej

pętla Żuławska

18,3 m i 22,5 m – tyle wynosi
rozpiętość ruchomej części mostu
zwodzonego w Przegalinie

Miasto Gdańsk stało się aktywnym uczestnikiem realizowanego na terenie województw pomorskiego i warmińsko-mazurskiego projektu „Pętla Żuławska”. Jego celem było ożywienie 303 km śródlądowych szlaków wodnych obejmujących m.in.: końcowy odcinek Wisły Śmiałej, Martwą Wisłę, Szarpawę, Wisłę Królewicką, Nogat i Kanał Jagielloński.

Władze Gdańska zaangażowały się w budowę kluczowego dla żeglugi na tym szlaku zwodzonego mostu przy śluzie w Przegalinie. Dzięki tej inwestycji ze szlaku, który jest częścią Międzynarodowej Drogi Wodnej E-70, wiodącej z Amsterdamu przez Gdańsk aż do Kłajpedy, mogą korzystać teraz znacznie większe niż przedtem jednostki pływające. W projekt zaangażowanych zostało 13 samorządów oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

11,6 mln zł

koszt budowy mostu w Przegalinie

7 mln zł

dofinansowanie budowy mostu z UE

87,6 mln zł

łączna wartość projektu „Pętla Żuławska”

41,7 mln zł

dofinansowanie budowy „Pętli Żuławskiej” z funduszy UE

Program Ożywienia Dróg Wodnych

W ramach projektu realizowanego przez miasto Gdańsk i Muzeum Historyczne Miasta Gdańska powstanie szlak przystani żeglarskich oraz przystanków tramwajów wodnych, które są nieodłącznym elementem krajobrazu miast, leżących na wyspach lub w rozwiniętych ujściach rzek.

Projekt, zrealizowany w latach 2008–2012 roku na terenie Gdańska nad rzekami: Martwa Wisła, Wisła Śmiała oraz Motława, objął budowę: przystani Żabi Kruk dla małych jednostek pływających, przystani żeglarskich Sienna Grobla II i Tamka oraz 10 przystanków tramwaju wodnego.

Dzięki projektowi gdańszczanie i turyści mogą podróżować i zwiedzać Gdańsk także od strony wód śródlądowych.

Tylko od maja do września 2013 roku tramwaj wodny przewiózł ponad 25 tys. pasażerów.

37,8 mln zł

koszt realizacji Programu Ożywienia Dróg Wodnych w Gdańsku

17,0 mln zł

dofinansowanie z UE

Program ożywienia dróg wodnych w liczbach:

10 – liczba przystanków tramwaju wodnego

3 – liczba przystani jachtowych zbudowane w ramach projektu

34 – liczba pływających pomostów cumowniczych

53 – liczba jednostek mogących bezpiecznie cumować przy pomostach

4 – liczba ślipów do wodowania i wyciągania jednostek pływających

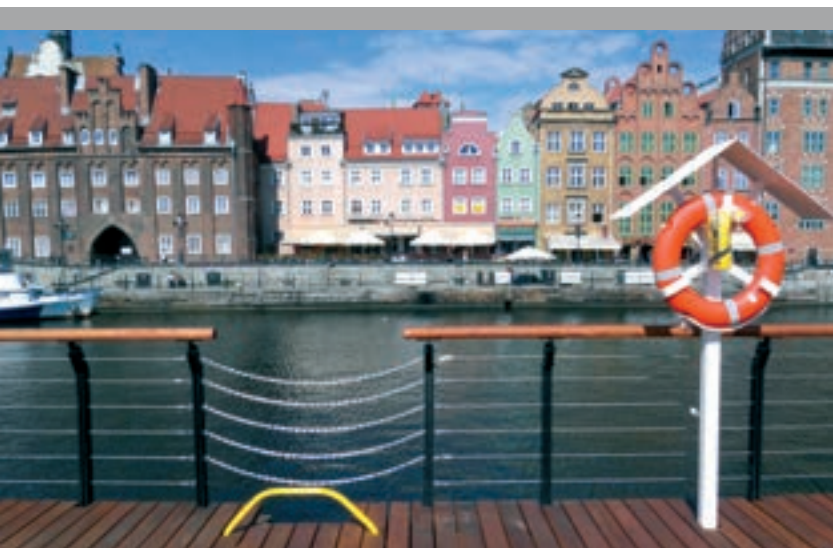

Odbudowa brzegów Motławy

Dzięki unijnym dotacjom Gdańsk doczekał się rewitalizacji nabrzeży na jednym z najbardziej reprezentacyjnych fragmentów Głównego Miasta – północnym cyplu Wyspy Spichrzów.

W miejsce zdewastowanych i grożących katastrofą budowlaną starych nabrzeży powstało prawie 600 m nowoczesnych i estetycznych nabrzeży i pomostów cumowniczych wraz z ciągami pieszymi i małą architekturą umożliwiającą odpoczynek i spacerować po tym atrakcyjnym zakątku miasta.

425 m – taką długość ma odbudowywane nabrzeże Szyprów
536 m – taką długość ma przebudowywany odcinek brzegu Motławy przy ul. Wiosny Ludów

27,9 mln zł

koszt przebudowy starych nabrzeży wzdłuż północnego cypla Wyspy Spichrzów

18,2 mln zł

dofinansowanie ze środków UE

Inwestycja w nabrzeża jest częścią wkładu inwestycyjnego miasta w ożywienie i rewitalizację północnego cypla Wyspy Spichrzów. Już dzisiaj powstaje na tym obszarze hotel z 90 pokojami. Nie tylko na Wyspie Spichrzów powstały nowe, przyjazne dla spacerowiczów i żeglarzy nabrzeża i ciągi spacerowe. W ramach unijnego projektu przystąpiono do odbudowy sąsiadującego bezpośrednio z Filharmonią Bałtycką i Centralnym Muzeum Morskim nabrzeża wyspy Ołowianka, fragmentu brzegu Motławy przy ul. Wiosny Ludów i nabrzeża Szyprów.

WE MAKE GDAŃSK WORK

WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE WSZYSTKO MUSI DZIAŁAĆ SPRAWNIE.

W BILFINGER PROJEKTUJEMY, BUDUJEMY, DOSTARCZAMY I OBSŁUGUJEMY.
SPRAWIAMY, ŻE WSZYSTKO DZIAŁA.

BILFINGER INFRASTRUCTURE S.A.
www.bilfinger.pl

Miasto sportu i rekreacji

- ▶ Stadion PGE Arena Gdańsk
- ▶ Hala ERGO ARENA
- ▶ Gdański program budowy boisk
- ▶ Przyjazne place zabaw i siłownie na powietrzu
- ▶ Parki i tereny rekreacyjne

Miasto sportu i rekreacji

Stadion PGE Arena Gdańsk	54
Hala ERGO ARENA	57
Gdański program budowy boisk	58
Przyjazne place zabaw i siłownie na powietrzu	60
Parki i tereny rekreacyjne	61

Stadion PGE Arena Gdańsk

W marcu 2008 roku podpisano umowę z biurem projektowym Rhode-Kellermann-Wawrowsky z Düsseldorfu. Architekci tworzyli projekt PGE Areny, a tymczasem już w kwietniu ruszyły w Letnicy prace porządkowe.

15 grudnia 2008 roku rozpoczęto pierwszy etap prac budowlanych na terenie dawnych ogródków działkowych. Były to prace ziemne i melioracyjne mające na celu wymianę i zagęszczenie gruntu, na którym miał stanąć stadion.

703,7 mln zł

całkowita wartość projektu

201,7 mln zł

wydatki budżetu miasta związane z budową stadionu

35 mln zł

wpływy z tytułu prawa do nazwy PGE Arena Gdańsk, nabytego w 2010 roku przez koncern PGE Polska Grupa Energetyczna

9 mln zł

koszt netto utworzenia Centrum Rekreacyjno-Sportowego FUN Arena

7 mln zł

wartość netto wsparcia budowy FUN Arena ze środków JESSICA

18 lipca 2011 roku stadion PGE Arena otrzymał pozwolenie na użytkowanie. Po niespełna miesiącu rozegrano tu pierwszy mecz ligowy – Lechia Gdańsk podejmowała wówczas Cracovię w ramach T-Mobile Ekstraklasa. Na trybunach zasiadło wówczas 34 tysiące kibiców, nie tylko z Gdańska, ale z całej Polski.

PGE Arena Gdańsk to jeden z najpiękniejszych i najnowocześniejszych stadionów na świecie, który szybko stał się nowym symbolem Gdańska. Obiekt umożliwił perfekcyjne zorganizowanie jednej z najważniejszych imprez sportowych świata – Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™. Na PGE Arenie swoje mecze regularnie rozgrywa klub piłkarski Lechia Gdańsk. Stadion gościł reprezentację Polski, a także zawodników innych dyscyplin sportowych, m.in. rugby. Cyklicznie co roku organizowany jest tutaj Maraton Sierpniowy im. Lecha Wałęsy – zawody dla wrotkarzy, zarówno amatorów, jak i zawodowców, które idealnie wpisują się w promocję zdrowego trybu życia.

PGE Arena to także doskonałe miejsce do organizacji koncertów gwiazd światowego formatu, takich jak Jennifer Lopez czy Bon Jovi. Stadion to obiekt multifunkcyjny, pełniący rolę centrum sportu, biznesu, rekreacji i rozrywki.

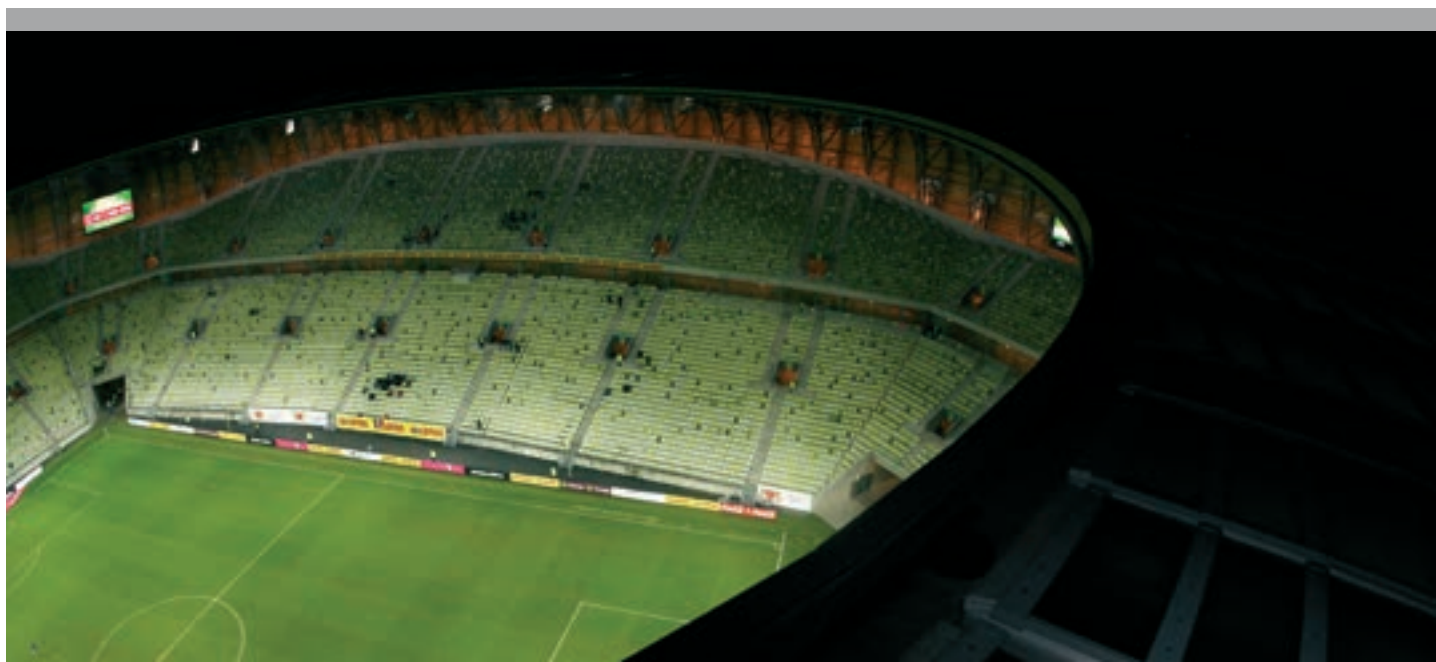
Na stadionie funkcjonuje klub biznesu Lechia Gdańsk Prestige Club zrzeszający najemców łóż VIP i miejsc biznesowych. Ofertę komercyjną stadionu uzupełnia Centrum Biznesowo-Konferencyjne, które daje możliwość organizacji oryginalnych szkoleń, bankietów i spotkań korporacyjnych.

PGE Arena oferuje jednocześnie rozrywkę na co dzień. W dni, w których nie odbywają się imprezy masowe, stadion jest dostępny dla zwiedzających, na których czekają: kolej tyrolska, tor gokartowy, największy w Polsce pub sportowy T29Bar. Dookoła stadionu biegnie profesjonalny tor wrotkarski. Dzięki Centrum Rekreacyjno-Sportowemu, wybudowanemu na stadionie w 2014 roku oferta usług z zakresu rozrywki i rekreacji znacząco wzrosła, a PGE Arena stała się jednym z ważniejszych miejsc odwiedzin dla tych, którym aktywny tryb życia nie jest obojętny.

PGE Arena w liczbach

- 43,6 tys.** – maksymalna liczba miejsc siedzących na stadionie
- 27 ha** – powierzchnia działki, na której powstał stadion
- 4,5 ha** – łączna powierzchnia poliwęglanowego poszycia stadionu
- 36,6 tys. m²** – powierzchnia użytkowa stadionu
- 34,4 tys.** – liczba osób, które zasiadły na stadionie podczas jego oficjalnego otwarcia
- 17 tys. m²** – powierzchnie komercyjne dostępne na stadionie
- 7140 m²** – powierzchnia boiska piłkarskiego
- 1965** – liczba miejsc parkingowych
- 1383** – liczba miejsc biznesowych na trybunie VIP
- 555** – liczba rolek trawy o wymiarach 12x1,2 m niezbędnych do ułożenia murawy
- 82** – liczba stalowych wręgów, na których rozpięta jest półprzezroczysta poliwęglanowa obudowa stadionu utrzymana w kolorze bursztynu
- 40** – liczba przeszklonych łóż VIP, w których znajdują się miejsca dla 496 osób

hala ERGO ARENA

373,9 mln zł

łączny koszt budowy hali ERGO ARENA

40 mln zł

dofinansowanie z UE

Zanim powstał stadion PGE Arena, Gdańsk wspólnie z Sopotem wybudował halę widowiskowo-sportową ERGO ARENA. Budowa hali rozpoczęła się w 2007 roku, a jej uroczyste otwarcie miało miejsce w sierpniu 2010 roku. 10 tys. gości, którzy przybyli na uroczyste otwarcie, miało okazję obejrzeć pojedynki siatkarskich reprezentacji Polski i Brazylii.

Dzisiaj ERGO ARENA to obiekt tętniący życiem, w którym na co dzień swoje mecze ligowe rozgrywają drużyny siatkarskie i koszykarskie. We wnętrzach hali występowało wiele gwiazd muzyki światowego formatu. Śpiewali tu i grali m.in.: Lady Gaga, Sting, Jean Michel Jarre, Ozzy Osbourne i Rammstein. Widzowie mieli też możliwość oglądać tu podniebne ewolucje na motocyklach, pojedynki współczesnych gladiatorów i zmagania czołówki sportowej Europy i świata, startującej w zawodach międzynarodowych rangi mistrzowskiej.

Hala to także miejsce spotkań biznesowych, targów i konferencji, zaś błonia wokół hali to atrakcyjne miejsca do spacerów i aktywnego wypoczynku.

ERGO ARENA w liczbach

214x180 m – wymiary zewnętrzne hali

143,4x119 m – wymiary areny sportowej z widownią

30,73 m – wysokość hali

380 953,04 m³ – kubatura hali

53 312,53 m² – powierzchnia całkowita hali

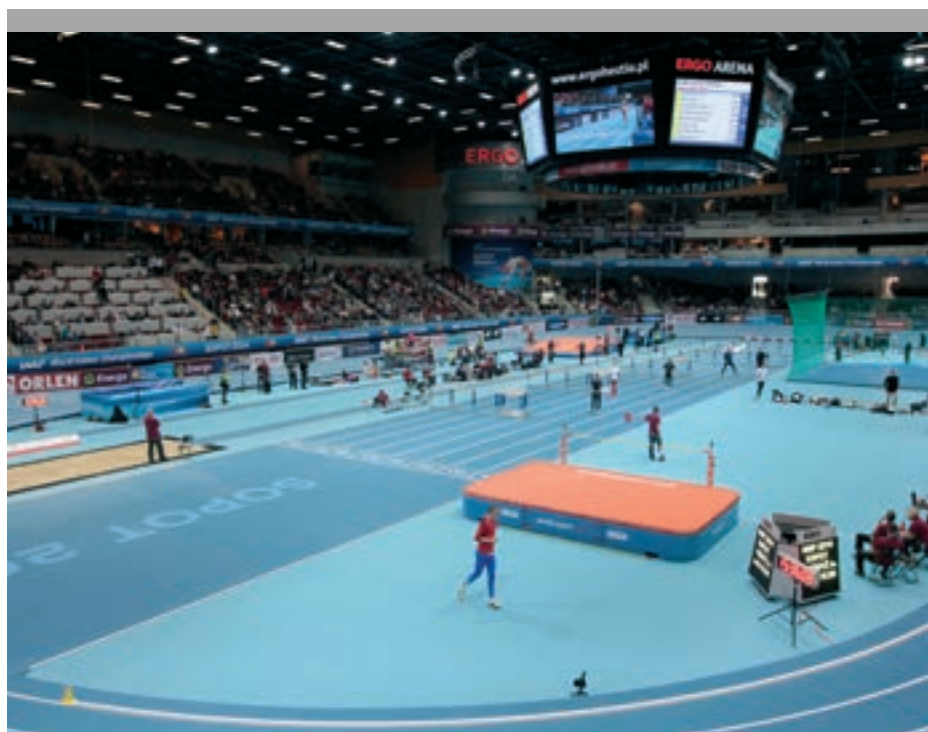
10 635 – maksymalna liczba miejsc siedzących

15 000 – maksymalna liczba uczestników koncertów

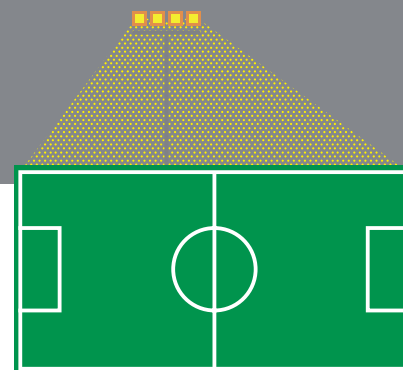
1000 – liczba miejsc parkingowych

45 – liczba łóż VIP

948 – liczba miejsc na trybunie VIP

gdański program budowy boisk

Przygotowania do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 stały się silnym impulsem do promocji zdrowego stylu życia i przebudowy gdańskiej bazy sportowej. Od 2006 roku powstały już 52 boiska przyszłolne i osiedlowe. W godzinach zajęć szkolnych korzystają z nich uczniowie, a po godzinach lekcyjnych – okoliczni mieszkańcy.

Boiska budowane są w ramach trzech programów: Orlik 2012 przy współudziale rządu RP i samorządu województwa (dziewięć boisk), Junior 2012 przy partycypacji i sponsoringu ze strony przedsiębiorców (16 obiektów), a także samodzielnie jako projekty finansowane z budżetu miasta

Program JUNIOR Gdańsk 2012 jest lokalną inicjatywą pomorskich przedsiębiorców i władz samorządowych. Funkcjonuje w ramach Społecznego Komitetu Wsparcia Euro 2012 w Gdańsku. Program przewiduje budowę sieci boisk przyszłolnych dzięki finansowemu wsparciu przedsiębiorców działających na terenie Pomorza. W ramach programu wybudowano dotąd 16 boisk.

5,3 mln zł

łącznie nakłady na budowę 16 boisk
JUNIOR Gdańsk 2012

3,7 mln zł

środki przekazane przez sponsorów

1,6 mln zł

wydatki z budżetu miasta

Sponsorzy projektu JUNIOR 2012

ALPINE
BUDIMEX
DORACO
ENERGA
ERBUD
EURO STYL
GDAŃSKA STOCZNIA REMONTOWA
GRUPA HOSSA
GRUPA LOTOS
HYDROBUDOWA POLSKA
ŁĄCZPOL
NAVIMOR
NORDEA BANK POLSKA
POLIMEX MOSTOTAL
PRZEMBUD
ROBYG
STOCZNIA WISŁA
VITANIA GROUP

Kolejne 9 nowoczesnych boisk powstało w ramach rządowego programu Orlik 2012, który zakładał budowę ogólnodostępnych, bezpłatnych kompleksów boisk sportowych wraz z szatniami i zapleczem socjalnym, w każdej gminie na terenie całego kraju. Podstawowym warunkiem przystąpienia do programu było współfinansowanie inwestycji z budżetu samorządowego.

Inwestycje i sukcesywna modernizacja szkolnej infrastruktury sportowej są wyrazem codziennej troski o wszechstronny rozwój młodzieży, co znajduje swoje odzwierciedlenie w planach rozwoju i corocznym budżecie miasta. W ostatnich latach dzięki zaangażowaniu środków z budżetu Gdańska wybudowano 28 boisk szkolnych i osiedlowych.

13,1 mln zł

łączny koszt budowy 9 boisk Orlik

7,9 mln zł

wkład miasta w budowę boisk

5,2 mln zł

dofinansowanie z budżetu państwa i województwa

30 mln zł

koszt budowy nowych boisk szkolnych i osiedlowych

750 tys. zł

dofinansowanie budowy boisk ze źródeł zewnętrznych

Przyjazne place zabaw i siłownie na powietrzu

Miniona dekada to okres wzmożonych działań na rzecz stworzenia najlepszych warunków do rozwoju fizycznego najmłodszych mieszkańców Gdańska. Publiczne pieniądze pozwoliły stworzyć kilkadziesiąt publicznych placów zabaw.

Troska o najmłodszych stała się jednocześnie motorem napędowym dla aktywizacji mieszkańców. Lokalne społeczności, zrzeszając się w organizacjach pozarządowych, niejednokrotnie same projektują i finansują przy wsparciu sponsorów i grantów miejskich przyjazne przestrzenie dla najmłodszych.

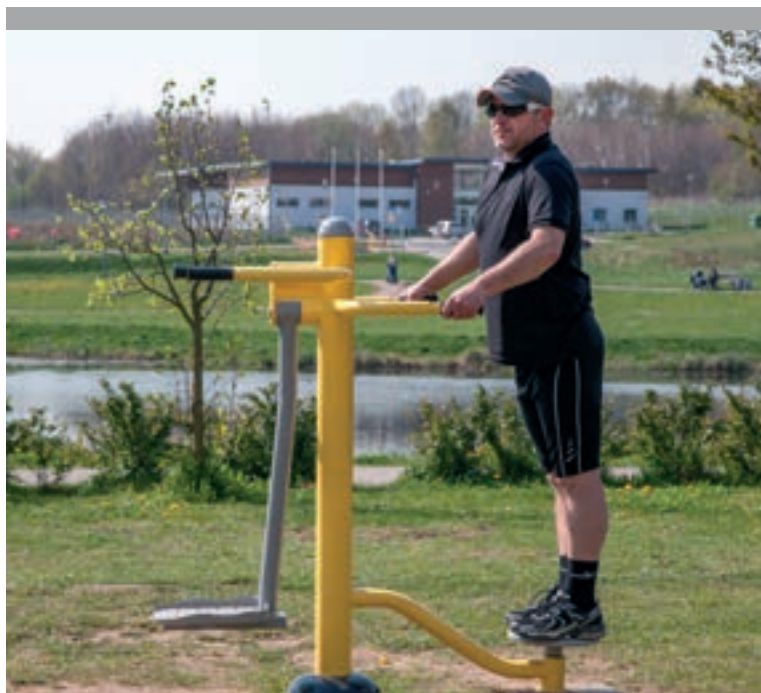
Nie bez znaczenia dla rozwoju ruchowego maluchów jest odpowiedzialność społeczna gdańskich firm. Na tym tle wyróżnia się zwłaszcza Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, które nie tylko ufundowało wielki kompleks rozrywkowy „Kraina Zabawy” na Przymorzu, ale także zainwestowało w szereg mniejszych dzielnicowych placów zabaw. Miasto Gdańsk dba również o aktywność młodzieży i osób starszych. Moda na bycie „fit” i wsparcie finansowe ze strony miasta sprawiły, że wiele zaniedbanych dotychczas placików i skwerków zapełniło się osobami w różnym wieku, które z upodobaniem

korzystają z profesjonalnych przyrządów do ćwiczeń fizycznych. Siłownie pod chmurką stały się jednym z priorytetów budżetu obywatelskiego na 2014 rok. Mieszkańcy Gdańska przeznaczyli 150 tys. zł na zaprojektowanie i wykonanie ośmiu siłowni w dzielnicach: Brzeźno, Nowy Port, Orunia, Stogi, Krakowiec-Górki Zachodnie, Olszynka i na Wyspie Sobieszewskiej. Kolejne 30 tys. zł przeznaczone zostało na powstanie siłowni zewnętrznej przy zbiorniku retencyjnym Madalińskiego.

Wydatki z budżetu miasta na place zabaw i siłownie na świeżym powietrzu w latach 2004–2014 (tys. zł)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	Razem
Place zabaw	116,2	236,9	655,0	274,9	569,0	442,2	2 294,2	840,6	1328,2	1680,8	1888,3	10 326,4
Siłownie	0	0	0	0	0	0	0	0	30,1	591,5	502,0	1123,6

* plan na rok 2014

Parki i tereny rekreacyjne

Gdańsk jest zielonym miastem – nie mają co do tego wątpliwości zwłaszcza turyści zagraniczni, którzy zaskoczeni są ilością zieleni w ścisłym centrum miasta oraz pięknymi założeniami parkowymi. W dużej mierze jest to zasługa gdańskiego samorządu, który inwestuje znaczne środki w rozwój i utrzymanie terenów zielonych. Dzięki licznym inwestycjom w małą architekturę oraz ścieżki spacerowe i rekreacyjne, pas nadmorski, a zwłaszcza Park Reagana stał się najatrakcyjniejszym terenem dla miłośników aktywnego wypoczynku – biegaczy, rolkarzy i rowerzystów. W parku odbywa się wiele zajęć sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców i turystów. Tu również organizowane są cotygodniowe biegi na dystansie 5 km w ramach światowego projektu „parkrun”. Do tej pory w biegach tych wzięło udział ok. 12,5 tys. uczestników. Mniej aktywni w Parku Reagana znaleźć mogą spokojne miejsce do rozłożenia kocyka i weekendowego grillowania.

Dawny blask odzyskał Park Brzeźnieński im. J. Haffnera. W 2005 roku Zarząd Dróg i Zieleni rozpoczął prace związane z rewaloryzacją tego trzeciego co do wielkości w Gdańsku i jednego z najstarszych zespołów parkowych. Do tej pory wybudowano nowy układ alejek spacerowych wraz z małą architekturą. Wymieniono starą, zniszczoną pergolę na stylizowaną konstrukcję z końca XIX wieku oraz poddano konserwacji część drzewostanu.

Wydatki na utrzymanie zieleni w Gdańsku w latach 2004–2014 (mln zł)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	Razem
8,1	8,0	6,3	6,6	7,3	8,6	13,2	7,2	9,5	7,2	9,1	91,1

* plan na rok 2014

Dzięki inicjatywie prywatnego inwestora mieszkańcy i turyści mogą cieszyć się nowymi przestrzeniami spacerowymi w Parku Oliwskim. Nowością w powiększonym parku są nie tylko nowe alejki, mała architektura i piękna roślinność. Wzorem parków angielskich wydzielony został teren, na którym można rozłożyć koc i poleżeć na trawie.

Przez ostatnie 10 lat nieco się przeobraził także Trójmiejski Park Krajobrazowy, o powierzchni niemal 20 tys. hektarów, stając się bardziej przyjazny mieszkańcom. Drzewostan jest nieustannie odtwarzany. Dzięki pracom odwodnieniowym i utwardzeniu nawierzchni leśnymi ścieżkami można wędrować o każdej porze roku. Są dobrze oznakowane, więc niełatwo tu się zagubić. W ramach budżetu obywatelskiego na rok 2014 przystąpiono do odbudowy ścieżek prowadzących na najwyższe wzniesienie w Gdańsku – Pachotek.

Zielone tereny rekreacyjne to nie tylko parki. Miasto realizując inwestycje związane z ochroną przeciwpowodziową, stara się, aby optymalnie wykorzystać otoczenie zbiorników i cieków wodnych także do celów rekreacyjnych. Drogi techniczne pełnią dzisiaj jednocześnie funkcję tras spacerowych, na których nie brak biegaczy i rowerzystów. To także atrakcyjne miejsca do lokalizowania siłowni pod chmurką, altanek i ławeczek oraz boisk osiedlowych. W tworzenie atrakcyjnych terenów do wypoczynku inwestują także konkurujący ze sobą deweloperzy.

Nową formą zagospodarowania terenów rekreacyjnych jest budowa wybiegów dla psów. Do tej pory takie wybiegi powstały w 19 punktach na terenie całego Gdańska.

Ostatnie 10 lat to okres intensywnego rozwoju Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Gdańsku. Ten bez wątpienia najpiękniej położony ogród zoologiczny w Polsce, co roku odwiedzają setki tysięcy mieszkańców i turystów.

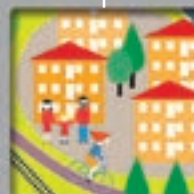
Świętujący swoje 60. urodziny ogród zoologiczny zajmuje obszar około 120 hektarów, na którym mieszkają zwierzęta pochodzące ze wszystkich kontynentów. Znajduje się tutaj ponad 1000 zwierząt i około 190 gatunków. Z myślą o gościach oraz zamieszkujących zoo pupilach w ciągu ostatnich 10 lat zrealizowano wiele ważnych inwestycji.

We wrześniu 2005 roku zakończono budowę nowoczesnej i przestronnej małpiarni, w której nowy dom znalazło kilka zgromadzonych w zoo gatunków tych ssaków. Inwestycja pochłonęła prawie 4 mln zł i szybko stała się jedną z największych atrakcji ogrodu. Kolejną nową inwestycją i wielką atrakcją dla zwiedzających okazała się budowa pawilonu i wybiegu dla żyraf.

Jubileusz 60-lecia działalności ogrodu uświetniło otwarcie nowoczesnej lwiairni przeznaczonej dla samca i trzech lwic. Inwestycja pochłonęła 5,5 mln zł.

Drugie życie miasta

- ▶ Nowy Port
- ▶ Letnica
- ▶ Dolny Wrzeszcz
- ▶ Dolne Miasto
- ▶ Odnowa przestrzeni publicznych
- ▶ Gdańsk w nowej poświacie
- ▶ Gdańskie fontanny i źródła uliczne

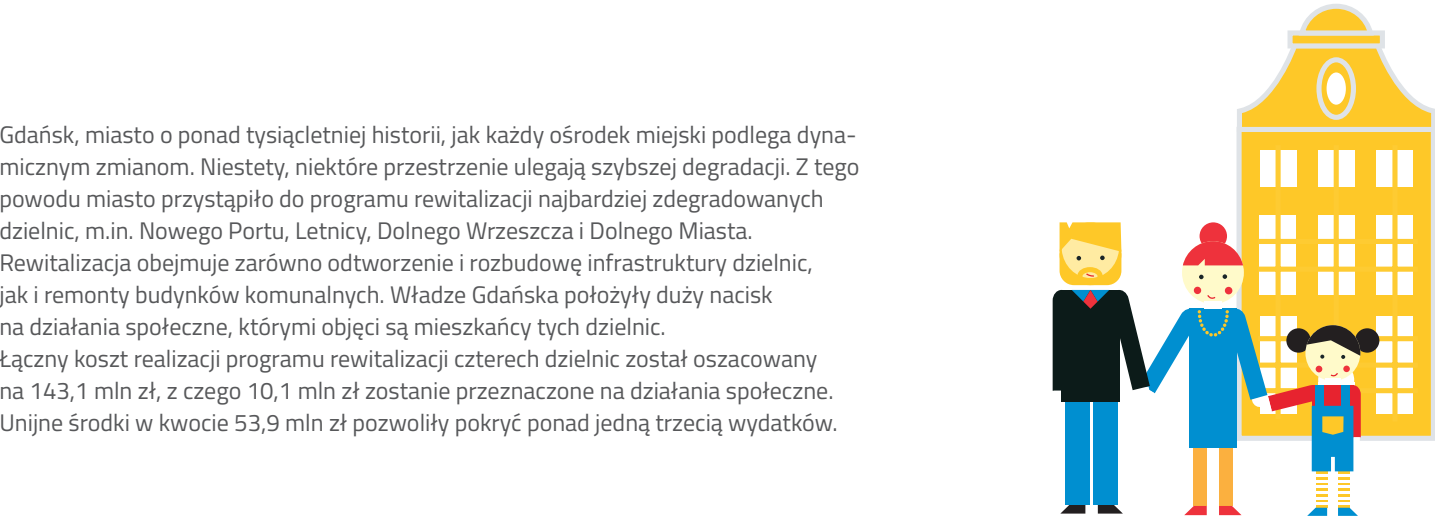
Drugie życie miasta

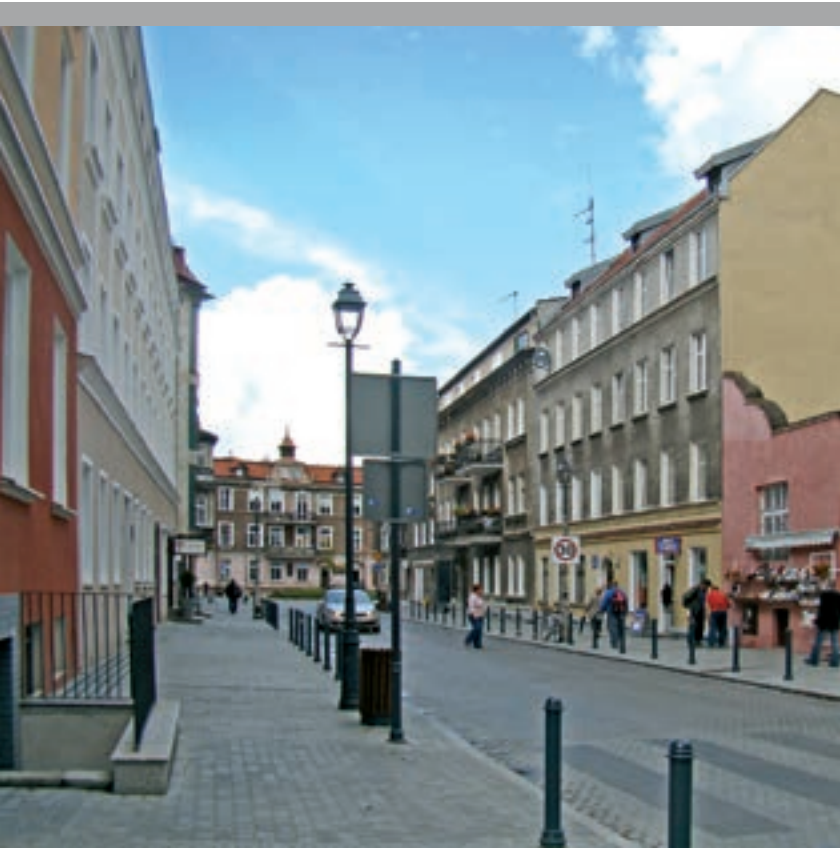
Nowy Port	67
Letnica	68
Dolny Wrzeszcz	69
Dolne Miasto	70
Odnowa przestrzeni publicznych	71
Gdańsk w nowej poświacie	72
Gdańskie fontanny i źródła uliczne	76

Gdańsk, miasto o ponad tysiącletniej historii, jak każdy ośrodek miejski podlega dynamicznym zmianom. Niestety, niektóre przestrzenie ulegają szybszej degradacji. Z tego powodu miasto przystąpiło do programu rewitalizacji najbardziej zdegradowanych dzielnic, m.in. Nowego Portu, Letnicy, Dolnego Wrzeszcza i Dolnego Miasta. Rewitalizacja obejmuje zarówno odtworzenie i rozbudowę infrastruktury dzielnic, jak i remonty budynków komunalnych. Władze Gdańska położyły duży nacisk na działania społeczne, którymi objęci są mieszkańcy tych dzielnic. Łączny koszt realizacji programu rewitalizacji czterech dzielnic został oszacowany na 143,1 mln zł, z czego 10,1 mln zł zostanie przeznaczony na działania społeczne. Unijne środki w kwocie 53,9 mln zł pozwolą pokryć ponad jedną trzecią wydatków.

Obszar rewitalizacji	łączna wartość inwestycji (mln zł)	w tym wydatki na działania społeczne (mln zł)	Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (mln zł)
Dolny Wrzeszcz	20,7	0,9	9,3
Dolne Miasto	42,2	4,1	16,1
Letnica	59,6	2,9	14,4
Nowy Port	20,6	2,2	14,1
Razem:	143,1	10,1	53,9

Nowy Port

Nowy Port to z punktu widzenia historii Gdańska jedna z nowszych dzielnic, włączona w granice administracyjne miasta dopiero w XVIII wieku. Swój rozwój dzielnica zawdzięcza położeniu bezpośrednio u ujścia Martwej Wisły, sprzyjającemu rozwojowi funkcji portowych oraz przemysłowych. Wraz z rozwojem żeglugi i wzrostem wielkości statków pojawiła się bowiem potrzeba zbudowania nowego portu bliżej ujścia rzeki do morza. Stąd nazwa dzielnicy, która w XIX i na początku XX wieku przeżywała swój prawdziwy rozkwit.

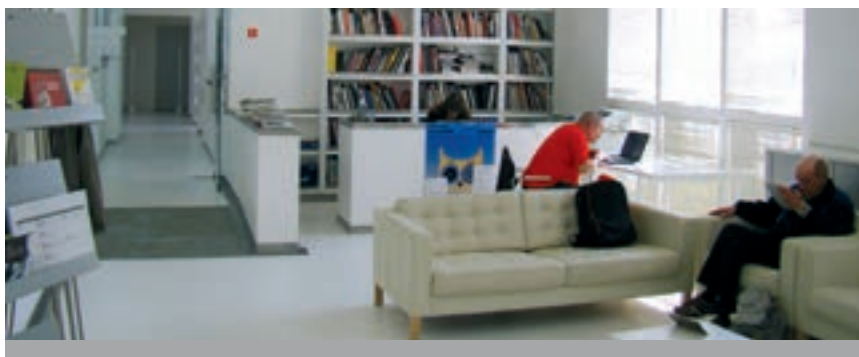
W latach 70. ubiegłego wieku część funkcji przeładunkowych i składowych przejął Port Północny, a dla niegdyś gwarnej i bogatej dzielnicy nastały ciężkie czasy. W XXI wieku możliwa stała się rewitalizacja tej zaniedbanej, ale wciąż pięknej części miasta.

Pierwszym krokiem do ożywienia dzielnicy Nowy Port była odbudowa najważniejszych ulic: Wolności, Rybołowców i Strajku Dokerów. Dzielnica została też połączona ścieżkami rowerowymi z Brzeżnem, Wrzeszczem i Śródmieściem.

Nic nie integruje ludzi bardziej, niż wspólny udział w wydarzeniach kulturalnych. Z taką myślą zaadaptowano budynek niewykorzystywanej od lat łaźni miejskiej na potrzeby placówki kulturalnej i edukacyjnej – Centrum Edukacji Artystycznej – łaźnia II.

To nie koniec rewitalizacji dzielnicy. W ramach aktywizacji mieszkańców świat sztuki przenosi się bezpośrednio na ulice. Artyści zwłaszcza w miesiącach letnich będą pokazywać tam swoje prace.

Rewitalizacja obejmuje odnowienie jedyne go placu publicznego w Nowym Porcie, noszącego imię dawnego proboszcza, bardzo zasłużonego dla dzielnicy ks. Gustkowicza. Zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców, będzie to plac wielofunkcyjny, z fontanną, sceną plenerową i miejscem zabaw dla najmłodszych. Stanie się nie tylko miejscem codziennego wypoczynku, ale także przestrzenią, umożliwiającą organizowanie imprez okolicznościowych czy plenerowych wystaw.

Letnica

Uczniowska 22 – pod tym adresem mieści się tzw. Dom Otwarty – dawny budynek szkoły, który zmodernizowano na cele aktywizacji społeczności lokalnej

W Gdańsku w czasach tzw. rewolucji przemysłowej (XIX i pocz. XX w.), jak zresztą w wielu innych miastach Polski i Europy, powstało kilkadziesiąt osiedli i kolonii robotniczych. Były budowane dla przybywających do miasta mieszkańców wsi, szukających lepszego życia i pracy w powstających jak grzyby po deszczu manufakturach i fabrykach. Do dzisiaj zachowało się kilkanaście takich osiedli. Niektóre z nich ze względu na zabudowę są łatwe do odróżnienia. Inne zachowały się czasem tylko w nazwach ulic. Jednym z obszarów z charakterystyczną zabudową robotniczą była również gdańska Letnica.

Zwiastunem przemian w Letnicy stała się idea organizacji EURO 2012 i związana z nią budowa pięknego stadionu, a także lokalizacja Centrum Kongresowo-Wystawienniczego AmberExpo. By podnieść rangę okolicy, zdecydowano się przywrócić świetność dawnej osadzie przyfabrycznej, nadając jej jednak zupełnie nowy charakter i wprowadzając do niej życie.

Część budynków istniejących, mocno już historycznych, które jeszcze się do tego nadawały zachowano, poddając je jednak gruntownym remontom. W miejsce nieistniejących lub nienadających się

do wyremontowania budynków wzniesiono nowoczesne, ale utrzymane w stylu architektonicznym tej dzielnicy budynki mieszkalne, zrealizowane w ramach gdańskiego budownictwa społecznego.

W Letnicy wyremontowano siedem ulic, w których ułożono nową infrastrukturę techniczną, w tym nową kanalizację sanitarną, gazociąg i światłowód. Zrewaloryzowano nawierzchnie dróg, na których ułożono zabytkową kostkę granitową i położono nowe chodniki. W dzielnicy znalazły się także miejsca na odtworzenie przedwojennych ogródków i kilkudziesięciu ławeczek.

29 – liczba wyremontowanych w Letnicy budynków mieszkalnych
150 – liczba wyremontowanych mieszkań i lokali usługowych
8 – liczba nowych budynków, w których powstały **142** nowe mieszkania
1,5 km – długość wyremontowanych ulic

dolny Wrzeszcz

Dolny Wrzeszcz to dzielnica położona niemal w geometrycznym środku Gdańska. To wyjątkowy obszar pełen śladów XIX wiecznej świetności i współczesnych kontrastów! Chociaż od supernowoczesnych biurowców i popularnych wśród gdańszczan i turystów galerii handlowych Górnego Wrzeszcza dzieli go tylko linia kolejowa, to nie brakuje tu miejsc, w których czas się zatrzymał.

Wstępem do rewitalizacji Dolnego Wrzeszcza była rewitalizacja parku Kuźniczki – zachowanego fragmentu zabytkowego założenia parkowego powstałego na przełomie XVIII i XIX wieku, sąsiadującego z zabudowaniami dawnego gdańskiego browaru. Trwałym elementem zmieniającym wizerunek dzielnicy stała się także ławeczka z Oskarkiem – bohaterem powieści „Blaszany bębenek” Güntera Grassa. Bardzo istotna dla poprawy warunków życia mieszkańców dzielnicy była regulacja brzegów Strzyży, która dała się szczególnie we znaki podczas katastrofalnej powodzi w 2001 roku.

Aby diametralnie zmienić obraz dzielnicy, w 2013 roku w ramach programu rewitalizacji rozpoczęto przebudowę i modernizację ulicy Wajdeloty. Kiedyś była to reprezentacyjna ulica dumnie nazywana salonem Dolnego Wrzeszcza. Przy niej i przy ulicach przyległych wznoszono najpiękniejsze i najokazalsze kamienice we Wrzeszczu. W miarę rozwoju usług skupionych w domach towarowych, a ostatnio galeriach handlowych, ta część Wrzeszcza podupadła, a reprezentacyjna niegdyś ulica została rozjeżdżona przez parkujące niemal wszędzie samochody. Obecnie ulica jest poddawana całkowitej przebudowie, po której uzyska zupełnie nowy wygląd.

Nie tylko ul. Wajdeloty odzyskuje swój dawny blask. Remonty objęły także ul. Grażyny, Kilińskiego oraz fragmenty ul. Konrada Wallenroda i ul. Aldony. Rewaloryzacji poddawane są także zieleń i elementy małej architektury. Mieszkańcy dzielnicy zyskają dostęp do nowej i przebudowanej sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, sieci elektroenergetycznej i oświetleniowej, sieci kablowej i teletechnicznej. Miasto podjęło się także przebudowy i modernizacji elementów budynków przylegających do remontowanych pasów drogowych. Przedmiotem szczególnej troski jest dalsza rozbudowa kanalizacji burzowej, która ma skutecznie zapobiec wylewom potoku Strzyża. Oprócz działań inwestycyjnych, w Dolnym Wrzeszczu równolegle realizowane są projekty społeczne. Ich celem jest zminimalizowanie różnicowania ekonomicznego, społecznego i edukacyjnego występującego wśród mieszkańców dzielnicy. W ramach „lubu Młodego Wrzeszczaka” organizowane są zajęcia dla dzieci i młodzieży, m.in.: prowadzone pod okiem trenera zajęcia z siatkówki i tenisa stołowego, zajęcia taneczne oraz filmowe. Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, odbywały się dotychczas w XIX LO i II LO

przy ul. Pestalozziego. Od wiosny 2014 roku Klub Młodego Wrzeszczaka ma już swoją własną siedzibę przy ul. Wajdeloty 14. W innym, lokalu, przy ul. Waryńskiego 21, od września 2014 roku funkcjonuje centrum społeczne, którego oferta służy integracji mieszkańców, a także aktywizacji osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zawodowej czy życiowej.

Dolny Wrzeszcz to obszar wzmożonej aktywności ściśle współpracujących z miastem inwestorów prywatnych. Teren zajmowany przez dawny browar gdański stał się ogromnym placem budowy, na którym powstaje prestiżowe osiedle mieszkaniowe z zapleczem usługowo-handlowym oraz centrum handlowe Galeria Metropolia. Nowy wielofunkcyjny obiekt będzie miał ok. 33 tys. m² powierzchni przeznaczonej pod wynajem dla 150-200 sklepów, hotelu, centrum odnowy biologicznej, klubu fitness, wielosalaowego kina oraz biur klasy A. Elementem rewitalizacji dzielnicy, związanym z budową Galerii Metropolia, jest przeprowadzka mieszkańców ul. Nad Stawem ze zrujnowanych budynków z początku XX wieku do 58 nowoczesnych mieszkań powstałych na osiedlu Świrskiego przy ul. Wieżyckiej. Inwestor po przesiedleniu mieszkańców planuje gruntowną przebudowę ulicy, która stanie się jedną z dróg dojazdowych do Galerii Metropolia i do hotelu w jej sąsiedztwie. Nowa ulica Nad Stawem uzyska połączenie z ulicami Kościuszki i Hynka. Tym samym mieszkańcy Dolnego Wrzeszcza i goście odwiedzający centrum zyskają dogodny dojazd do miejsca zamieszkania i zakupów.

dolne Miasto

61,8 ha – powierzchnia dzielnicy Dolne Miasto

5 868 – liczba mieszkańców dzielnicy

1,69 km – łączna długość wyremontowanych i przebudowanych ulic

46 – liczba działań podejmowanych w ramach rewitalizacji społecznej dzielnicy

31 – liczba budynków poddanych rewitalizacji

Dolne Miasto to jedna z piękniejszych XIX-wiecznych dzielnic Gdańska, położona w bezpośrednim sąsiedztwie unikatowego w skali światowej, fragmentu pierścienia XVII-wiecznych, ziemno-wodnych fortyfikacji bastionowych. W całym Gdańsku zachowało się w prawie niezmiennym kształcie zaledwie sześć z kilkudziesięciu istniejących w XVII wieku bastionów położonych nad wodą. Na Dolne Miasto przypadają aż cztery z nich.

Ta bardzo atrakcyjna i zamożna kiedyś dzielnica przeżywa od kilkudziesięciu lat trudny okres. Złożyło się na to wiele czynników. Jednym z nich na pewno było przesuwanie terminów remontów tego obszaru. Powojennym władzom Dolne Miasto wydawało się mało interesujące i zdecydowanie mniej cenne od znacznie starszego i bardzo zniszczonego Głównego Miasta.

W latach 80. dzielnicę przecięła trzypasmowa arteria komunikacyjna w kierunku Elbląga i Warszawy, która skutecznie odcięła Dolne Miasto od odbudowanego pieczętów Głównego Miasta.

Lepszy czas dla dzielnicy nastał wiosną 2014 roku. Jednocześnie ruszyły prace budowlane, które objęły przeszło połowę ulic i infrastruktury podziemnej Dolnego Miasta. Gruntownym remontom i konserwacji poddanych zostało także kilkadziesiąt przyziemi w zabytkowych budynkach mieszkalnych. Budynki komunalne i wspólnotowe doczekały się przede wszystkim remontu izolacji podziemnych, a tam gdzie było to niezbędne wzmocniono fundamenty budynków.

Spośród zadań inwestycyjnych najważniejsza jest przebudowa przestrzeni publicznych i infrastruktury podziemnej w obrębie pasów drogowych ulic: Dolnej, prof. Z. Kieturakisa, Kurzej, Śluza, Wróblej oraz fragmentów ulic: Łąkowej, Radnej i Toruńskiej.

Wraz z przebudową ulic modernizowana jest sieć wodociągowa i sanitarna oraz kanalizacja deszczowa. Po zakończeniu prac mieszkańcy będą się mogli cieszyć atrakcyjnymi terenami zielonymi i małą architekturą. Odtworzona zostanie m.in. wspaniała aleja jarząbów szwedzkich biegnąca środkiem ul. Łąkowej i Wróblej. Aby podkreślić historyczny charakter dzielnicy na ul. Łąkowej zachowane zostało torowisko tramwajowe, np. dla czasowych ekspozycji zabytkowego taboru.

Rewitalizacja dzielnicy to nie tylko program inwestycyjny, ale i działania społeczne, prowadzone przez wyłonionych w konkursach partnerów miasta w projekcie rewitalizacji. To m. in.: Świetlica Ucznia, Okienko Przedszkolne i Klub Seniora prowadzone przez Caritas, Klub Młodzieży prowadzony przez Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO, Poradnia dla Rodziców prowadzona przez Fundację FOSA, Dotyk Sztuki, czyli warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży realizowane przez CSW Łaźnia, oraz Młodzieżowa Drużyna Smoczyc Łodzi prowadzona przez Klub Wodny „Gdańskie Lwy”.

Odnowa przestrzeni publicznych

Poza programami rewitalizacji zaniedbanych dzielnic miasto w trosce o poprawę jakości przestrzeni publicznych szuka partnerów społecznych.

Od 2009 roku organizowany jest konkurs wspólnot mieszkaniowych na najładniejszą elewację roku, zachęcający mieszkańców do aktywnego i świadomego wyboru kolorystyki elewacji budynków. W konkursie wzięło już udział 229 wspólnot mieszkaniowych.

Bez wątpienia ważnym impulsem do działań na rzecz poprawy estetyki budynków okazały się dotacje na termomodernizację. Z dostępnych środków skorzystały nie tylko wspólnoty, ale także wiele firm i instytucji. W 2013 roku miasto we współpracy z mieszkańcami przeprowadziło rewitalizację fragmentu ulicy Ogarnej, w ramach której wykonano współczesne dekoracje artystyczne na fasadach kamienic („OGARNA 2.0”). Zmiany na lepsze zachodzą także na gdańskich podwórkach. Od 2010 roku miasto zachęca społeczności lokalne i wspólnoty mieszkaniowe do przejmowania i zagospodarowywania terenów przylegających bezpośrednio do ich posesji. Liderem w dziedzinie rewitalizacji podwórek jest Orunia. W 2012 roku pilotażowo zagospodarowano podwórkę przy ulicach Związkowej 7 i Ramuła 10. Pozytywne efekty programu pilotażowego sprawiły, że w 2013 roku z grantów i budżetu miasta sfinansowano wykonanie kolejnych podwórek.

W 2014 roku ruszył kolejny program „Wspólne podwórko”. Jego celem jest wspieranie szeroko rozumianych działań obywatelskich zmierzających do poprawy warunków społeczności lokalnych. Mieszkańcy, w ramach programu, wspólnie biorą udział w projektowaniu i przebudowie bliskich sobie przestrzeni i stają się za nie odpowiedzialni.

gdańsk w nowej poświacie

Dzięki wielu zrealizowanym w ciągu ostatnich 10 lat inwestycjom zmienił się także wygląd Gdańska w porze nocnej. Nowoczesne oświetlenie uliczne oraz iluminacje najcenniejszych zabytków sprawiły, że Gdańsk jest widoczny nocą z kosmosu. Jasno oświetlone ulice, zabytkowe budowle i reprezentacyjne obiekty, takie jak stadion PGE Arena, hala widowiskowo-sportowa ERGO ARENA, czy nowoczesne biurowce, pięknie prezentują się nocą, widziane nie tylko z okien samolotu. Miasto nie może funkcjonować bez nowoczesnego oświetlenia ulicznego. To powód, z którego każdego roku prowadzone są nowe inwestycje obejmujące coraz większy obszar miasta.

6 mln zł

koszt modernizacji oświetlenia ulicznego w ramach programu SOWA

2,7 mln zł

dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

660 tys. zł

roczne oszczędności na zakupie energii elektrycznej

Wydatki na budowę oświetlenia ulicznego w Gdańsku w latach 2004–2014 (zł)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Liczba zrealizowanych zadań	8	16	6	14	13	6	2	5	1	3	3
Wartość inwestycji (zł)	704 710	1 070 294	628 817	616 476	1 187 044	607 423	117 359	463 428	90 993	265 655	442 742

* plan na rok 2014

Nowoczesne miasta inwestują w inteligentne oświetlenie uliczne. Podobnie dzieje się w Gdańsku. W ramach ogólnopolskiego programu „SOWA – energooszczędne oświetlenie uliczne” kilkadziesiąt gdańskich ulic, między innymi cała al. Armii Krajowej, leśny odcinek ul. Słowackiego, ul. Elbląska, Spacerowa czy most wantowy na Trasie Sucharskiego i al. Grunwaldzka wokół Galerii Bałtyckiej, zostało wyposażonych w nowoczesne oprawy oświetleniowe połączone z inteligentnym systemem sterowania oświetleniem.

Łącznie wymiana objęła 3745 opraw oświetleniowych, z których większość zainstalowano w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. Nowe energooszczędne oprawy nie tylko poprawiają standard oświetlenia, ale też znacząco obniżają zużycie energii elektrycznej.

Wydatki na iluminację obiektów zabytkowych w Gdańsku w latach 2004–2014 (zł)

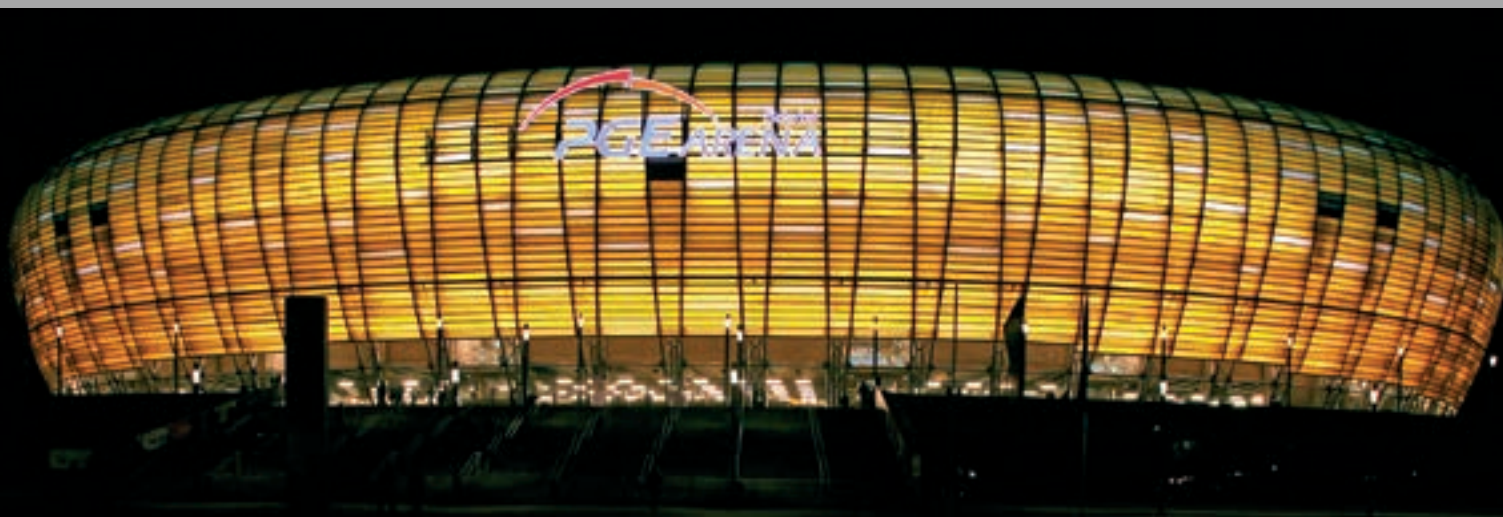
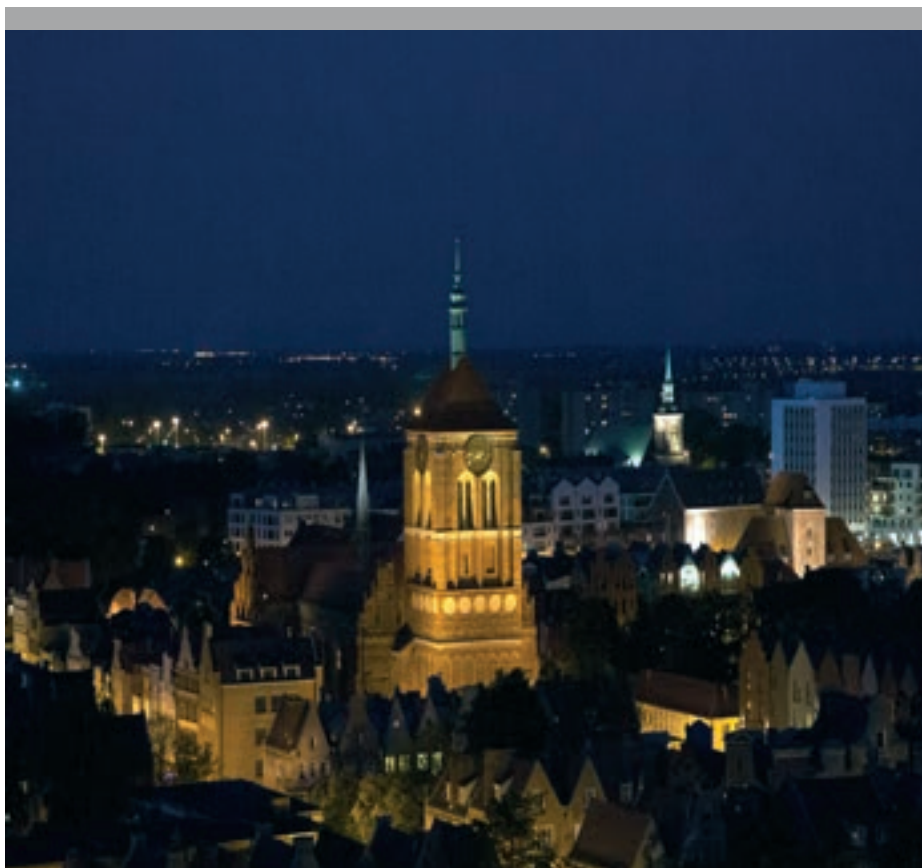
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Liczba zrealizowanych zadań	4	4	7	5	3	3	2	1	1	1	1
Wartość inwestycji (zł)	835 000	972 000	1 295 000	945 000	495 000	556 772	261 000	165 000	54 000	187 976	400 000

* plan na rok 2014

Gdańsk szczyti się swoją tysiącletnią historią także nocą. Wszystko za sprawą realizowanego konsekwentnie programu iluminacji obiektów o walorach historycznych. Ich lista obejmuje dzisiaj ponad 60 pozycji. Wśród nich są m.in.: najważniejsze budowle historyczne Głównego Miasta, kompleks Nowego Ratusza oraz kościoły i Pałac Opatów w Oliwie. Miejskie iluminacje oświetlają także najważniejsze pomniki i most wawtowny na Trasie Sucharskiego.

Efektowne oświetlenie nie jest jedynie domeną miasta. O właściwą ekspozycję swoich siedzib dbają także inne instytucje i inwestorzy prywatni. Uwagę przykuwają zwłaszcza rozświetlone elewacje budynków biurowych i galerii handlowych.

budimex
sens tworzenia

Zbudowaliśmy dla Was:

Terminal II Gdańsk Rębiechowo

Nowy terminal pasażerski w połączeniu z już istniejącym zwiększył przepustowość portu lotniczego z 2,5 mln do ok. 5 mln osób rocznie.

Halę ERGO Arena

Miejsce wydarzeń sportowych, w tym o randze Mistrzostw Świata oraz rozrywkowo – kulturalnych. Hala pomieści do 15 tys osób. Powierzchnia płyty głównej to 4 tys m².

Odcinek Trasy Sucharskiego

Dzięki tej inwestycji ruch samochodów ciężarowych w znacznym stopniu został wyprowadzony z centrum miasta.

Odcinek Trasy Słowackiego

Główny element wewnętrznych powiązań drogowych miasta Gdańska, wybudowany w rekordowo krótkim czasie 16 miesięcy w okresie przypadającym na EURO 2012.

Ulicę Nową Wałową

Kluczowa inwestycja dla rewitalizacji terenów postoczniovych. W przyszłości będzie to główna arteria Młodego Miasta.

Biurowiec Neptun

Najwyższy obecnie budynek w Gdańsku (84,7m). Sylwetka biurowca może stać się nowym symbolem Wrzeszcza.

gdańskie fontanny i źródła uliczne

Ze źródeł historycznych wynika, że w 2015 roku słynny w kraju i na świecie gdański Neptun będzie obchodził 400. urodziny, chociaż fontanna, na której stoi, jest o 18 lat młodsza: powstała 9 października 1633 roku.

Bóg morza postanowił przygotować się do jubileuszu. Od września 2011 r. do kwietnia 2012 r. przeprowadzono czwartą w historii kompleksową renowację fontanny. Objęła posąg Neptuna, czaszę i basen fontanny, iluminację oraz podziemne urządzenia techniczne. W Gdańsku powstają też nowe fontanny, inspirowane historią miasta. Od 2009 roku cieszy oczy fontanna Czterech Kwartałów. Nawiązuje ona do dawnej fontanny o tej samej nazwie, wyznaczającej niegdyś granicę pomiędzy czterema rejonami Głównego Miasta: Rybackim, Szerokim, Wysokim i Kogi. Obecną fontannę zaprojektowały rzeźbiarki Ewa Koprowska-Szulc i Lucyna Kujawa. Ma formę kwadratu, którego narożniki wyznaczają cztery naturalnej wielkości posągi lwów, każdy w innej pozie. Do czterech historycznych kwartałów dawnego Gdańska nawiązują barwy laserowego podświetlenia strumieni wodnych: biała, czerwona, niebieska i pomarańczowa.

Budowa fontanny wraz zagospodarowaniem jej otoczenia, iluminacją i rzeźbami lwów kosztowała 3 mln zł.

Uruchomiona latem 2014 roku fontanna na placu im. Jana Heweliusza to wspólna inwestycja Miasta Gdańska oraz spółki Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna.

Wygląd nowej fontanny to efekt konkursu dla architektów i projektantów, zorganizowanego przez GIWK w 2012 roku. Autorem zwycięskiego projektu jest gdański architekt Roland Kwaśny. W swojej formie fontanna nawiązuje do kaskad wodnych tworzonych przy Wielkim Młynie przez kanał Raduni. Fontanna, jako pierwsza w Polsce, wykorzystuje system cienkiego lustra wody, w którym odbijają się elementy architektury, drzewa i obrazy na niebie. Plastycznie fontannę urozmaicają także różnorodne wodotryski oraz wielobarwna iluminacja. Fontanna kosztowała 2 mln zł.

Wybierając się na spacer nad morze, nie musimy już zabierać ze sobą butelek z wodą pitną. Przy ścieżce spacerowo-rowerowej wzdłuż pasa nadmorskiego stanęły dystrybutory z wodą, które nazwaliśmy źródłami ulicznymi.

Pomysł na źródła uliczne był prezentowany podczas wystawy „ładny kraj” w ramach Gdynia Design Days w 2012 roku i zyskał miano mądrego projektu przestrzeni publicznej. Przedsięwzięcie zyskało sympatię mieszkańców Gdańska – planowane są kolejne lokalizacje.

Nauka i edukacja na europejskim poziomie

- ▶ Bałtycki Kampus Uniwersytetu Gdańskiego
- ▶ Politechnika XXI wieku
- ▶ Olimpijska szkoła mistrzów
- ▶ Przestrzeń dla adeptów sztuk pięknych
- ▶ Unia dla nauk medycznych
- ▶ Centrum Hewelianum

Nauka i edukacja na europejskim poziomie

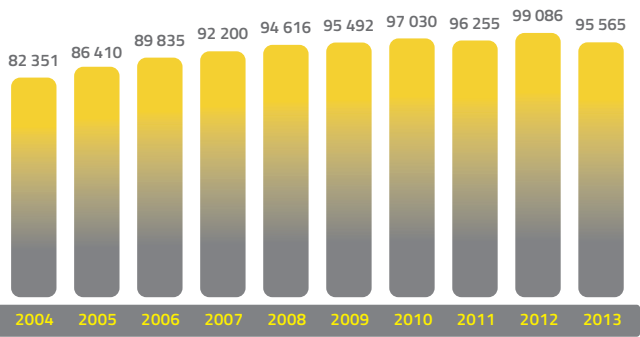

Bałtycki Kampus Uniwersytetu Gdańskiego	81
Politechnika XXI wieku	84
Olimpijska szkoła mistrzów	87
Przestrzeń dla adeptów sztuk pięknych	88
Unia dla nauk medycznych	89
Centrum Hewelianum	90

Gdańsk i obszar metropolitalny to jeden z największych ośrodków akademickich w Polsce, który może się poszczycić ponad 90 tysiącami osób studiujących na uczelniach publicznych i niepublicznych.

Studenci uczelni wyższych w Gdańsku i metropolii w latach 2004–2013

Nie bez znaczenia dla przyszłości Gdańska i metropolii, a zwłaszcza lokalnej gospodarki, jest zmieniająca się struktura kształcenia na uczelniach wyższych. Z roku na rok przybywa studentów poszukiwanych na rynku kierunków inżynieryjno-technicznych, architektoniczno-budowlanych, informatycznych oraz związanych z ochroną środowiska. Nauka to obszar wymagający stałego inwestowania w infrastrukturę, prace badawcze i ludzi. Dzięki programom Unii Europejskiej gdańskim uczelniom i ośrodkom badawczym udało się pod względem poziomu infrastruktury dydaktycznej, wyposażenia laboratoriów oraz realizowanych projektów naukowo-badawczych dorównać do poziomu europejskiego.

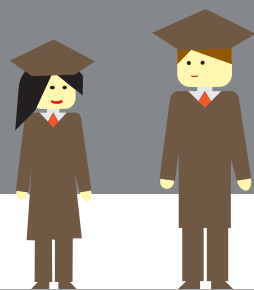
Gdańskie uczelnie w programach europejskich w latach 2004–2014

Uczelnia	Liczba projektów	Wartość projektów (w mln zł)	Wartość dofinansowania (w mln zł)
Uniwersytet Gdański	35	458,7	342,3
Politechnika Gdańska	53	545,5	410,9
Gdański Uniwersytet Medyczny	13	52,4	36,8
Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu	6	31,6	20,5
Akademia Muzyczna	1	12,7	2,7
Akademia Sztuk Pięknych	2	26,8	18,1
Wyższa Szkoła Bankowa	1	0,7	0,4

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Mapa dotacji UE

Bałtycki Kampus Uniwersytetu Gdańskiego

Bez wątpienia milowym krokiem w stronę europejskiego poziomu kształcenia młodych kadr była decyzja władz Uniwersytetu Gdańskiego o realizacji wieloletniego programu budowy Bałtyckiego Kampusu Uniwersytetu Gdańskiego.

Już w 2006 roku rozpoczęto budowę nowego gmachu Wydziału Nauk Społecznych oraz siedziby Instytutu Geografii. Nowy gmach WNS to miejsce dla pięciu instytutów Wydziału Nauk Społecznych (Psychologii, Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa, Pedagogiki, Politologii) oraz dla Instytutu Geografii Wydziału Oceanografii i Geografii.

Pierwszy etap inwestycji został zakończony w listopadzie 2008 roku, a w październiku 2009 roku do nowego gmachu przenieśli się wszyscy studenci Wydziału Nauk Społecznych. Budynek przeznaczony jest dla około 5000 studentów i 330 pracowników naukowo-dydaktycznych.

Nowoczesna chemia, biologia i biotechnologia to jedne ze strategicznych kierunków rozwoju gospodarczego Gdańska. Drogą do zapewnienia nowym inwestorom odpowiednio wykwalifikowanych kadr i innowacyjnych rozwiązań stała się budowa nowych siedzib wydziałów Chemii i Biologii.

123,4 mln zł

koszt budowy siedziby Wydziału Nauk Społecznych i Instytutu Geografii

20 mln zł

dotacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

242,5 mln zł

koszt budowy nowych siedzib wydziałów Biologii i Chemii

200,2 mln zł

dofinansowanie ze środków unijnych

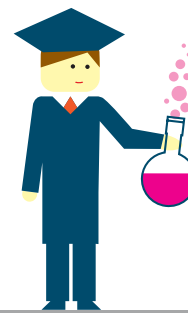
Nowoczesny kompleks Wydziału Biologii otwarto uroczystie na początku roku akademickiego 2012/2013. Każde skrzydło budynku przeznaczone jest dla odrębnej specjalności: biologii molekularnej, środowiskowej oraz eksperymentalnej.

Budowę nowego Wydziału Chemii zakończono w 2013 roku. Studenci oraz pracownicy naukowcy korzystają teraz z nowoczesnie wyposażonego obiektu, w którym znajduje się pięć auli, kilkanaście sal seminaryjno-wykładowych i sal do ćwiczeń oraz liczne specjalistyczne laboratoria i pracownie, pozwalające na prowadzenie zajęć dydaktycznych i badań naukowych. Na Wydziale Chemii na studiach licencjackich, magisterskich i doktoranckich studiuje ponad tysiąc studentów oraz doktorantów.

Kolejnym elementem Kampusu Bałtyckiego UG jest rozpoczęta w 2014 roku budowa nowego gmachu Instytutu Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego, o powierzchni użytkowej prawie 7,9 tys. m². Siedziba instytutu pomieści specjalistyczne laboratoria bioinformatyczne, analiz biomolekularnych, zespół fitotronów, laboratorium o podwyższonych wymaganiach czystości i szczelności, laboratorium izotopowe i pracownie do badań rozwojowych. W budynku powstają nowoczesne pomieszczenia dydaktyczne dla studentów i doktorantów, m.in. laboratoria dydaktyczne, naukowo-dydaktyczne, sale seminaryjne, sale komputerowe, aulium na 200 osób, pomieszczenia dla kół studenckich, czytelnia, sala Rady Wydziału.

W specjalistycznym laboratorium bioinformatycznym powstaje klastrowy złożony z zespołu specjalistycznych komputerów wspomagających prace badawcze prowadzone przez pracowników, studentów i doktorantów.

W 2015 roku zakończy się budowa następnego obiektu Bałtyckiego Kampusu UG – nowej siedziby Instytutu Neofilologii Wydziału Filologicznego UG. W nowoczesnym i przestronnym obiekcie swoje siedziby znajdą instytuty: Anglistyki, Filologii Germańskiej, Filologii Wschodniosłowiańskiej i Romańskiej oraz katedry: Filologii Klasycznej, Skandynawistyki i Sławistyki. Studenci będą korzystać m.in. z nowoczesnych sal wykładowych, specjalistycznych, konferencyjnych sal do tłumaczeń czy laboratoriów językowych. Znajdą się tu również pomieszczenia administracyjne: ogólnouczelniane archiwum o klasie archiwum państwowego, ośrodek informatyczny UG, kwerenda, pomieszczenia dla zespołu rektorskiego oraz innych działów merytorycznych administracji centralnej, sale szkoleniowe i konferencyjne.

58,6 mln zł

tytu będzie kosztować budowa
Instytutu Biotechnologii UG

49,4 mln zł

tytu wyniesie dofinansowanie ze środków UE

60,3 mln zł

koszt budowy nowej siedziby Instytutu Neofilologii
Wydziału Filologicznego UG

23 mln zł

wartość dofinansowania inwestycji z Unii Europejskiej

Dzięki budowie nowego gmachu Instytutu Biotechnologii na terenie kampusu UG w Gdańsku-Oliwie, gdzie już znajdują się wydziały eksperymentalne, takie jak Wydział Biologii, Wydział Chemii i Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki, w większym zakresie będzie możliwe realizowanie wspólnych projektów naukowych i dydaktycznych z zakresu nauk ścisłych. Łatwiejsza będzie wymiana doświadczeń i pomysłów, a studenci UG będą mieli szeroki dostęp do wielu specjalistycznych laboratoriów i pracowni w ramach kilku wydziałów. Przeniesienie ostatniego Wydziału Eksperymentalnego UG na teren kampusu w Gdańsku-Oliwie przyczyni się znacznie do realizacji idei interdyscyplinarnych badań naukowych i procesu dydaktycznego.

prof. Bernard Lammek,
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego

Jedną z ważnych inwestycji Uniwersytetu Gdańskiego, finansowanych z funduszy unijnych, była modernizacja siedziby Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki. Przebudowano pomieszczenia dydaktyczne wydziału oraz zakupiono aparaturę naukowo-badawczą i wyposażono pracownię zastosowań medycznych fizyki i obrazowania medycznego. Pracownia służy dzisiaj studentom fizyki medycznej – jednemu takiemu kierunkowi w regionie. Laboratorium ma również znaczenie w kontekście planów budowy elektrowni jądrowej w województwie pomorskim, która będzie potrzebować specjalistycznej kadry. W ramach projektu powstało także nowoczesne

laboratorium dydaktyczne dla studentów i doktorantów fizyki. Zakupiono aparaturę doświadczalną, komputery, oprogramowanie, sprzęt chemiczny i meble, co pozwoliło na utworzenie 40 stanowisk doświadczalnych, dysponujących aparaturą pomiarową najnowszej generacji, i 33 stanowisk komputerowych z najnowszym oprogramowaniem. Dzięki temu będzie można realizować zadania dotyczące fizyki atomu i cząsteczek, laserów, fizyki ciała stałego, najnowszych zastosowań fizyki w medycynie, biotechnologii oraz w alternatywnych źródłach energii, strukturach materii i kwantowej informacji. Z nowych pracowni korzysta dziś około 400 osób.

5,7 mln zł

koszt modernizacji i wyposażenia laboratoriów Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UG w ramach projektów „Fizyka dla przyszłości” i „Fizyka dla medycyny”

4,2 mln zł

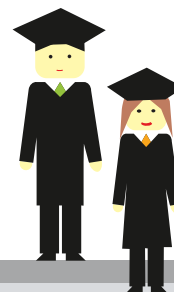
wartość dofinansowania inwestycji z Unii Europejskiej

politechnika XXI wieku

Politechnika Gdańska, obchodząca w 2014 roku jubileusz 110-lecia istnienia, ma powody do dumy. Władze uczelni dobrze wykorzystały pierwszą dekadę XXI wieku, aby udowodnić, iż można w Gdańsku kształcić młodych inżynierów i tworzyć innowacyjne rozwiązania na światowym poziomie.

Odpowiedzią uczelni na rosnące zapotrzebowanie ze strony sektora teleinformatycznego była dofinansowana ze środków unijnych budowa nowego gmachu dla Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki, w którym powstało także Centrum Dydaktyczno-Badawcze Technologii Informacyjnych. Budowa rozpoczęła się w październiku 2004 roku, a uroczyste otwarcie budynku nastąpiło w kwietniu 2008 roku. Pozyskane przez uczelnię w ramach innego projektu unijne środki pozwoliły także na dodatkowe wyposażenie 26 laboratoriów Wydziału ETI.

53,4 mln zł

tyło kosztowała budowa nowego wydziału ETI

12,3 mln zł

wartość dofinansowania z funduszy europejskich

Otwarte w 2013 roku Centrum Nanotechnologii to bez wątpienia największa inwestycja ostatnich lat na Politechnice Gdańskiej. Studenci zdobywają tu wiedzę i umiejętności tworzenia innowacyjnych materiałów użytecznych, o najróżniejszych możliwościach ich wykorzystania.

Czterokondygnacyjny budynek dydaktyczny kryje w swoich wnętrzach 25 specjalistycznych laboratoriów dydaktyczno-badawczych, m.in.: syntezy wysokotemperaturowej, syntezy nanomateriałów organicznych, cienkich warstw, laserowej preparatyki powierzchni biomateriałów, badania powierzchni materiałów, a także laboratorium optoelektroniczne wysokiej czystości, preparatyki materiałów polimerowych, analizy termicznej, mikroskopii elektronowej i optycznej czy też specjalistyczne laboratorium wyposażone w wielofunkcyjny mikroskop pracujący w niskich temperaturach.

73,7 mln zł

tyle kosztowała budowa Centrum Nanotechnologii PG

62,6 mln zł

wkład Unii Europejskiej w finansowanie projektu

LINTE² – Laboratorium Innowacyjnych Technologii Elektroenergetycznych i Integracji Odnawialnych Źródeł Energii to z kolei odpowiedź Politechniki Gdańskiej na wyzwania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego miasta, regionu i całego kraju. Ultranowoczesne i wyglądające futurystycznie centrum naukowo-badawcze pozwala na prowadzenie badań w zakresie elektroenergetyki, energoelektroniki i integracji nowoczesnych źródeł energii z siecią elektroenergetyczną. Laboratorium LINTE² jest bardzo złożonym, konfigurowalnym modelem fizycznym aktualnych oraz przyszłościowych systemów elektroenergetycznych, obejmującym m.in.: urządzenia wytwórcze energii elektrycznej, urządzenia do magazynowania energii oraz linie przesyłowe, urządzenia transmisyjne, przekształtniki energoelektroniczne, a także regulowane odbiorniki energii.

48,3 mln zł

koszt budowy laboratorium LINTE²

37,2 mln zł

wartość dotacji z UE

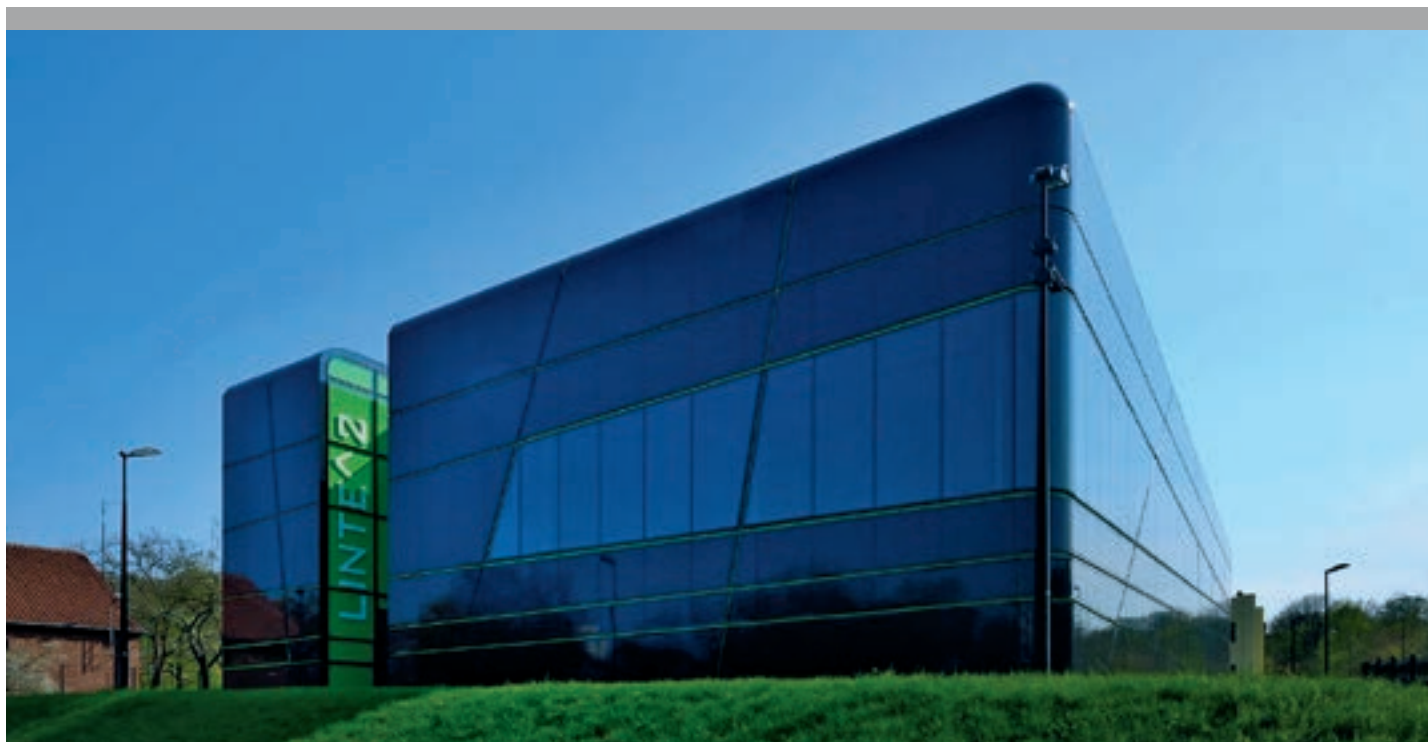
Niezwyczajnie cennym z punktu widzenia potrzeb miasta projektem, zrealizowanym przez Politechnikę Gdańską z wykorzystaniem środków unijnych, jest Laboratorium Rewitalizacji Budowli Miejskich CURE. Dzięki zakupowi specjalistycznego sprzętu pomiarowego stworzono nowoczesną bazę pomiarowo-badawczą, która służy kształceniu kadry inżynierskiej, potrzebnej do podjęcia działań z zakresu rewitalizacji budowli miejskich.

Politechnika zrealizowała także dwa inne projekty, które wpływają istotnie na poziom kształcenia oraz możliwość realizacji projektów badawczych. Pomorskie Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Gdańsku – laboratorium dydaktyczno-badawcze, to projekt służący praktycznemu wykorzystaniu doświadczeń pomorskich naukowców w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego, które mogą spowodować zmniejszenie strat w wypadkach drogowych.

Na realizację tego projektu wydano ponad 1,2 mln zł, z czego z unijnej dotacji pokryto wydatki w wysokości ponad 1,1 mln zł.

Z kolei dzięki realizacji projektu „Organizacja, modernizacja i rozbudowa laboratoriów fizycznych Wydziału FTIMS Politechniki Gdańskiej” uzyskano nowe możliwości praktycznej prezentacji zastosowań praw fizyki. Projekt kosztował ponad 975 tys. zł.

Wydatki o wartości prawie 683 tys. zł pokryto ze środków unijnych.

Olimpijska szkoła mistrzów

Nowa jakość edukacji w gdańskiej Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu to nie tylko budowa i rozbudowa Narodowego Centrum Żeglarstwa w Górkach Zachodnich. Uczelnia dążąc do podniesienia standardów nauczania, sięgnęła po środki unijne, które wspomogły realizację wielu innych projektów mających wpływ na poziom kształcenia zawodników i trenerów sportu. Unijne dotacje pozwoliły m.in. stworzyć nowoczesne zaplecze Laboratorium Wysiłku Fizycznego. Laboratorium zapewnia teraz nową jakość w badaniach studentów AWFIS pod kątem optymalizacji treningów indywidualnych.

Uczelnia uzyskała też unijne dofinansowanie na realizację Pomorskiego Programu Edukacji Morskiej – projektu analogicznego do prowadzonego przez miasto Programu Edukacji Morskiej. Program AWFIS był adresowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i liceów z całego województwa pomorskiego.

5,3 mln zł

koszt wyposażenia Laboratorium Wysiłku Fizycznego

3,3 mln zł

dofinansowanie UE dla projektu

Przestrzeń dla adeptów sztuk pięknych

O poprawę warunków studiowania zadbały także gdańskie uczelnie artystyczne. Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki, ulokowana w dawnych koszarach na Dolnym Mieście, zainwestowała w budowę nowoczesnej sali koncertowo-widowiskowo-konferencyjnej i studia nagrań, wbudowanych w istniejący zabytkowy zespół budynków.

Powstałe w ten sposób nowoczesne zaplecze służy Europejskiemu Centrum Muzycznemu INTERMUSICA do prowadzenia otwartych kursów mistrzowskich sztuki wykonawczej w międzynarodowej obsadzie, międzynarodowych sesji naukowo-artystycznych w trzech dziedzinach (Musica Baltica – dziedzictwo kulturowe krajów nadbałtyckich, muzyka organowa i muzyka fortepianowa) oraz innych konkursów i projektów naukowych i dydaktycznych.

Dzięki unijnym dotacjom największy remont w swojej historii przeszła w latach 2010–2013 Gdańska Akademia Sztuk Pięknych. Całkowitej przemianie uległy wszystkie wnętrza. Co więcej, dzięki stworzonej w ramach remontu nowej antresoli uczelnia zyskała też nowe przestrzenie służące za pracownie i niewielkie sale wykładowe. Prawdziwą perełką jest nowe patio na wysokości pierwszego piętra, które pełni funkcję miejsca spotkań studentów i pracowników uczelni. Najbardziej widoczną dla postronnych obserwatorów zmianą w wyglądzie siedziby ASP jest odnowiona średniowieczna Baszta Słomiana. Ten zabytkowy obiekt fortyfikacyjny został gruntownie odnowiony z zewnątrz, a w jego wnętrzu na najwyższej kondygnacji powstała piękna sala senatu uczelni.

12,7 mln zł

koszt rozbudowy Akademii Muzycznej

2,7 mln zł

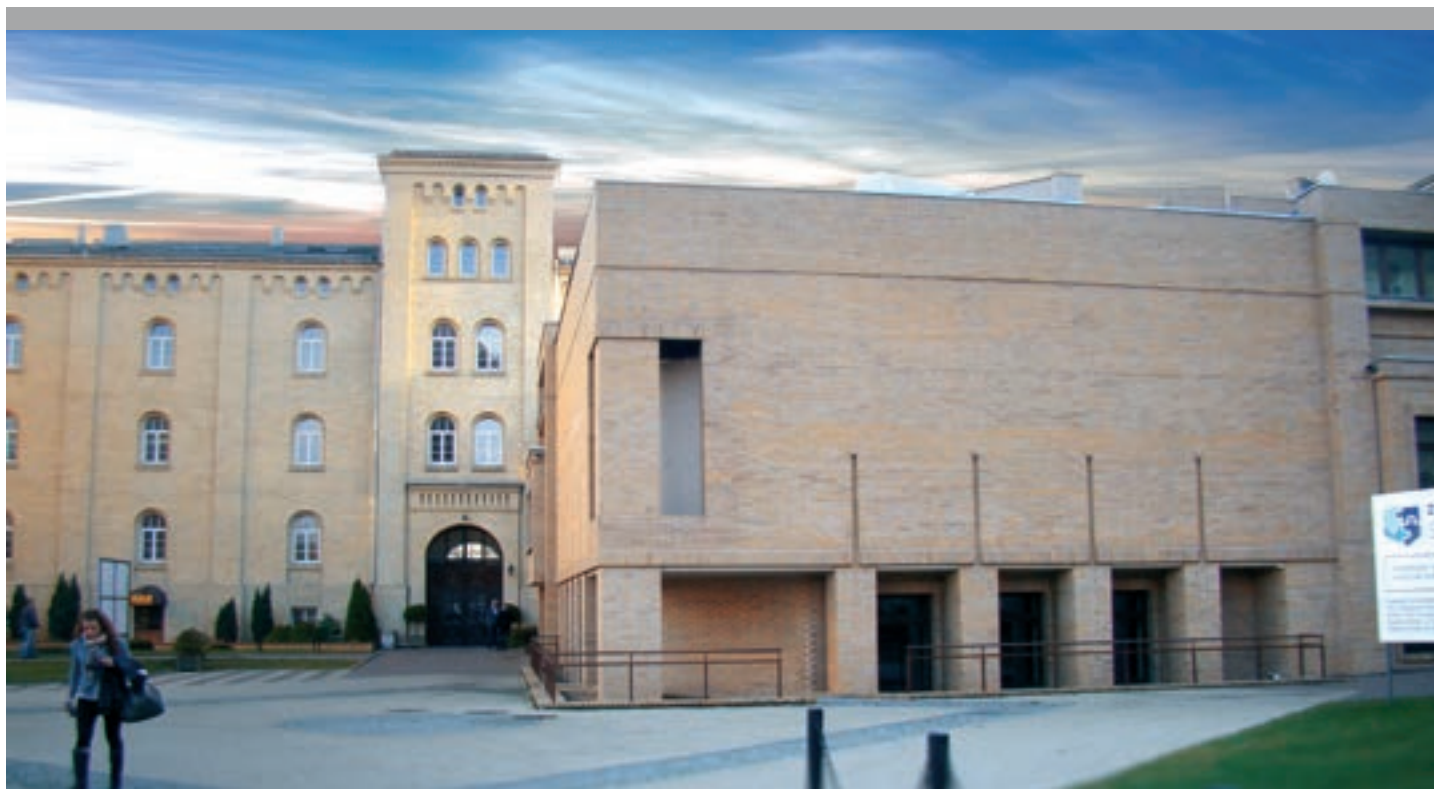
kwota dofinansowania ze środków unijnych

24 mln zł

koszt modernizacji Akademii Sztuk Pięknych

16 mln zł

dofinansowanie z funduszy unijnych

Unia dla nauk medycznych

Dzięki unijnym dotacjom Gdański Uniwersytet Medyczny – uczelnia ciesząca się wielkim prestiżem wśród studentów krajowych i zagranicznych może dzisiaj oferować warunki kształcenia i leczenia na światowym poziomie.

Adepci sztuki medycznej korzystają dzisiaj m.in. z nowoczesnego zaplecza Centrum Medycyny Laboratoryjnej, Katedry Pielęgniarstwa, Katedry Anatomii oraz Wydziału Farmaceutycznego. Unijne dotacje pozwoliły także na remont i wyposażenie pomieszczeń przychodni przyklinicznej na potrzeby Pracowni Pacjenta Symulowanego oraz na kontynuację programu kompleksowej termomodernizacji budynków uczelni.

O unijne środki z powodzeniem aplikowała także uczelniana jednostka – Uniwersyteckie Centrum Medyczne. Największym jednak wyzwaniem i osiągnięciem UCK była budowa nowego Centrum Medycyny Inwazyjnej – pierwszego od ponad 20 lat publicznego szpitala wybudowanego w Gdańsku. Nowy i nowoczesnie wyposażony szpital, z miejscami dla ponad 300 chorych i blokiem 15 sal operacyjnych, znacząco podniósł standard pobytu i usług medycznych. Obiekt sfinansowany ze środków Ministerstwa Zdrowia kosztował ok. 500 mln zł. Część wyposażenia medycznego, z którego korzystają dzisiaj pacjenci i lekarze nowego szpitala UCK, została także dofinansowana z funduszy unijnych.

Poza wykorzystaniem dotacji z funduszy strukturalnych GUMed w szerokim zakresie uczestniczył w projektach finansowanych z programów europejskich: INTERREG III, Leonardo da Vinci Programme, Programów Ramowych, e-TEN, COST i Public Health Programme.

Udział GUMed w projektach międzynarodowych 2004–2014 finansowanych z programów europejskich

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	Razem
Liczba projektów	4	2	4	2	2	2	1	2	1	0	0	20
Kwota pozyskanych środków (tys. zł)	2639,7	149,4	1022,2	203,8	415,1	54,8	911,4	1430,4	267,2	0	0	7094,0

* dane za 7 miesięcy

Centrum Hewelianum

100 tys. – tyle osób odwiedza co roku wystawy i laboratorium Centrum Hewelianum

Siódmy Cud Funduszy Europejskich

Centrum Hewelianum – jako jeden z nielicznych projektów z Pomorza, finansowanych ze środków unijnych – zdobyło w 2009 roku nagrodę b. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w konkursie „Polska pięknieje – 7 cudów Funduszy Europejskich”.

Pobudzanie ciekawości młodych ludzi i zachęcanie do zgłębiania tajników otaczającego ich świata to główne cele Centrum Hewelianum, ulokowanego na zabytkowych terenach fortu Grodzisko. Ten kompleks obronny to jedna z lepiej zachowanych, chociaż do niedawna bardzo zaniedbanych, XIX-wiecznych budowli fortyfikacyjnych, pamiętających jeszcze czasy napoleońskie. Oryginalne wnętrza oraz wyjątkowo atrakcyjne położenie i otoczenie uznane zostały za idealne do celów rekreacyjno-edukacyjnych.

Sukcesywnie przywracane do świetności zabytkowe budynki, wtopione w zielen parku pofortecznego, stanowią interesującą propozycję na spędzenie czasu wolnego. Centrum Hewelianum odwiedza ponad 100 tysięcy gości rocznie.

W stale rozbudowywanych i wyposażanych w nowe atrakcje wnętrzach Hewelianum w czasie zajęć edukacyjnych przeprowadza się 10 tys. doświadczeń naukowych rocznie. W centrum powstała pierwsza w Polsce komora mgłowa służąca do pomiaru promieniowania kosmicznego. Dziś jest elementem wyposażenia laboratorium dla studentów uczelni wyższych.

W Galerii Ruchu znajduje się 30 stanowisk doświadczalnych, roboty, laserowy skaner dna morskiego oraz wiele innych ekspozycji obrazujących zjawiska związane z pojęciem ruchu. Na wystawie „Łamigłówka” zobaczymy, jaką objętość ma miliard ziarenek piasku. Ta część Hewelianum to eksperymentalna przestrzeń odkrywająca sekrety matematyki.

Bateria mózdzierzy – zespół ośmiu kazamat artyleryjskich – zaprasza do wirtualnej zabawy z historią fortyfikacji. Siedziba Hewelianum jest wzorem budowli ekologicznej. Łączna długość odwiertów wykonanych na potrzeby pomp ciepła, służących do ogrzewania koszar schronowych, wynosi 2,5 km. Wszystkie budynki są zasilane w energię ze źródeł odnawialnych.

Miasto kultury, wolności i solidarności

- ▶ Europejskie Centrum Solidarności
- ▶ Gdański Teatr Szekspirowski
- ▶ Muzeum II Wojny Światowej
- ▶ Dobry czas dla zabytków
- ▶ Ośrodek Kultury Morskiej
- ▶ Artystyczna Ołowianka
- ▶ Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia

Miasto kultury, wolności i solidarności

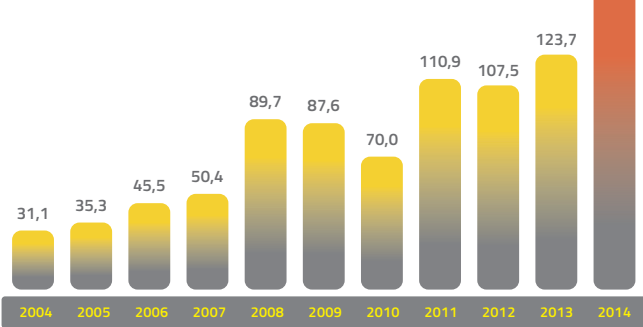
Europejskie Centrum Solidarności	95
Gdański Teatr Szekspirowski	97
Muzeum II Wojny Światowej	99
Dobry czas dla zabytków	100
Ośrodek Kultury Morskiej	102
Artystyczna Ołowianka	103
Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia	104

W Gdańsku przez cały rok odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych. W dużej mierze to właśnie one decydują o popularności miasta i pozycji największego ośrodka kulturalnego nad południowym Bałtykiem. Ta bogata oferta jest magnesem dla turystów, których przyciąga do miasta nie tylko bogata historia i jego zabytki, ale także wydarzenia muzyczne, teatralne, filmowe, taneczne i sztuka współczesna. Dostępność do szeroko rozumianej kultury to także jeden z czynników mających wpływ na decyzje inwestycyjne.

Różnorodność wydarzeń nie byłaby tak duża, gdyby nie zaangażowanie miasta w rozwój kultury. Stale rosnące wydatki na ten cel pozwalają rozbudowywać i modernizować infrastrukturę kulturalną oraz organizować nowe wydarzenia. Z budżetu Gdańska finansowane są wydatki nie tylko instytucji miejskich. Z grantów i dotacji korzystają także inne instytucje i organizacje pozarządowe prowadzące działalność kulturalną i artystyczną. Natomiast wybitni gdańscy twórcy zyskują wsparcie indywidualne dzięki nagrodom i stypendiom.

Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w Gdańsku w latach 2004–2014 (w mln zł)

*plan na rok 2014

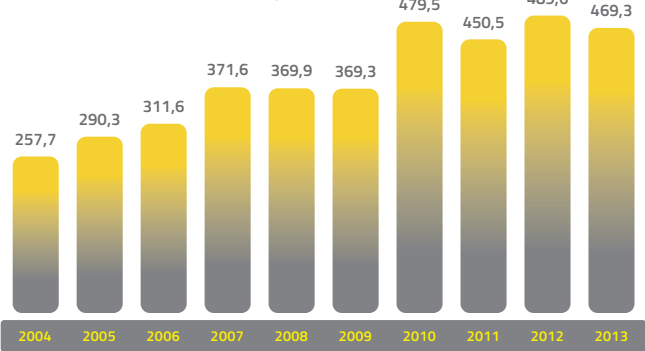

Stypendia i nagrody kulturalne miasta w latach 2004–2013 (w tys. zł)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem
Wartość nagród i stypendiów	270,7	358,3	462,0	753,3	798,3	622,3	900,9	727,9	1 003,6	768,7	6 666 051
Liczba przyznanych nagród i stypendiów	89	139	136	188	189	149	180	165	234	260	1729

Ostatnie 10 lat to dynamiczne zmiany w przestrzeni kulturalnej miasta. To przede wszystkim budujące wizerunek Gdańska obiekty, które powstały lub zostały poddane gruntownej rewaloryzacji dzięki funduszom miejskim wspartym dotacjami. W Gdańsku przestrzeń dla kultury stale się rozrasta. Kolejne nowe obszary, takie jak: dawne tereny stoczniowe, ulica Ogarna, ściany budynków i pas startowy na Zaspie, plac Wałowy, Łażnia II, są zdobywane i zagospodarowywane w duchu wolności przez artystów i animatorów kultury. Dzisiaj w Gdańsku, bez względu na porę roku, nie można się nudzić. Najlepiej świadczy o tym coraz dłuższe kalendarium wydarzeń i rosnące grono odbiorców.

Uczestnicy wydarzeń kulturalnych w latach 2004–2013 (w tys. osób)

Europejskie Centrum Solidarności

Usytuowany na terenie dawnej Stoczni Gdańskiej futurystyczny budynek Europejskiego Centrum Solidarności na trwałe zmienił pejzaż Gdańska i stał się jego kolejnym architektonicznym symbolem. Europejskie Centrum Solidarności nie tylko przyciąga oczy miłośników współczesnej architektury. Od sierpnia 2014 roku jest już tętniącym życiem centrum kulturalnym i naukowym oraz miejscem spotkań wszystkich, których łączy i inspirować idea „Solidarności”.

Zaprojektowana przez Pracownię Architektoniczną FORT siedziba ECS, nawiązująca swoją bryłą do statku, idealnie wpisuje się w krajobraz terenów postoczniowych, w klimat miejsca i czasów, które ma upamiętniać. Usytuowany nad taflą wody gmach tworzy wyjątkowe tło dla pomnika Poległych Stoczników, symbolu gdańskiego Grudnia '70.

Bogato przeszklone wnętrza kryją stałą wystawę poświęconą historii ruchu „Solidarności”, salę wystaw czasowych i archiwum, a także ośrodek badawczo-naukowy, bibliotekę, czytelnię i mediatekę, ośrodek edukacyjno-szkoleniowy oraz pracownię warsztatów twórczych i edukacyjnych dla młodzieży.

Budowa Europejskiego Centrum Solidarności pochłonęła około 230 mln zł. Połowa tej sumy pochodziła z dotacji państwowych i unijnych.

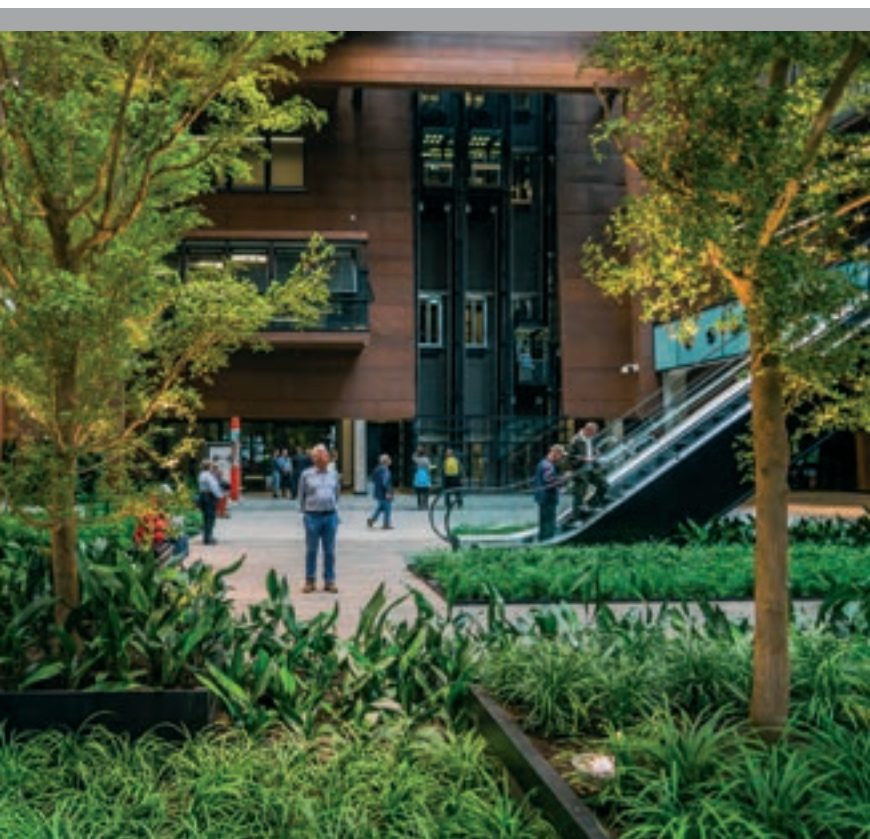
229,1 mln zł

całkowita wartość projektu

107,0 mln zł

wartość dofinansowania z Unii Europejskiej

Europejskie Centrum Solidarności w liczbach

1700 m² – łączna powierzchnia świetlików dachowych

14 tys. m² – powierzchnia okładzin z blachy Corten na elewacji wewnętrznej

18 tys. m² – powierzchnia okładzin z blachy Corten na elewacji zewnętrznej

50 tys. m³ – tyle betonu było niezbędne do wzniesienia budynku

95 tys. ton – tyle gruntu wywieziono z placu budowy

1 ha – powierzchnia wykopu pod budynek

Zalążkiem idei powstania Europejskiego Centrum Solidarności był projekt Muzeum Solidarności „Polskie drogi do wolności”, który narodził się w marcu 1998 roku, według koncepcji ówczesnego przewodniczącego Rady Miasta Gdańska Pawła Adamowicza i historyka dr. Jerzego Kuklińskiego.

W grudniu 1999 roku z inicjatywy prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza, przy poparciu Lecha Wałęsy i instytutu jego imienia, metropolity gdańskiego abp. Tadeusza Gocłowskiego, NSZZ „Solidarność”, Stoczni Gdańskiej i władz województwa pomorskiego, powstała Fundacja Centrum Solidarności z misją utworzenia Europejskiego Centrum Solidarności. Prezesem fundacji został Bogdan Lis.

W 2005 roku, w 25. rocznicę Sierpnia '80, uroczyste podpisany został akt erekcyjny ECS. Swoje podpisy na dokumencie złożyło wówczas 29 sygnatariuszy, w tym 22 ówczesnych premierów i prezydentów państw biorących udział w uroczystościach rocznicowych.

– Chcemy w ten sposób przenieść nasze ówczesne idee na karty teraźniejszości z myślą o przyszłych pokoleniach – podkreślał Lech Wałęsa, legendarny przywódca Solidarności.

– Tak jak mówiliście, że nie ma wolności bez Solidarności, ja mówię, że nie ma Europy bez wolności i solidarności – mówił obecny na uroczystości José Manuel Barroso, przewodniczący Komisji Europejskiej. – Europa dziękuje Solidarności za wszystko, co zrobiła.

8 listopada 2007 roku miasto Gdańsk, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Samorząd Województwa Pomorskiego, NSZZ „Solidarność” i Fundacja Centrum Solidarności powołały instytucję kultury Europejskie Centrum Solidarności.

Kamień węgielny pod budowę Europejskiego Centrum Solidarności wmurowano w maju 2011 roku, a 30 sierpnia 2014 roku próg ECS przekroczyli pierwsi goście.

Gdański Teatr Szekspirowski

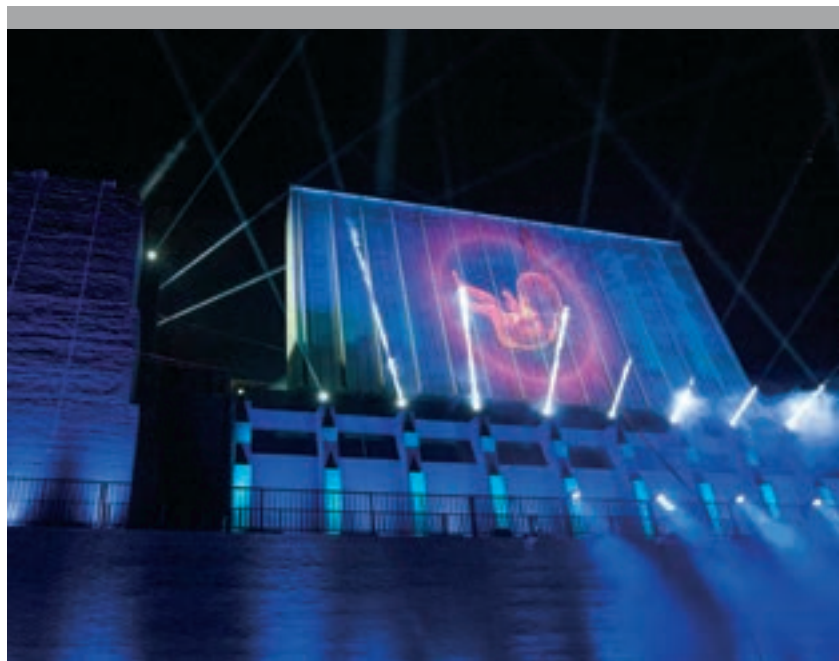
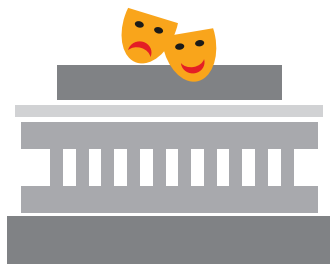
Otwarty we wrześniu 2014 roku Gdański Teatr Szekspirowski kontynuuje historyczne tradycje gdańskiej Szkoły Fechtunku, w której już w XVII wieku wystawiane były sztuki Williama Szekspira. Nowoczesny wielofunkcyjny budynek Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego zaprojektowany został według koncepcji włoskiego architekta Renato Rizziego. Wygląd budowli nawiązuje do otaczającej ją zabytkowej średniowiecznej i renesansowej zabudowy. Otwierany dach pozwala wystawiać, podobnie jak przed kilkoma wiekami, sztuki teatralne przy świetle dziennym.

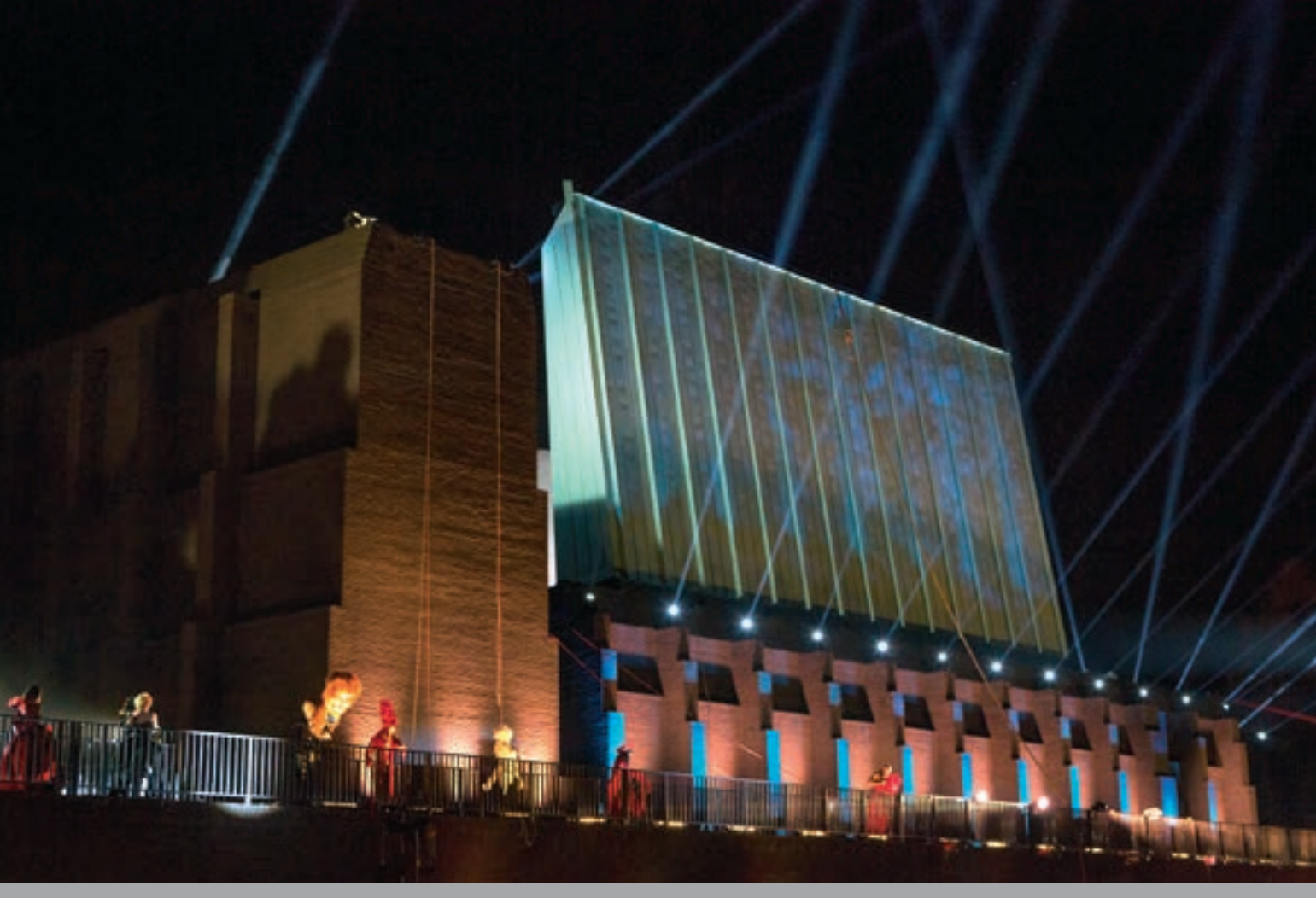
Za realizację projektu odpowiedzialna jest instytucja kultury, powołana w lutym 2008 roku przez Fundację Theatrum Gedanense, Marszałka Województwa Pomorskiego i Prezydenta Miasta Gdańska – Gdański Teatr Szekspirowski.

Budowa teatru rozpoczęła się w 2009 roku. Uroczystość wmurowania kamienia węgielnego połączona została z wyjątkowym i niepowtarzalnym szekspirowskim widowiskiem plenerowym w reżyserii Andrzeja Wajdy, w którym wzięli udział najwybitniejsi polscy aktorzy i tysiące mieszkańców Gdańska.

Wiosną 2014 roku wielkim wydarzeniem medialnym było pierwsze oficjalne otwarcie dachu, które zgromadziło tysiące gdańszczan i turystów.

We wrześniu 2014 roku teatr otworzył scenę dla artystów i widzów.

Gdański Teatr Szekspirowski w liczbach

780 tys. – tyle ręcznie formowanych cegieł wykorzystano do wykonania elewacji teatru

156 tys. m² – całkowita powierzchnia elewacji

53 527 m³ – całkowita kubatura

12 240,5 m² – całkowita powierzchnia

480-595 – liczba miejsc dla widzów w zależności od układu sceny i widowni

420 m² – całkowita powierzchnia otwieranego dachu

160 ton – całkowita waga dachu wraz z siłownikami

90 ton – łączna waga skrzydeł otwieranego dachu

798 – liczba wbitych w podłoże pali stalowych, na których posadowiono fundament

6 m – wysokość galerii zewnętrznej, z której można podziwiać panoramę Gdańska

18,8 m – wysokość wieży sznurowni obsługującej dekoracje sceniczne

93,8 mln zł

całkowity koszt budowy teatru

51,2 mln zł

unijna dotacja na realizację projektu

13,5 mln zł

wkład miasta

Muzeum II Wojny Światowej

Tragiczna historia obrońców Poczty Polskiej i Westerplatte miała z pewnością kluczowe znaczenie dla decyzji o powstaniu w Gdańsku Muzeum II Wojny Światowej. Misją tej jednej z najmłodszych placówek muzealnych w kraju jest nieustające przypominanie o największym kataklizmie XX wieku. Jest to zadanie wymagające ogromnego wysiłku, ponieważ, mimo że od wybuchu wojny minęło trzy czwarte wieku, nie ma w Europie ani na świecie muzeum, które w sposób całościowy ukazywałoby przebieg i charakter tego konfliktu.

Nieprawdą jest, że historycy wiedzą wszystko o II wojnie światowej. Nieprawdą jest, że wszystkie problemy tego okresu zostały już rozwiązane. Duża część społeczeństwa nie jest świadoma opinii przyjętych przez historyków... Dlatego potrzebujemy nie tylko opracowań dotyczących II wojny światowej, ale także wystaw, multimediiów, środków, które pozwoliłyby na przekazanie tego, co wiemy o tym kataklizmie. Dlatego potrzebujemy Muzeum II Wojny Światowej.

Norman Davies
historyk, pisarz, przewodniczący Kolegium Programowego Muzeum II Wojny Światowej

To muzeum ma być krzyżującym świadectwem nie tylko poprzez treść, ale też przez formę. Ma być materialnym depozytariuszem, najlepszym sposobem, mocnym, atrakcyjnym na przekazanie naszych myśli i uczuć. To świadectwo tego, jak my Polacy rozumiemy nasz obowiązek wobec pokoju... Niech będzie świadectwem, że my wyciągnęliśmy najlepsze wnioski z wojny.

Premier Donald Tusk

Projekt budynku Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku został wyłoniony w drodze międzynarodowego konkursu architektonicznego. Uroczyste ogłoszenie wyników odbyło się 1 września 2010 r. Decyzją jury pierwszą nagrodę zdobył projekt gdyńskiego Studia Architektonicznego „Kwadrat”. Projekt gdyńskiej pracowni był jedną ze 129 prac zgłoszonych przez biura architektoniczne z całego świata. Muzeum II Wojny Światowej powstaje przy ulicy Wałowej, nad Motławą, zaledwie 200 metrów od historycznego budynku Poczty Polskiej w Gdańsku oraz trzy kilometry drogą wodną od półwyspu Westerplatte.

Tak zmienił się Gdańsk

dobry czas dla zabytków

Ostatnie 10 lat sprzyjało rewitalizacji najważniejszych zabytków architektury i budowli sakralnych.

Dzięki środkom pozyskanym z Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego swój dawny blask odzyskała wieża główna gotyckiej Bazyliki Mariackiej. Równolegle podjęto prace służące spowolnieniu procesów erozji i naprawiono widoczne uszkodzenia murów zewnętrznych. Zmiany zaszły także we wnętrzu świątyni. Cenne wyposażenie świątyni zyskało stosowną oprawę ekspozycyjną, jeszcze bardziej podnosząc walory tego unikatowego w skali światowej zabytku.

Projekt został zrealizowany przy znacznym zaangażowaniu finansowym miasta Gdańska, które na zabezpieczenie wymaganego wkładu własnego przeznaczyło 2,3 mln zł.

Zakrojone na szeroką skalę prace konserwatorskie i renowacyjne objęły także Katedrę Oliwską. Świątynia wzbogaciła się m.in. o nowoczesne wyposażenie techniczne, rozszerzające możliwości organizacji wydarzeń kulturalnych, a także umożliwiające wprowadzenie nowoczesnych form zwiedzania i prezentacji. To szansa na zwiększenie liczby turystów odwiedzających obiekt.

Partnerem Archidiecezji Gdańskiej w realizacji projektu było miasto Gdańsk, które pokryło część kosztów. Przedsięwzięcie było kontynuacją wcześniejszych prac konserwatorskich, przeprowadzonych w Katedrze Oliwskiej w latach 2001–2008.

7,1 mln zł

koszt rewaloryzacji katedry Oliwskiej

5,4 mln zł

dofinansowanie ze środków europejskich

Dzięki unijnym funduszom wręcz niewyobrażalne zmiany zaszły w kościele św. Jana – jedynym obiekcie sakralnym Głównego Miasta, który po zniszczeniach wojennych nie doczekał się całkowitej odbudowy. Dzisiaj kościół o każdej porze roku kusi niezwykle odrestaurowanymi wnętrzami i atrakcyjną akustyką. Jego bezpośrednie sąsiedztwo uzupełniają dwie, odbudowane dopiero w XXI wieku, barokowe kamieniczki, całkowicie zniszczone w czasie działań wojennych. Niezwykły zabytkowy obiekt, znany także jako Centrum św. Jana, łączy obecnie funkcje sakralne z funkcjami kulturalnymi pod egidą Nadbałtyckiego Centrum Kultury.

Zakrojone na szeroką skalę prace konserwatorskie i rewitalizacyjne objęły także kompleks twierdzy Wisłoujście. Dzięki grantom pozyskanym z Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz dotacjom unijnym zabezpieczono wiele elementów zabytkowej budowli. Po zakończeniu prac ratunkowych twierdza została udostępniona do zwiedzania.

19,3 mln zł

całkowity koszt rewitalizacji kościoła św. Jana

11,0 mln zł

wartość dofinansowania z UE

6,1 mln zł

wartość programu ratunkowego twierdzy

3,7 mln zł

unijna dotacja na realizację projektu

Ośrodek Kultury Morskiej

Przez ponad 1000 lat historii rozwój Gdańska, społeczny, gospodarczy i kulturalny, był związany z morzem. Dzisiejsza tożsamość miasta związana jest z historyczną wielokulturowością i otwarciem na świat, na kontakty, które najłatwiej było nawiązywać drogą morską. Bez odpowiednich warunków nie sposób przekazać tradycji morskich kolejnym pokoleniom. To powód, z którego niesłuchanie ważną inwestycją wpisaną w krajobraz Gdańska jest Ośrodek Kultury Morskiej.

Ośrodek, powstały dzięki wsparciu ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, pozwolił stworzyć w Gdańsku warunki do prezentacji bogatych zbiorów Centralnego Muzeum Morskiego (obecnie Narodowe Muzeum Morskie) oraz rozwoju innowacyjnych form edukacji i promocji dziedzictwa kulturowego.

W miejscu dawnego budynku Składu Kolonialnego powstał, wpisany w zabytkową zabudowę Długiego Pobrzeża, nowoczesny budynek wyposażony we wszystko to, czym wyróżniają się współczesne obiekty muzealno-edukacyjne na świecie. Ośrodek kusi gdańszczan i turystów:

- interaktywną wystawą stałą „Ludzie, statki, porty”,
- wystawą stałą „Łodzie ludów świata”,
- wystawami czasowymi realizowanymi we współpracy z innymi muzeami morskimi,
- warsztatami edukacyjnymi i lekcjami muzealnymi,
- warsztatami konserwatorskimi z udziałem publiczności,
- multimedialnymi prezentacjami komputerowych wizualizacji badanych wraków.

Artystyczna Ołowianka

Siedziba Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku to najlepszy dowód na to, jak efektywnie można przekształcić i zrewitalizować zaniedbane i uciążliwe dla mieszkańców i środowiska obiekty przemysłowe. Nowa siedziba obiektu, który zdomowił się już na dobre w świadomości gdańszczan i miłośników kultury jako „filharmonia na Ołowiance”, to efekt adaptacji zabytkowego kompleksu budynków dawnej elektrociepłowni „Ołowianka” z 1897 roku. Obiekt przestał pełnić swoją pierwotną funkcję w 1996 roku.

Adaptując elektrociepłownię, zachowano podstawową bryłę budynku w formie możliwie zbliżonej do tej z początku XX wieku.

Gdańsk zyskał bardzo potrzebny nie tylko do celów kulturalnych obiekt, który dysponuje:

- salą koncertowo-kongresową na 930-1140 osób, w zależności od potrzeb imprezy, salą muzyczno-konferencyjną na ok. 200 osób oraz kilkoma mniejszymi pomieszczeniami służącymi do prób i celów konferencyjnych,
- foyer o powierzchni 1500 m², mogącym służyć na cele wystawiennicze,
- zapleczem administracyjno-socjalnym dla artystów,
- budynkiem kas i parkingiem.

Całości dopełnia, funkcjonująca już od 1998 r., scena amfiteatralna dla 10 tys. słuchaczy zgromadzonych na Targu Rybnym, na przeciwległym brzegu Motławy.

Tuż obok gmachu filharmonii w Spichlerzu Królewskim z 1606 r. urządzono siedzibę dla kadry zarządzającej filharmonią oraz trzygwiazdkowy Hotel Królewski oferujący swoje usługi m.in. artystom i gościom.

Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia

Charakter gdańskiej łaźni najlepiej określili sami jej twórcy, artyści: „Łaźnia to jedna z pierwszych publicznych instytucji kultury utworzona w Polsce po roku 1989. Została zainicjowana przez miejscowe środowisko niezależnych artystów, sprzeciwiające się tradycyjnemu modelowi sztuki”.

Jedyną szansą na pełną realizację projektów było dla nich stworzenie własnej przestrzeni artystycznej – wolnej od cenzury, uprzedzeń, stereotypów i zahamowań.

Stary i zniszczony budynek dawnej łaźni miejskiej przy ulicy Jaskółczej, oddany do użytku w 1908 roku, okazał się przestrzenią wprost stworzoną dla sztuki. Dzięki oddolnej inicjatywie artystów, w 1998 roku, uchwałą Rady Miasta Gdańska, została powołana miejska instytucja kultury: Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia.

Ze względu na duże zainteresowanie przedsięwzięciem w 2012 roku powstała, w ramach rewitalizacji dzielnicy Nowy Port, siostrzana placówka – Centrum Edukacji Artystycznej Łaźnia II.

To wyjątkowe w tej dzielnicy miejsce, gdzie poza ciekawymi wystawami można skorzystać z czytelnicy artystycznej, biblioteki, otwartej pracowni animacji, bogatej oferty zajęć i warsztatów oraz obejrzeć interesujące filmy.

Miasto dla przedsiębiorczych i inwestorów

- ▶ Powietrzne okno na świat
- ▶ Morskie okno na świat
- ▶ Pomorskie Centrum Logistyczne
- ▶ Tereny inwestycyjne na miarę potrzeb
- ▶ Świat wielkiej chemii
- ▶ Rozwój sektora BPO/SSC
- ▶ Miasto spotkań
- ▶ Przestrzeń dla innowacji

Miasto dla przedsiębiorczych i inwestorów

Powietrzne okno na świat.....	109
Morskie okno na świat.....	112
Pomorskie Centrum Logistyczne	116
Tereny inwestycyjne na miarę potrzeb	117
Świat wielkiej chemii.....	118
Rozwój sektora BPO/SSC	119
Miasto spotkań.....	124
Przestrzeń dla innowacji	128

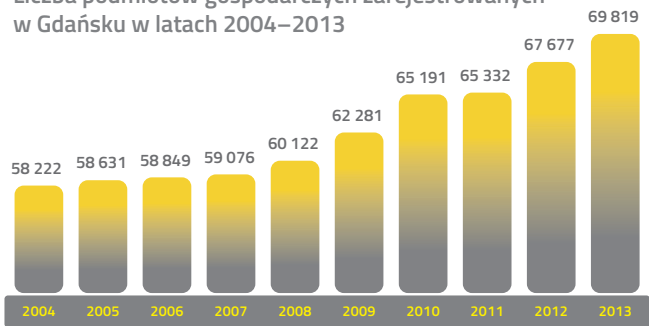

W ciągu ostatniego 10-lecia Gdańsk nie tylko zmienił swoje oblicze w szeroko pojętej infrastrukturze komunalnej. Unijne dotacje, które pozwoliły zrealizować szereg inwestycji, dały olbrzymi impuls do rozwoju gospodarczego miasta. Potwierdzają to statystyki dotyczące liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz długa lista nowych inwestycji i nowych inwestorów, krajowych i zagranicznych, którzy zdecydowali się ulokować swoje pieniądze i interesy właśnie w Gdańsku.

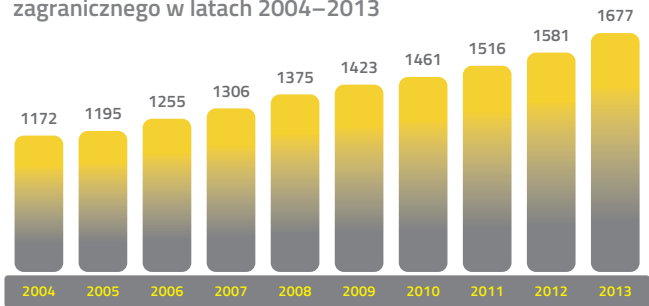
Obszarów, w których nie zabrakło nowych projektów inwestycyjnych, jest bardzo wiele. To przedsięwzięcia związane z transportem i logistyką, przemysłem stoczniovym, energetyką i off-shoringiem, handlem, budownictwem mieszkaniowym czy inwestycjami ściśle powiązanymi z rozwojem sektora zaawansowanych usług BPO i SSC.

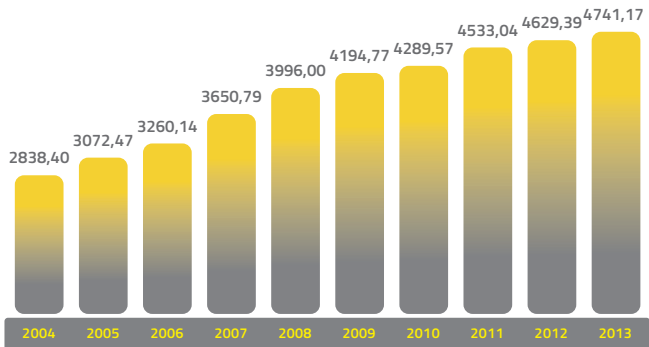
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gdańsku w latach 2004–2013

Liczba podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2004–2013

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw 2004–2013 (zł)

Stopa bezrobocia w Gdańsku i w województwie pomorskim w latach 2004–2014 (%)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	VII 2014
Gdańsk	11,5	9,6	6,2	3,7	2,5	4,9	5,4	5,5	6,3	6,6	6,0
województwo pomorskie	21,4	19,3	15,5	10,9	8,4	12,0	12,3	12,4	13,4	13,3	11,5
Polska	19,0	17,6	14,9	11,4	9,5	11,9	12,4	12,5	13,4	13,4	11,9

Powietrzne okno na świat

Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej ułatwiło gdańszczanom wojaże po Europie. Prawdziwą rewolucją w podróżach zagranicznych było otwarcie nieba dla przewoźników zagranicznych, a zwłaszcza dla linii niskokosztowych i lotów czarterowych. Ruch turystyczny oraz ożywione kontakty gospodarcze przyczyniły się do lawinowego wzrostu ruchu pasażerskiego na gdańskim

lotnisku i wymusiły jego szybką rozbudowę. Skala inwestycji zrealizowanych w ostatnich latach w Porcie Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy wzbudza podziw przylatujących i odlatujących stąd pasażerów. W 2012 roku zakończył się pierwszy etap budowy nowego terminalu pasażerskiego T2, który pozwolił na zwiększenie przepustowości lotniska z 2,5 mln do 5 mln pasażerów

rocznie. Trwający obecnie drugi etap budowy – części przeznaczonej do obsługi pasażerów przylatujących ze strefy Schengen – umożliwi zwiększenie przepustowości lotniska do 7 mln pasażerów rocznie. Część kosztów budowy terminalu T2 oraz zakupu jego wyposażenia została pokryta z dotacji unijnych.

249,5 mln zł

tyle kosztowała budowa drugiego terminalu pasażerskiego wraz z infrastrukturą oraz rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej i portowej

87,3 mln zł

wartość unijnej dotacji dla projektu

54 mln zł

tyle wydano na zakup systemów do kontroli bezpieczeństwa pasażerów i bagażu w Porcie Lotniczym Gdańsk

40 mln zł

tyle wyniosła unijna dotacja do projektu

Zwiększenie ruchu pasażerskiego nie byłoby możliwe bez inwestycji bezpośrednio związanych z obsługą samolotów i poprawą bezpieczeństwa ruchu lotniczego. Oprócz terminalu T2 spółka Port Lotniczy Gdańsk, dzięki z powodzeniem pozyskiwanym dotacjom unijnym, wybudowała lub zmodernizowała w ciągu ostatnich lat:

- nową drogę kołowania,
- płytę postojową i płytę do odladzania samolotów w okresie zimowym,
- system odprowadzania wód deszczowych z terenu lotniska,
- drogę patrolowo-techniczną,
- system zasilania w energię,
- system monitoringu hałasu,
- bazę techniczną do przechowywania sprzętu zimowego.

Unijne dotacje pozwoliły także częściowo sfinansować zakup nowoczesnego bojowego wozu strażackiego.

Oddanie w 2012 roku do użytku nowego terminalu pasażerskiego T2 oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury lotniskowej zwiększyły jego przepustowość z 600 pasażerów mogących wylecieć w ciągu godziny aż do 2240 na godzinę. Na przylotach liczba ta wzrosła z 760 pasażerów do 1600.

5 mln zł

tyle kosztował zakup nowego wozu bojowego lotniskowej straży pożarnej

3,9 mln zł

tyle pozyskano unijnego dofinansowanie na jego zakup

11 mln zł

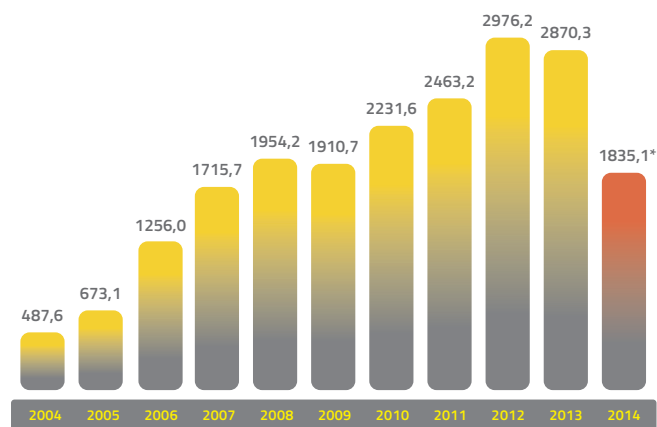
koszt budowy bazy technicznej do przechowywania sprzętu zimowego

7,7 mln zł

unijna dotacja na realizację projektu

Ruch pasażerski na lotnisku w Gdańsku w latach 2004–2014

* dane za okres I–VII 2014

4 mln zł

tyle kosztowała budowa drogi patrolowo-technicznej

2,7 mln zł

wartość dotacji unijnej do projektu

155,2 mln zł

tyle kosztowała modernizacja infrastruktury lotniskowej związanej bezpośrednio z obsługą samolotów

40,6 mln zł

wartość unijnej dotacji do projektu

Rozwój infrastruktury lotniskowej idzie w parze z rozwojem siatki połączeń lotniczych i stałym wzrostem liczby odprawianych pasażerów.

Mapa połączeń lotniczych

Morskie okno na świat

Zmiany w dostępności komunikacyjnej Gdańska przełożyły się również na dynamiczny rozwój portu morskiego oraz usług związanych z transportem i logistyką.

Dzisiejszy Morski Port Gdańsk to globalny hub transportowy dysponujący szeregiem nowoczesnych terminali przeładunkowych. Z działalnością portową oraz transportowo-logistyczną wiązą przyszość setki firm mających swoje siedziby nie tylko w Gdańsku, ale i w metropolii.

Bez wątpienia najważniejszą inwestycję portową ostatniego 10-lecia w Gdańsku, oprócz rozbudowy infrastruktury drogowej, była budowa głębokowodnego terminalu kontenerowego DCT Gdańsk. Pod względem skali prac budowlanych, poniesionych nakładów oraz uzyskanych efektów budowę terminalu można porównać do projektu budowy Portu Północnego w Gdańsku.

DCT w liczbach

1 250 000 TEU – roczna przepustowość terminalu

760 000 TEU – roczna przepustowość bocznicy kolejowej

44 ha – powierzchnia całkowita terminalu

650 m – długość nabrzeża z głębokością do 16,5 m

26 000 TEU – pojemność placów składowych terminalu

7200 m² – powierzchnia magazynu

4 km – długość bocznicy kolejowej złożonej z 4 torów

5 – liczba nabrzeżnych suwnic kontenerowych

Dzięki tej inwestycji Gdańsk znalazł się na krótkiej liście portów obsługujących globalne połączenia kontenerowe między Dalekim Wschodem i Europą. Do portu regularnie zawijają największe kontenerowce świata należące do duńskiego armatora Maersk Line mogące przewozić jednorazowo aż 18 tys. kontenerów!

18 tys. kontenerów ustawionych w rzędzie jeden za drugim utworzyłoby mur o długości **108 km**

Ustawione jeden na drugim utworzyłyby piramidę o wysokości ponad **48 km**

W 2013 roku po raz pierwszy w historii terminalu przekroczono roczny obrót 1 mln TEU.

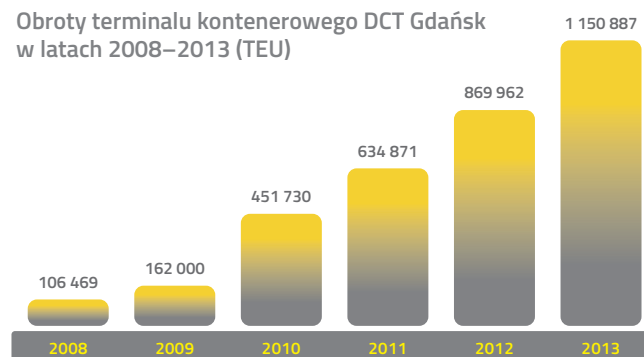
Australijski właściciel DCT Gdańsk, rozbudowując potencjał terminalu, z powodzeniem aplikował o fundusze unijne. Uzyskane dotacje pozwoliły na sfinansowanie rozbudowy zaplecza logistycznego terminalu, w tym rozbudowę bocznicy kolejowej, przebudowę placów składowych oraz zakup specjalistycznego sprzętu przeznaczonego do obsługi kontenerów.

Terminal DCT to tylko jedno z wielu przedsięwzięć, które zmieniły w ostatnich 10 latach oblicze gdańskiego portu. W sąsiedztwie DCT Gdańsk swoją bazę przeładunkową towarów masowych rozbudowuje belgijski koncern SEA-Invest.

Dzięki unijnym dotacjom znaczące zmiany zaszły w samej infrastrukturze portowej. O poprawę dostępności Morskiego Portu Gdańsk zadbał m.in. Urząd Morski w Gdyni, który w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Transport zmodernizował wejście do portu wewnętrznego (tzw. Nowego Portu).

Fundusze unijne pozwoliły przebudować falochrony leżące po obu stronach wejścia do portu, poprawiając bezpieczeństwo żeglugi statków o długości 250 m, szerokości do 36 m oraz zanurzeniu 10,6 m nawet przy sile wiatru 8 stopni w skali Beauforta.

Obroty terminalu kontenerowego DCT Gdańsk w latach 2008–2013 (TEU)

79,5 mln zł

koszt modernizacji falochronów wejścia po portu wewnętrznego

64,8 mln zł

wartość unijnej dotacji na realizację projektów

Unijne środki pozwoliły także na przebudowę szlaku wodnego na Martwej Wiśle i Motławie. Umożliwią odtworzenie i przystosowanie do potrzeb lokalnej żeglugi i miłośników turystyki wodnej fragmenty nabrzeży Martwej Wisły i Motławy na odcinku od Polskiego Haka aż do mostu Zielonego. To jeden z najciekawszych wodnych szlaków turystycznych w Gdańsku, do którego dostęp jest dzisiaj ograniczony.

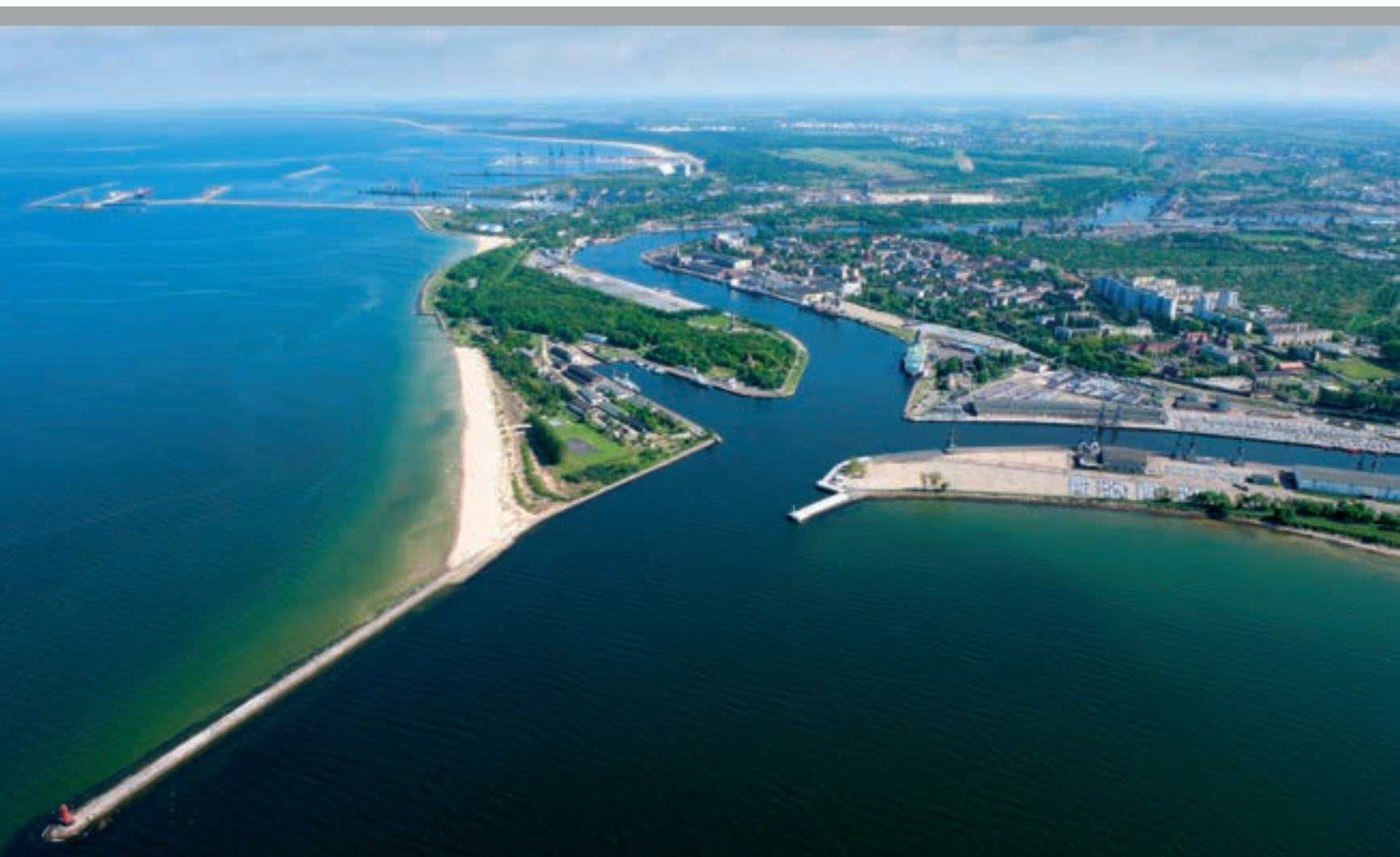
Nowe nabrzeża umożliwią cumowanie statków, których zanurzenie pozwala dopłynąć w rejon mostu Zielonego, co stwarza szansę na szybszy rozwój turystycznej żeglugi przybrzeżnej. Po odpowiednim zagospodarowaniu nabrzeży powstaną również warunki do rozwoju profesjonalnej bazy żeglarskiej (przystanie, przechowalnie i wypożyczalnie sprzętu wodnego), sprzyjające tworzeniu nowych miejsc pracy w usługach portowych i turystycznych.

163,5 mln zł

łączny koszt przebudowy nabrzeży wzdłuż szlaku wodnego na Martwej Wiśle i Motławie

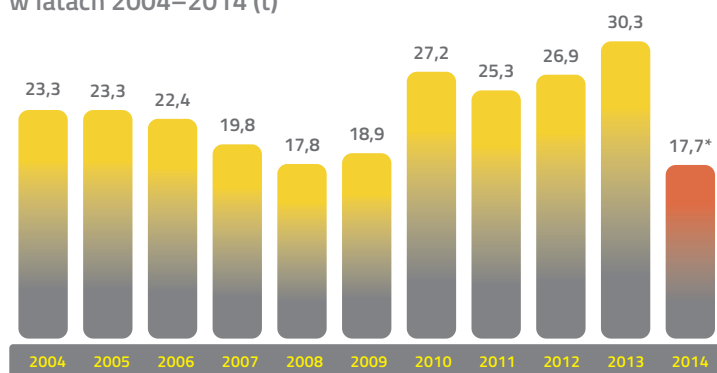
139,0 mln zł

łączna wartość unijnej dotacji do projektu

Inwestycje w infrastrukturę portową, układ komunikacyjny oraz nowoczesne terminale przeładunkowe przełożyły się bezpośrednio na wyniki przeładunkowe portu, który w 2013 roku po raz pierwszy w swojej 1000-letniej historii obsłużył ponad 30 mln ton ładunków.

Przeładunki w Porcie Morskim Gdańsk
w latach 2004–2014 (t)

*dane za okres I-VII 2014

Pomorskie Centrum Logistyczne

Fundamentem rozwoju Gdańska jako globalnego węzła transportowego jest Pomorskie Centrum Logistyczne, które sąsiaduje bezpośrednio z głębokowodnym terminalem DCT Gdańsk. Projekt obejmuje teren inwestycyjny o powierzchni aż 200 ha, z czego 110 ha dzierżawi już dzisiaj globalny operator logistyczny – firma Goodman.

Powstające tu etapowo centrum logistyczno-transportowe dysponuje znakomitą dostępnością do sieci krajowych

i międzynarodowych połączeń drogowych, kolejowych, lotniczych i morskich.

Budowa pierwszego obiektu nowego centrum logistycznego rozpoczęła się w 2012 roku, kolejne zaczęły powstawać w 2014 roku. Docelowo firma Goodman planuje zbudować na dzierżawionym terenie dedykowane najemcom obiekty magazynowe o łącznej powierzchni nawet 500 tys. m². Trwa także zagospodarowanie pozostałych terenów Pomorskiego Centrum Logistycznego. Miejska spółka – Gdańska Agencja

Rozwoju Gospodarczego, która jest właścicielem terenów Pomorskiego Centrum Logistycznego – dzięki unijnym środkom z funduszu JESSICA wznosi tu nowoczesne centrum administracyjno-biurowe, w którym swoje siedziby znajdzie wiele firm i instytucji związanych z transportem, spedycją i logistyką. Kompleks biurowy, którego budowa zakończy się w 2015 roku, będzie miał powierzchnię ok. 8,3 tys. m² i powstanie na odpowiednio zagospodarowanej działce o powierzchni 1,5 ha.

tereny inwestycyjne na miarę potrzeb

Pomorskie Centrum Logistyczne to nie jedyny projekt pilotowany przez Gdańską Agencję Rozwoju Gospodarczego. Spółka jest także właścicielem Parku Przemysłowo-Technologicznego Maszynowa. Teren o powierzchni 51 ha, położony w pobliżu obwodnicy trójmiejskiej i lotniska w Gdańsku-Rębiechowie, jest już w znacznym stopniu zagospodarowany. Powstała tu największa w ostatnich latach inwestycja przemysłowa typu greenfield – fabryka włókien sieciowanych amerykańskiego koncernu Weyerhaeuser. Oprócz niej

działają tu: centrum logistyczno-dystrybucyjne portugalskiego koncernu Jeronimo Martins (sieć handlowa Biedronka), fabryka filtrów węglowych belgijskiej firmy Desotec Polska, fabryka okuć i systemów meblowych firmy Laguna oraz siedziby firm budowlanych.

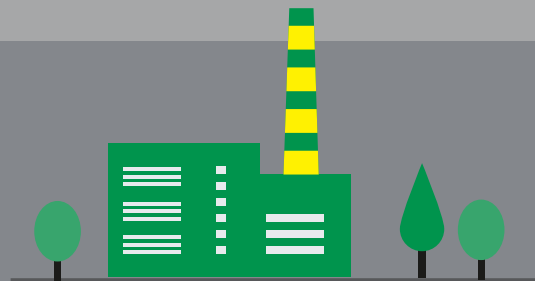
Spółka ma także w swojej ofercie 70 ha terenów inwestycyjnych w Parku Przemysłowym Gdańsk-Płonia.

Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego, która powstała w 2009 roku, zajmuje się

nie tylko komercjalizacją terenów inwestycyjnych. Z powodzeniem poszukuje nowych inwestorów dla obszaru całej metropolii gdańskiej, a także aktywnie uczestniczy w organizacji misji gospodarczych, spotkań branżowych i innych przedsięwzięć mających na celu pobudzenie rozwoju gospodarczego gdańskich i pomorskich firm. Efektem starań GARG jest obecność w Gdańsku wielu inwestorów krajowych i zagranicznych, którzy na przestrzeni sześciu lat utworzyli kilka tysięcy miejsc pracy.

Świat wielkiej chemii

Z racji bliskości portu i specjalistycznych baz przeładunkowych oraz dobrych rozwiązań komunikacyjnych, Gdańsk był i pozostaje atrakcyjnym miejscem do lokalizacji inwestycji związanych z przemysłem chemicznym. Sztandarowym dowodem na to jest zakończony w 2011 roku program rozbudowy potencjału rafinerii koncernu Lotos. Wart około 5,5 mld zł Program 10+ pozwolił gdańskiej rafinerii podwoić moce produkcyjne. Grupa Lotos może dzisiaj przetwarzać aż 10,5 mln ton ropy naftowej rocznie i wyprodukować z niej m.in. 5,5 mln ton oleju napędowego i paliw lotniczych oraz 2,3 mln ton benzyny i innych produktów petrochemicznych. Inwestycja nie tylko przełożyła się na wzrost produkcji, ale podniosła jednocześnie poziom ochrony środowiska naturalnego.

Nie mniej istotne znaczenie w kontekście rozwoju sektora nowoczesnej chemii w regionie oraz bezpieczeństwa energetycznego kraju ma, rozpoczęta w 2014 roku, rozbudowa bazy magazynowej PERN zlokalizowanej w rejonie terminali przeładunkowych Portu Północnego i gdańskiej rafinerii.

Projekt realizowany jest w dwóch etapach. Pierwszy obejmuje budowę sześciu zbiorników na ropę naftową o pojemności 62,5 tys. m³ każdy (łącznie 375 tys. m³) oraz infrastruktury niezbędnej do ich obsługi. Jego realizacja pozwoli na przeładunek, magazynowanie i inne usługi dedykowane ropie naftowej. Ten etap budowy będzie kosztował 415 mln zł i zakończy się w 2015 roku.

Drugi etap zakłada budowę kolejnych zbiorników o pojemności 325 tys. m³ służących do magazynowania produktów ropopochodnych, chemikaliów, paliwa lotniczego JET-A oraz biokomponentów dodawanych do paliw. Jednocześnie, do terminalu naftowego zostanie doprowadzona bocznicą kolejowa oraz wybudowana stacja autocystern.

Nowoczesna wielka chemia to nie tylko produkty powstałe w wyniku przetworzenia ropy naftowej. Gdańsk jest pierwszym miastem w Europie, w którym powstała nowoczesna fabryka włókien sieciowanych amerykańskiego koncernu Weyerhaeuser. Wytwarzane w Gdańsku włókna są podstawowym składnikiem do produkcji pieluszek jednorazowych i wkładek higienicznych. Koncern po zaledwie dwóch latach działalności w Polsce docenił potencjał rynku i podjął już decyzję o rozbudowie fabryki.

Dzisiejszy dzień to nie tylko ważny moment dla regionu, ale także dla bezpieczeństwa energetycznego całego kraju. Jesteśmy świadkami kolejnego etapu prowadzącego do dywersyfikacji dostaw ropy do naszego kraju. Mam nadzieję, że po całkowitym zakończeniu inwestycji PERN w Gdańsku w 2018 roku będziemy mogli czuć się jeszcze bardziej bezpiecznie.

Cytat z wystąpienia premiera Donalda Tuska podczas uroczystości wmurowania kamienia węgielnego pod inwestycję PERN

Rozwój sektora BPO/SSC

Zaledwie w ciągu dekady Gdańsk z miasta portowego, z dominującym udziałem sektora przemysłu stoczniowego i petrochemicznego, przeistoczył się w nowoczesny i dynamicznie rozwijający się ośrodek nowoczesnych usług finansowo-księgowych, informatycznych i badawczo-rozwojowych.

Miejsce Gdańska na globalnej mapie centrów PBO i SSC to efekt realizowanego przez władze miasta i wspieranego funduszami unijnymi rozwoju infrastruktury, podjęcia przez lokalnych deweloperów ryzyka inwestycyjnego oraz wspólnych działań na rzecz pozyskania inwestorów skłonnych lokować swoje centra usług właśnie tutaj.

Gdy międzynarodowa firma doradcza KPMG w 2009 roku w raporcie „Exploring Global Frontiers – The New Emerging Destinations” wskazywała Gdańsk jako jedyne w Polsce obiecujące miejsce do lokowania centrów BPO i SSC, niewiele osób wierzyło w rychły sukces miasta. Tymczasem w ciągu zaledwie pięciu lat w Gdańsku swoje biura ulokowało kilkudziesięciu inwestorów krajowych i zagranicznych, tworząc tysiące miejsc pracy dla specjalistów kształconych w trójmiejskich uczelniach.

Najważniejsi inwestorzy sektora BPO i SSC w Gdańsku

Axiom	centrum usług
Arla Foods	centrum finansowo-księgowe
Bank BPH	centrum finansowo-księgowe
Bayer	centrum finansowo-księgowe
Call Center Inter Galactica	centrum usług
Competence Call Center	centrum usług
Compuware	centrum rozwojowe IT
EPAM Systems	centrum IT
Fineos	centrum IT
First Data Corp	usługi finansowo-księgowe
Intel Technology Poland	centrum rozwojowe IT
Jeppesen Poland	centrum rozwojowe IT
Kainos	centrum rozwojowe IT
Kemira	centrum finansowo-księgowe
Lufthansa Systems	usługi IT
METSÅ Group	centrum finansowo-księgowe
OIE Support	centrum IT
Playsoft	centrum rozwojowe IT
Powel AS	centrum IT
Schibsted	centrum IT
SII	centrum rozwojowe IT
ThyssenKrupp	centrum finansowo-księgowe
Transcom	centrum usług

EURO STYL

Deweloper z pasją

Z PASJĄ WSPÓŁTWORZYMYSY GDAŃSK

www.eurostyl.com.pl

OLIVIA BUSINESS CENTRE

WYMARZONE SĄSIEDZTWO

Razem tworzymy metropolię

www.olivia.biz

Lokalizacja centrów BPO i SSC w Gdańsku to:

nowe miejsca pracy dla absolwentów uczelni wyższych

wpływy z tytułu podatków lokalnych CIT i PIT oraz podatku od nieruchomości

transfer międzynarodowych standardów pracy

możliwość podniesienia kompetencji kadr

światowa promocja miasta i metropolii

budowa powiązań kooperacyjnych pomiędzy globalnymi korporacjami i firmami lokalnymi

doświadczenia podnoszące konkurencyjność gospodarki lokalnej

Władze Gdańska, dzięki prowadzonej konsekwentnie polityce gospodarczej, zadbały o poprawę dostępności transportowej miasta, podniesienie jakości życia i atrakcyjności inwestycyjnej. Nie ma jednak wątpliwości, że sukces nie byłby możliwy bez zaangażowania kapitału prywatnego, który został

zainwestowany w nowoczesne przestrzenie biurowe. Zaledwie w ciągu ostatnich pięciu lat w Gdańsku powstało ponad 150 tys. m² nowoczesnych powierzchni biurowych, a kolejne 100 tys. m² jest w trakcie budowy. Kluczowymi deweloperami na rynku nieruchomości biurowych w Gdańsku są: Olivia

Business Centre, Euro Styl, Torus, Hossa. Doceniając potencjał rynku pracy i atrakcyjność Gdańska, wielu inwestorów decyduje się na budowę lub zakup własnych kompleksów biurowych (Grupa Lotos, Grupa Energa, Meritum Bank).

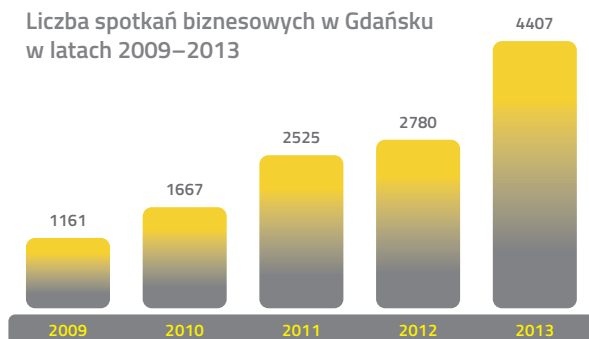
Nowoczesne powierzchnie biurowe w Gdańsku powstałe w latach 2004–2014 (m²)

Olivia Business Centre	83 400/120 000 (docelowo)	Przymorze
Alchemia	21 650/+23 600 (w budowie)	Przymorze
Arkońska Business Park	29 900	Przymorze
Starter	10 000/4600 (powierzchnia komercyjna)	Przymorze
Garnizon.biz	18 100/150 000 (docelowo)	Wrzeszcz
Office Island	5600	Wrzeszcz
Grunwaldzka 413	4200	Przymorze
Centrum Abrahama	7 000	Przymorze
Opera Office	7690	Politechnika
Centrum Biurowe Neptun	15 960	Wrzeszcz
K5	3800	Śródmieście
BPH Office Park	19 000	Jasień
BCB Business Park	9500 / 45 100 (docelowo)	Rębiechowo
Allcon Park 2	6230	Rębiechowo
Allcon Park 3	11 658	Rębiechowo
Kartuska 201	3294	Siedlce
HAXO	2177	Śródmieście
AmberExpo	6000	Letnica
Skwer Morena	2400	Morena

miasto spotkań

Gdańsk stał się miejscem spotkań dla ludzi nauki i biznesu z całego świata. Wydarzenia, skupiające w jednym miejscu po kilka tysięcy międzynarodowych specjalistów różnych branż i dziesiątki tysięcy odwiedzających, stały się w ciągu ostatnich 10 lat naturalnym elementem krajobrazu miasta. O atrakcyjności gdańskiej bazy konferencyjnej świadczy najlepiej liczba 4,4 tys. różnego rodzaju spotkań biznesowych rocznie: kongresów, konferencji, targów, sympozjów, workshopów. W roku 2013 w tego rodzaju spotkaniach uczestniczyło prawie 437 tys. delegatów – niemal siedmiokrotnie więcej niż w 2009 roku.

Liczba spotkań biznesowych w Gdańsku w latach 2009–2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GCB/GOT

Liczba uczestników spotkań biznesowych w Gdańsku w latach 2009–2013 (w tys.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GCB/GOT

Zrodzone przez rynek turystyki biznesowej potrzeby zaowocowały nowymi inwestycjami w infrastrukturę kongresowo-wystawienniczą.

AmberExpo – nowa siedziba Międzynarodowych Targów Gdańskich SA znajdująca się w sąsiedztwie stadionu PGE Arena – to jedno z najnowocześniejszych centrów wystawienniczo-kongresowych w Polsce. Od 2012 roku odbywają się tu liczne imprezy gospodarcze, naukowe i kulturalne.

Dzięki swojej lokalizacji AmberExpo jest świetnie skomunikowane z Portem Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy oraz głównymi drogami tranzytowymi wiodącymi na południe i zachód kraju. Komunikację z centrum miasta zapewniają tramwaje i autobusy oraz Szybka Kolej Miejska.

Budowa centrum kosztowała blisko 120 mln zł.

AmberExpo w liczbach

12 tys. m² – łączna powierzchnia trzech zintegrowanych hal wystawienniczych

6 tys. m² – powierzchnia centrum biurowego

1000 – liczba miejsc w czterech salach centrum konferencyjnego,

500 – liczba miejsc dla zmotoryzowanych gości przy obiekcie

1600 – liczba miejsc parkingowych na sąsiadującym z AmberExpo parkingu PGE Arena Gdańsk

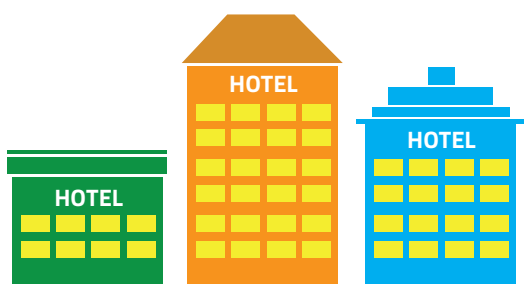

Poprawa dostępności komunikacyjnej, rozwój gospodarczy miasta, działania promujące Gdańsk jako miejsce atrakcyjne dla turystów, a przede wszystkim organizacja Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 roku przyczyniły się do dynamicznego rozwoju bazy noclegowej.

Liczba całorocznych obiektów noclegowych w latach 2004–2014 została potrojona, a liczba dostępnych w nich miejsc noclegowych zwiększyła się niemal dwukrotnie.

10 lat temu na próżno było szukać w Gdańsku hotelu pięciogwiazdkowego lub hostelu. Dzisiaj na gości szukających noclegu w Gdańsku, nawet w szczycie sezonu turystycznego, czekają atrakcyjne pokoje dostosowane do indywidualnych potrzeb i zasobności portfeli.

Miasto w ciągu dekady wzbogaciło się o 22 nowe hotele, w tym obiekty wchodzące w skład znanych międzynarodowych sieci hotelowych, m.in.: Hilton i Radisson SAS Blue, Scandic, Qubus, Best Western. Znacząco przybyło także obiektów oferujących noclegi mniej wymagającej i mniej zamożnej klienteli – przede wszystkim hosteli. Pierwszy w Gdańsku, oficjalnie zarejestrowany hostel z 70 miejscami noclegowymi, powstał w 2009 roku. Pięć lat później turyści mogli już korzystać z jednego z 16 takich obiektów oferujących aż 634 miejsca noclegowe.

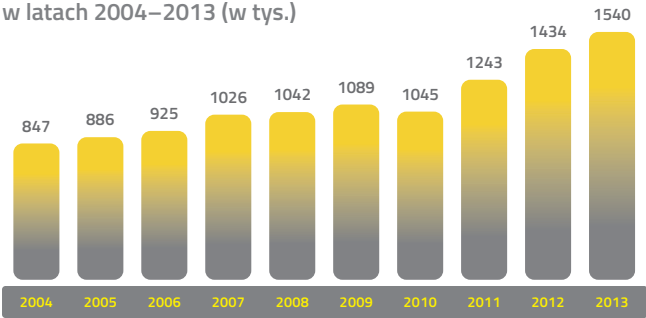
Liczba całorocznych obiektów noclegowych w latach 2004–2014

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I-VII 2014
Liczba obiektów	67	74	94	99	124	141	156	167	194	197	210
w tym hotele	15	16	16	19	20	22	25	31	36	37	37

Liczba miejsc w całorocznych obiektach noclegowych w latach 2004–2014

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba miejsc noclegowych	6792	8423	6951	7694	8322	9450	10 246	11 211	12 016	12 029	12 307
w tym w hotelach	2554	2523	2477	3039	3208	3693	4106	4823	5191	5075	5083

Liczba noclegów udzielonych w Gdańsku w latach 2004–2013 (w tys.)

Rosnąca popularność Gdańska wśród turystów i gości przyjeżdżających w celach biznesowych przekłada się na wykorzystanie bazy noclegowej. Stałemu wzrostowi liczby przyjezdnych, którzy spędzają w Gdańsku więcej niż jeden dzień, sprzyja stale poszerzana oferta wydarzeń kulturalnych i sportowych. Bogaty program wydarzeń organizowanych m.in. w nowoczesnych obiektach, które powstały w ciągu ostatniej dekady, sprawia, że goście spędzają coraz więcej czasu w Gdańsku nie tylko w sezonie wakacyjnym.

Przestrzeń dla innowacji

Władze Gdańska doskonale zdają sobie sprawę z tego, jak wielką rolę w rozwoju miasta odgrywają innowacje i przedsiębiorczość. Miniona dekada z pożytkiem została wykorzystana na stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorstw sektora MSP oraz na wspieranie innowacyjnych pomysłów i idei. Trwałe fundamenty wsparcia innowacji i ludzi przedsiębiorczych zapewniły unijne dotacje przeznaczone na budowę Gdańskiego Inkubatora Przedsiębiorczości Starter oraz Gdańskiego Parku Naukowo-Technologicznego.

Inkubator Starter dysponuje nowoczesną infrastrukturą biurową zarządzaną przez Gdańską Fundację Przedsiębiorczości powołaną do życia przez władze miasta. Instytucja ta może pochwalić się bardzo długą listą działań, skierowanych do osób w różnym wieku i z różnymi predyspozycjami, których celem jest pobudzenie przedsiębiorczości oraz zachęcenie do postawienia pierwszych kroków we własnym biznesie.

35,8 mln zł

całkowity koszt inwestycji

11,3 mln zł

wartość dofinansowania z Unii Europejskiej

Inkubator Starter w liczbach to nowoczesny obiekt o powierzchni 10 tys. m² z własnym parkingiem, przedszkolem oraz zapleczem gastronomicznym i konferencyjnym, w którym przewidziano miejsce dla około 70 nowych podmiotów gospodarczych – start-upów i firm działających na rynku krócej niż trzy lata. Mogą one liczyć na szereg udogodnień, w tym obniżenie opłat przez pierwszy okres działalności. Część powierzchni biurowych przeznaczona została dla najemców na zasadach komercyjnych. Wpływy z najmu części komercyjnej przeznaczone są na rozwijanie podstawowej działalności inkubatora.

Gdański Park Naukowo-Technologiczny to nowoczesny, innowacyjny ośrodek wspierający, w którym wiele firm zamienia swoje pomysły w odnoszące międzynarodowe sukcesy projekty biznesowe. To także przykład udanej rewitalizacji przestrzeni przemysłowych. Pierwsza faza rozwoju GPN-T zakończona w 2006 roku objęła adaptację budynku i pomieszczeń dawnych Zakładów Graficznych. W ramach tego projektu zmodernizowano i wyposażono pomieszczenia o powierzchni ok. 3,3 tys. m². Wraz z zakończeniem prac budowlanych działalność rozpoczął tu Inkubator

Technologiczny, w którym swe miejsce znalazły nowo powstałe firmy założone przez absolwentów i pracowników wyższych uczelni regionu.

Druga faza rozbudowy GPN-T zakończyła się w 2008 roku. Prace adaptacyjne i budowlane wsparły dotacje unijne z Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw. Dzięki wykorzystaniu tych środków już w czerwcu 2008 roku udostępnione zostały nowoczesne powierzchnie technologiczno-biurowe i laboratoryjne, spełniające najwyższe standardy.

33,9 mln zł

koszt II etapu budowy GPN-T

24,5 mln zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej

164,4 mln zł

koszt III etapu budowy GPN-T

97,7 mln zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej

Dzisiaj GPN-T oferuje najemcom, nie tylko z sektora MSP, nowoczesne powierzchnie technologiczno-produkcyjne oraz biurowe, wyposażone w infrastrukturę teleinformatyczną i wszystkie media. W parku mieszczą się dzisiaj siedziby ok. 60 firm, laboratoria, centrum konferencyjno-szkoleniowe, EduPark oraz EduPrzedszkole.

Park jest platformą współpracy świata nauki i biznesu oraz administracji i organizacji pozarządowych. Tu ma swoją siedzibę m.in. spółka InnoBaltica, którą powołały do życia władze Gdańska, samorząd województwa pomorskiego i gdańskie uczelnie. Jej celem jest koordynacja, monitoring i pomoc w komercjalizacji badań naukowych.

PORT GDAŃSK

Zmieniamy się!

Bezpieczeństwo i ochrona środowiska

- ▶ Zintegrowany system bezpieczeństwa miasta
- ▶ Miasto przygotowane na wielką wodę
- ▶ Czysta woda i ścieki
- ▶ Życie w dobrej atmosferze
- ▶ Miasto bez śmieci

Bezpieczeństwo i ochrona środowiska

Zintegrowany system bezpieczeństwa miasta.....	135
Miasto przygotowane na wielką wodę.....	137
Czysta woda i ścieki.....	139
Życie w dobrej atmosferze.....	141
Miasto bez śmieci.....	144

Tylko siedem minut powinno zajmować strażakom dotarcie na miejsce zdarzenia w dowolnym punkcie miasta. Możliwe jest to dzięki modernizowanym i nowo budowanym strażnicom i ciągłym inwestycjom w nowoczesny sprzęt ratowniczy i gaśniczy.

Niewątpliwym wpływem na poprawę czasu interwencji służb ratowniczo-gaśniczych ma rozbudowa systemu powiadamiania o zdarzeniach oraz modernizacja i rozbudowa nowych układów drogowych miasta.

Mieszkańcy i przebywający w Gdańsku goście chcą czuć się bezpiecznie. Miasto dokłada starań, aby zarówno chronić przed zagrożeniami, jak i skutecznie walczyć z przestępczością.

Wydatki na funkcjonowanie straży pożarnej w Gdańsku w latach 2004–2014 (w mln zł)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	Razem
14,6	14,5	13,9	16,6	21,1	25	19,7	23,5	22,6	22	21,1	214,8

*plan na rok 2014

Wydatki z budżetu miasta na funkcjonowanie straży miejskiej i policji w Gdańsku w latach 2004–2014 (mln zł)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	Razem
Straż miejska	11,7	13,3	15	14	15,2	16,6	15,6	16,3	18,7	19	19,6	175
Policja	0,6	0,9	0,8	2,6	2,4	1,1	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	10,8

*plan na rok 2014

Zintegrowany system bezpieczeństwa miasta

Gdańsk można zaliczyć do miast inteligentnych (smart cities), które widzą, słyszą i czują. Takie możliwości stwarzają inteligentne systemy zarządzania.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców oraz uczestników imprez masowych czuwają pracownicy Zintegrowanego Centrum Zarządzania Kryzysowego. W razie zagrożenia od momentu jego zaobserwowania do podjęcia działań nie powinno minąć więcej niż dwie minuty.

W podejmowaniu szybkich decyzji pomaga system monitoringu wizyjnego miasta. System ten składa się dzisiaj ze 187 kamer obrotowych i 101 stacjonarnych, rozlokowanych na przystankach komunikacji miejskiej, skrzyżowaniach drogowych, dworcach kolejowych, przy obiektach użyteczności publicznej i w atrakcyjnych turystycznie miejscach. Miasto słyszy i może komunikować się z mieszkańcami w sytuacji potencjalnych zagrożeń. Wszelkie incydenty i wypadki można zgłaszać pod numer alarmowy 112

obsługiwany przez Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego, uruchomione w Gdańsku w 2012 roku i obejmujące swoim zasięgiem całe województwo. Pracownicy centrum odbierają około 3,5 tys. zgłoszeń na dobę. Nie są to wyłącznie telefony od mieszkańców Gdańska i regionu. Dzwonią także turyści krajowi i zagraniczni. Pracownicy WCPR biegle posługują się językami: duńskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim, włoskim oraz francuskim.

6,2 mln zł

koszt utworzenia Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego

4,7 mln zł

wartość unijnej dotacji do projektu

Miasto także czuje, dzięki rozlokowanym w wielu dzielnicach czujnikom, mierząc natężenie hałasu oraz poziom zanieczyszczenia powietrza. Za monitoring poziomu zanieczyszczenia powietrza w Gdańsku odpowiada Fundacja Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej, która stworzyła dzięki unijnym dotacjom regionalny system zarządzania informacją o jakości powietrza w województwie pomorskim AIRPOMERANIA.

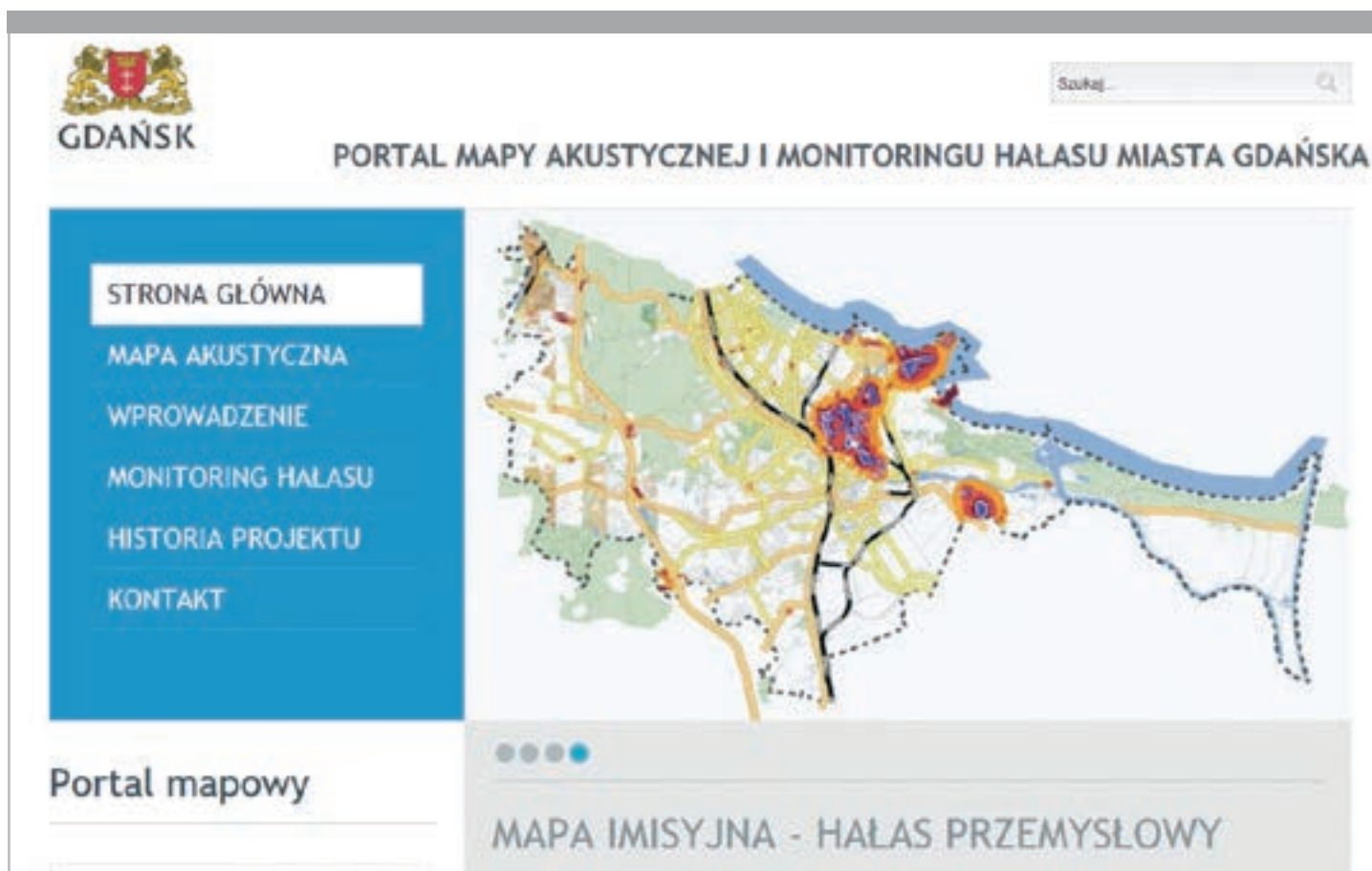
Wszystkie dane spływające z kamer i czujników są gromadzone w nowoczesnym Centrum Przetwarzania Informacji i Zarządzania Bezpieczeństwem w Gdańsku-Wrzeszczu. Centrum integruje i koordynuje działania wszystkich służb bezpieczeństwa: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej i straży miejskiej. Informacja o zagrożeniach może być wysyłana automatycznie do mieszkańców dzielnicy za pośrednictwem systemu SMS.

7,5 mln zł

koszt realizacji projektu AIRPOMERANIA

5,4 mln zł

wartość dotacji unijnych na realizację projektu

Miasto przygotowane na wielką wodę

Dramatyczna powódź w roku 2001 pokazała jak ważny dla Gdańska jest sprawny system retencyjny, który pozwala zapanować nad gwałtownie wzbierającymi wodami opadowymi.

Dzięki środkom z budżetu miasta oraz unijnym dotacjom udało się w ostatnich latach dokonać rewolucyjnych zmian w sferze bezpieczeństwa przeciwpowodziowego Gdańska.

W ciągu 10 lat wybudowano, zmodernizowano i odtworzono w Gdańsku sporą część infrastruktury melioracyjnej. Dzięki zaangażowaniu władz miasta w ten proces Gdańsk jest obecnie opleciony siecią ponad 628 km kolektorów deszczowych i blisko 100 km tzw. instalacji deszczowej – przykanalikowej – to więcej niż wynosi odległość od wschodniej do zachodniej granicy Polski. Liczba samych studzienek rewizyjnych w Gdańsku przekracza 21 tysięcy.

Szczególny charakter dla wielu mieszkańców Gdańska miała przebudowa kanału Raduni zakończona wiosną 2014 roku. Unijne dotacje pozwoliły przebudować brzeg kanału na długości 7,1 km. Ta inwestycja stała się priorytetem dla władz Gdańska w 2001 roku, po tym jak wezbrane wody Raduni przerwały wały przeciwpowodziowe, zatapiając znaczną część miasta m.in. Orunię.

137 mln zł

całkowity koszt przebudowy kanału Raduni

116,1 mln zł

kwota dofinansowania ze środków Unii Europejskiej

Kanał Raduni w liczbach

1338 rok – data zakończenia budowy kanału

52,9 km² – powierzchnia terenu, z którego spływają do kanału wody opadowe

13,5 km – łączna długość kanału

7,1 km – długość odcinka kanału przebudowie

18,5 tys. m² – taką powierzchnię ma droga techniczna ułożona z kostki brukowej

225 m – długość przebudowanej kanalizacji deszczowej

10 – liczba przebudowanych kładek

127,5 mln zł

całkowity koszt projektu Ochrona Wód Zatoki Gdańskiej

30,8 mln zł

kwota dofinansowania ze środków Unii Europejskiej

Budowa nowych zbiorników retencyjnych poza poprawą bezpieczeństwa powodziowego i środowiska naturalnego wód Zatoki Gdańskiej stwarza, po odpowiednim zagospodarowaniu, dodatkową atrakcję dla miłośników aktywnego wypoczynku. Inwestycjom tego typu zawsze towarzyszy budowa dróg technicznych oraz zagospodarowanie terenów zielonych, które pełnią dodatkowo funkcję rekreacyjną i spacerową. Zbiorniki wodne cieszą się także wielkim zainteresowaniem wśród miłośników dzikich ptaków i wędkarzy.

Mysząc o bezpieczeństwie przeciwpowodziowym gdańszczyzan, władze miasta zwróciły także uwagę na innych mieszkańców miasta. Na nowo wybudowanym zbiorniku retencyjnym Jabłoniowa zainstalowano cztery wyspy pływające obsadzone roślinnością wodną, na których gniazdują mewy śmieszki i rybitwy. Na większości zbiorników nadbrzeżne skarpy zostały umocnione faszynami i matami wegetacyjnymi z odpowiednio dobraną roślinnością, która zabezpiecza brzegi przed erozją, stanowi schronienie dla zwierząt i wpływa znacząco na wrażenia estetyczne.

Dzięki konsekwentnie realizowanej przez miasto polityce przeciwpowodziowej gdańskie zbiorniki retencyjne (nie licząc jeziora Jasień) mogą przyjąć **521 tys. m³** wody deszczowej. Ich łączną pojemność można przeliczyć na mniej więcej milion wanien.

Czysta woda i ścieki

Żadne nowoczesne miasto nie może dzisiaj funkcjonować bez sprawnego systemu wodociągowego i kanalizacyjnego. Aspirując do miana stolicy metropolii, w ciągu ostatnich 10 lat miasto dokonało przełomowych inwestycji, które odpowiadają na potrzeby mieszkańców i gospodarki oraz mają istotny wpływ na jakość środowiska naturalnego.

Dzisiaj woda w gdańskich kranach pod względem czystości i właściwości nie ustępuje butelkowanej wodzie źródłanej, ścieki komunalne zaś w całości podlegają procesowi oczyszczania.

W kwestii zaopatrzenia w wodę i utylizacji ścieków kluczowym przedsięwzięciem była realizacja, podzielonego na dwa etapy, Gdańskiego Projektu Wodno-Ściekowego – jednej z największych tego typu inwestycji, przeprowadzonych w ostatnich latach w Polsce.

860 mln zł

koszt zrealizowanych i przygotowanych zadań inwestycyjnych w ramach I etapu Gdańskiego Projektu Wodno-Ściekowego

266 mln zł

wartość dofinansowania z UE

Projekt objął kilkadziesiąt zadań na terenie Gdańska, które przyczyniły się do poprawy czystości wód i gleby, ochrony zdrowia ludzkiego oraz pozwoliły miastu dostosować standard gospodarki wodno-ściekowej do obowiązujących w UE norm ochrony środowiska.

313 mln zł

koszt realizacji II etapu Gdańskiego Projektu
Wodno-Ściekowego

147,1 mln zł

wartość dofinansowania z UE

Dzięki intensywnej rozbudowie i modernizacji Oczyszczalni Wschód możliwe stało się zamknięcie uciążliwej dla środowiska naturalnego i mieszkańców Oczyszczalni Zaspa. Oczyszczalnia Wschód obsługuje dzisiaj płynne nieczystości nie tylko z terenu Gdańska. Trafiają tu także ścieki z gmin sąsiednich: Kolbud, Żukowa, Sopotu, Pruszcza Gdańskiego. Czysta woda trafia rurociągiem o długości 2,5 km w głąb Zatoki Gdańskiej.

Działalności oczyszczalni towarzyszy wzrost ilości wytwarzanych osadów ściekowych, które należy zagospodarować. Z tego powodu w ramach II etapu Gdańskiego Projektu Wodno-Ściekowego powstaje instalacja do termicznego przekształcania osadów.

Gdański Projekt Wodno-Ściekowy II w liczbach

28,5 km – długość nowej sieci kanalizacji sanitarnej

15,5 km – długość nowej sieci wodociągowej

10 – liczba nowych przepompowni ścieków

6,7 km – długość przebudowanej sieci kanalizacji sanitarnej

2 – przebudowane przepompownie ścieków

Gdańskie wodociągi i kanalizacja w liczbach

224,9 km – długość magistrali wodociągowych

902,3 km – długość sieci rozdzielczej

231,7 km – długość przyłączy wodociągowych

10 – liczba przepompowni sieciowych i strefowych

14 – liczba stacji podnoszenia ciśnienia

15 – liczba hydroforni

21 – zbiorniki wody pitnej

20 – ujęcia wody pitnej

855,6 km – długość grawitacyjnej sieci kanalizacyjnej

114,8 km – długość sieci tłocznej

2018,1 km – długość przykanalików

Życie w dobrej atmosferze

Rewolucyjne zmiany w gdańskiej energetyce ciepłej to w dużej mierze zasługa funduszy unijnych. Największym beneficjentem unijnych środków w zakresie ochrony powietrza i atmosfery jest Elektrociepłownia Gdańska, dawna Elektrociepłownia Wybrzeże, której właścicielem jest francuski koncern EDF. Francuski właściciel pozyskał dotacje na realizację aż trzech kluczowych dla ochrony środowiska i poprawy jakości życia mieszkańców projektów inwestycyjnych. Unijne dotacje przeznaczone zostały na dostosowanie gdańskiej elektrociepłowni do pracy bez składowania popiołów oraz budowę instalacji do odazotowania i odsiarczania spalin.

325,4 mln zł

łączna wartość inwestycji
w technologii ochrony środowiska
w gdańskiej elektrociepłowni EDF

40,9 mln zł

łączna wartość unijnych dotacji
na realizację projektów

Unijne dotacje na zmniejszenie zanieczyszczeń pyłami pozyskała także powiązana z gdańską elektrociepłownią spółka Pollytag. Spółka zajmuje się przetwarzaniem powstających w elektrociepłowni popiołów w kruszywo budowlane. Ze względu na uciążliwość nieprzetworzonego popiołu dla środowiska i mieszkańców okolicznych osiedli zbudowano specjalny zbiornik retencyjny o wysokości niemal 43 m i objętości 6900 m³ na odpady paleniskowe oraz niezbędną do jego eksploatacji infrastrukturę. Projekt został zrealizowany w tym samym czasie, co inwestycje po stronie elektrociepłowni. Teraz nadmiar popiołów z palenisk wytworzony w sezonie grzewczym trafia bezpośrednio z elektrociepłowni do zbiornika. Zakład przetwarza ten zapas latem, kiedy występuje deficyt w dostawach tego surowca. Projekt umożliwił całkowitą eliminację uciążliwych dla środowiska otwartych składowisk popiołu.

8,6 mln zł

koszt budowy zbiornika na popioły paleniskowe oraz infrastruktury towarzyszącej

2,6 mln zł

wartość unijnej dotacji do projektu

Czysta atmosfera w Gdańsku to także efekt działań na rzecz zmniejszenia strat ciepła oraz przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Tu również nieocenionym źródłem pieniędzy okazały się fundusze unijne. Na terenie Oczyszczalni Wschód spółka Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna zbudowała i uruchomiła nowoczesną elektrociepłownię. Powstający w niej w procesie oczyszczania ścieków biogaz zasila instalację wytwarzającą energię elektryczną i ciepło. Jej moc wynosi 2,864 MW. To ilość, która mogłaby zasilic około 1500 przeciętnych gospodarstw zamieszkałych przez czteroosobowe rodziny. Produkowana tu energia i ciepło wykorzystywane są w pierwszej kolejności do zasilania instalacji związanych z działalnością oczyszczalni ścieków. Wcześniej biogaz wytwarzany na terenie Oczyszczalni Wschód spalany był w pochodni.

19,5 mln zł

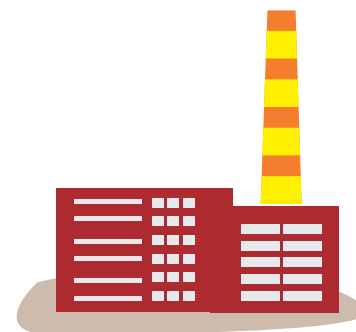
koszt budowy elektrociepłowni biogazowej

5,9 mln zł

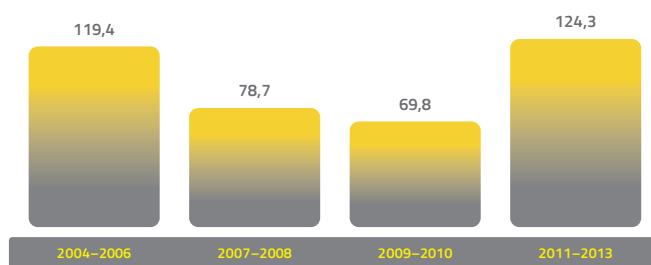
wartość unijnej dotacji do projektu

Z pieniędzy unijnych skorzystało także Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w ramach projektu zmniejszenia strat energii w procesie dystrybucji ciepła na terenie aglomeracji gdańskiej. Tylko w ciągu ostatnich 10 lat firma zmodernizowała ponad 30 km sieci ciepłowniczej. Wymiernym efektem inwestycji jest zmniejszenie strat ciepła w instalacjach ciepłowniczych, a tym samym zmniejszenie zużycia węgla – podstawowego paliwa, z którego w Gdańsku wytwarza się ciepło. Według szacunków, oszczędności te sięgają 2 tys. ton rocznie. Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej położyło także w ostatnich latach blisko 80 km całkowicie nowych rur sieci ciepłowniczej, które w pierwszej kolejności doprowadzają ciepłą wodę do nowo powstających osiedli mieszkaniowych w dzielnicy Gdańsk-Południe.

Dzięki aktywności inwestycyjnej koncernu Energa S.A. Gdańsk w 2014 roku stał się liderem w dziedzinie zaawansowanych źródeł energii odnawialnej. To pierwsze miasto w Polsce, w którym energia elektryczna produkowana jest na farmie słonecznej.

Wydatki Gdańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej na rozwój sieci ciepłowniczej w latach 2004–2013 (w mln zł)

Źródło: GPEC

Dotacje w latach 2004–2014 na wprowadzanie bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii oraz wykorzystanie źródeł energii odnawialnej (dotacje dla mieszkańców Gdańska na zamianę ogrzewania węglowego na gazowe, elektryczne, olejowe, instalację pomp ciepła i kolektorów słonecznych)

Rok	Wydatki (tys. zł)	Liczba zawartych umów
2004	409,7	198
2005	426,2	166
2006	392,7	189
2007	221,7	108
2008	410,3	161
2009	381,8	146
2010	0,00	0
2011	212,3	105
2012	376,2	118
2013	633,00	190
2014*	970,00	
Razem:	4435,9	

*plan na rok 2014

miasto bez śmieci

Gdańsk – zamieszkały przez prawie pół miliona ludzi, odwiedzany przez blisko sześć milionów turystów rocznie – wytwarza każdego roku blisko 180 tys. ton śmieci. By przewieźć taką ilość, potrzeba około 15 tys. kursów ciężarówek! Zgodnie z obowiązującymi przepisami na samorządach spoczywa obowiązek ograniczenia ilości składowanych odpadów komunalnych poprzez wprowadzenie efektywnego systemu ich segregacji, recyklingu i utylizacji.

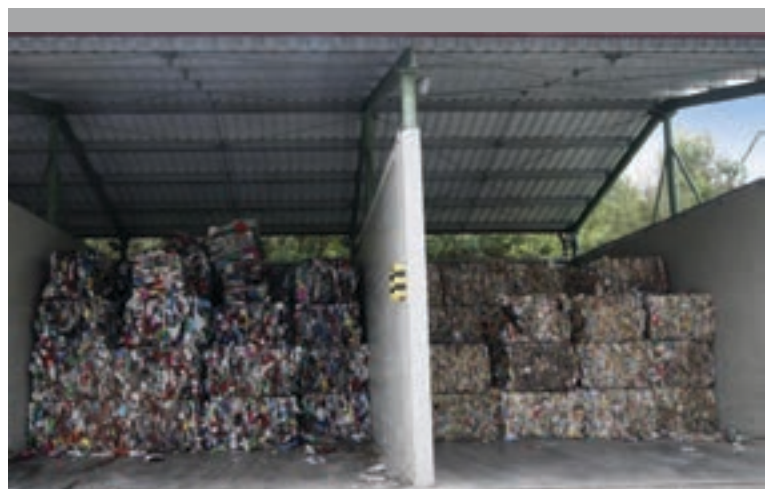
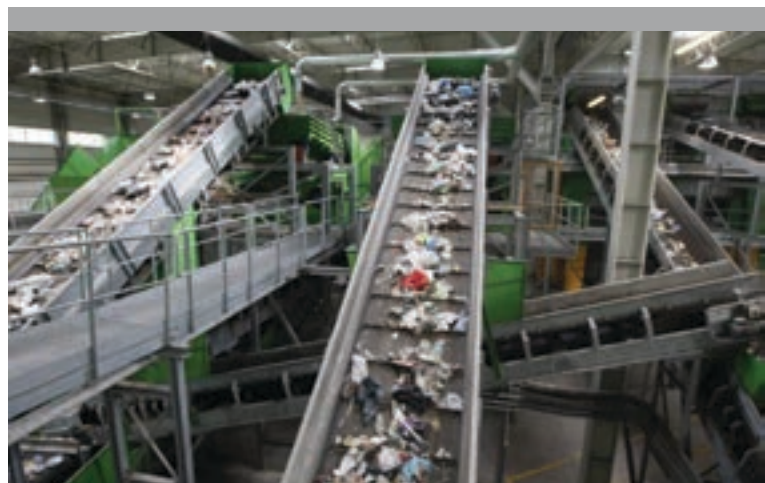
W ciągu ostatniej dekady udało się rozwinąć i znacząco usprawnić system odbioru odpadów komunalnych. W ramach projektu Czyste Miasto Gdańsk wprowadzono na szeroką skalę system segregacji odpadów na frakcje suchą i moką oraz system odbioru odpadów segregowanych: szkła, tworzyw sztucznych, papieru oraz złomu elektrycznego i materiałów niebezpiecznych dla środowiska naturalnego.

Odpady komunalne w Gdańsku latach 2004–2014

Rok	Przyjęte odpady komunalne (tys. t)	Odzysk surowców (tys. t)
2004	202,2	0,3
2005	161,4	2,7
2006	209,2	3,2
2007	204,8	4,1
2008	215,9	6,2
2009	191,5	7,3
2010	197,7	6,6
2011	185,6	10,8
2012	180,4	15,4
2013	192,8	17,4
2014*	201,2	20,5
Razem:	2142,7	94,5

*plan na rok 2014

Kluczowe znaczenie dla poprawy efektywności działania gospodarki odpadami miał, zrealizowany przez Zakład Utylizacyjny, projekt modernizacji gospodarki odpadami komunalnymi w Gdańsku. Najważniejszym elementem tego przedsięwzięcia była gruntowna rozbudowa i modernizacja głównego składowiska odpadów w dzielnicy Szadółki.

390,7 mln zł

całkowity koszt programu modernizacji
składowiska odpadów w Szadółkach

188 mln

wartość unijnej dotacji do projektu

Równoległe z rozbudową i modernizacją składowiska rozpoczęły się przygotowania do kolejnej inwestycji: budowy nowoczesnej i przyjaznej dla środowiska naturalnego instalacji do termicznej utylizacji odpadów, do której trafi tzw. frakcja energetyczna. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa od 2016 roku nie będzie już można gromadzić na składowiskach odpadów nadających się do spalenia. Na przygotowanie projektu „System Gospodarki Odpadami dla metropolii Trójmiejskiej” Zakład Utylizacyjny w Gdańsku uzyskał dotację z Unii Europejskiej.

Koszt utrzymania Zakładu Utylizacyjnego w Gdańsku w latach 2004–2014 (mln zł)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
10,1	8,9	10,1	12,2	27,1	29,3	33,6	48,4	60,1	63,6	75,2

*plan na rok 2014

Nakłady inwestycyjne Zakładu Utylizacyjnego w Gdańsku w latach 2004–2014 (mln zł)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
0,8	1,1	3,2	3,7	2,4	118	128,3	82,2	1,9	1,2	15,6

*plan na rok 2014

Gdańsk
– tak nas widzą

Gdańsk to miasto o ugruntowanej na świecie pozycji, znane nie tylko dzięki Solidarności i Lechowi Wałęsie. To miasto o ogromnej dynamice rozwojowej. To miejsce, gdzie żyje się coraz lepiej. To miejsce, na które coraz więcej samorządów patrzy z zazdrością i pytaniem: Jak oni to robią? A robimy „to” tak dobrze, że w ostatnich latach Gdańsk zajmuje czołowe miejsca w wielu poważnych rankingach. Coraz więcej mieszkańców mówi więc z dumą: „Jestem z Gdańska!”. Bo przecież Gdańsk to najlepsze miasto Rzeczypospolitej!

Polacy raz na cztery lata rozliczają swoje samorządy z działań podejmowanych na rzecz gmin, powiatów i województw. Znacznie częściej, za pomocą rankingów, dokonują tego rozmaite instytucje, media, organizacje pozarządowe.

W 2014 roku Gdańsk sięgnął po dwa najcenniejsze trofea. W lipcu miasto zostało uznane za najlepszy samorząd według prestiżowego rankingu dziennika „Rzeczpospolita”, a miesiąc wcześniej „Dziennik Gazeta Prawna” przyznał Gdańskowi Złotą Perłę dla najlepszego samorządu. W obu rankingach oceniano nie tylko wartość inwestycji i wysokość pozyskanych środków unijnych, ale też współdziałanie samorządów z organizacjami pozarządowymi, wyniki edukacyjne, umiejętność stworzenia dogodnych warunków dla przedsiębiorców, a nawet... liczbę przewijaków dla niemowląt w urzędach publicznych. Poddani srogiej ocenie liczb i wskaźników okazaliśmy się NAJLEPSI! Z równie wielką dumą dzierżymy tytuł najlepszego polskiego samorządu, który pozyskał najwięcej środków unijnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Doceniła to w 2013 roku „Rzeczpospolita”, a w 2014 roku – „Dziennik Gazeta Prawna”, według której Gdańsk jest

„prymusem w wydawaniu pieniędzy z Brukseli”. Dotacje z Unii Europejskiej na poziomie 13 761 zł na jednego mieszkańca to najlepszy wynik w kraju! Za nami znalazły się: Rzeszów, Warszawa, Kielce, Olsztyn czy Wrocław. Cieszą też inne tytuły – gmina przyjazna przedsiębiorcom czy miasto o największym potencjalnym gospodarczym. Ten drugi przyznał Gdańskowi miesięcznik „Współnota”, który podsumował kadencję władz samorządowych 2010–2014. W specjalnym raporcie czytamy: „Gdańsk osiągnął bardzo wysokie wyniki w przypadku prawie wszystkich wskaźników objętych analizą. Najlepiej Gdańsk wypadł jednak w zakresie dynamiki zmiany liczby podmiotów gospodarczych działających w branży usługowej, przy jednocześnie bardzo wysokiej pozycji w przypadku zmiany liczby podmiotów gospodarczych zatrudniających do 9 pracowników. Należy zaznaczyć, że Gmina osiągnęła również jedną z wyższych pozycji w przypadku zmiany liczby przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników”.

Równie pochlebne dla Gdańska są wyniki rankingów turystycznych, potwierdzające wagę marki „Gdańsk” i w kraju, i za granicą. Brytyjski dziennik „The Guardian” opublikował listę 40 najbardziej atrakcyjnych kierunków obieranych przez turystów w 2014 roku. Gdańsk jest w tej czterdziestce jedynym polskim miastem!

Gdańsk coraz częściej pojawia się także w prestiżowych rankingach globalnych. Jest w nich uznawany za unikatowe miejsce, które warto, a nawet trzeba odwiedzić, bo odznacza się wyjątkowymi, niespotykanymi gdzie indziej walorami. Stolicę Pomorza doceniły m.in. „National Geographic”, „The New York Times” czy znany portal podróżniczy Lonely Planet. Krótko mówiąc, dołączamy do ligi światowej...

- „Rzeczpospolita” – pierwsze miejsce w rankingu samorządów w roku 2014 w kategorii miast na prawach powiatu. W pokonanym polu pozostały Wrocław i Sopot. „Rzeczpospolita” prowadzi ranking samorządów od 2005 roku. Konkurs przebiega w dwóch etapach. W pierwszym wybierane są miasta i gminy, które najlepiej zarządzają swoimi finansami i jednocześnie najwięcej inwestują (dane pozyskiwane są z Ministerstwa Finansów). Następnie badane są m.in.: udział wydatków na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi w wydatkach ogółem, nakłady na gospodarkę mieszkaniową, wyniki testu szóstoklasistów oraz gimnazjalistów, wiarygodność kredytowa, inicjatywy w ramach PPP czy posiadanie przez samorząd Karty Dużej Rodziny.
- „The Guardian” – TOP 40 Holiday Hotspot. W 2014 roku internetowe wydanie brytyjskiego dziennika „The Guardian” opublikowało listę 40 najatrakcyjniejszych destynacji turystycznych. Na 31. miejscu, jako jedyne polskie miasto, znalazł się Gdańsk. „The Guardian” chwali Gdańsk za Europejskie Centrum Solidarności, kuchnię ze specjałami owoców morza, lokalny browar Brovarnia z jego piwem i kuchnię oraz bliskość sopockiego kurortu.

Wysokie noty miasta w nie są celem samym w sobie. Naszym celem jest polepszenie życia naszych mieszkańców. Nowe drogi, tunel pod Martwą Wisłą, Europejskie Centrum Solidarności, boiska przyszkolne, place zabaw – to inwestycje, które szybko wrastają w krajobraz miasta. Jadąc nową linią tramwajową, szybko zapomina się, jak było wcześniej. I bardzo dobrze. W końcu wszystko dzieje się po to, żeby żyło nam się łatwiej i wygodniej. Byśmy mogli spokojnie dojechać do pracy, by nasze dzieci uczyły się w cywilizowanych warunkach, byśmy po pracy mieli gdzie odpocząć, korzystając z bogatej oferty kulturalnej. A jeśli wykonaną przez nas pracę ktoś obiektywnie ocenia i docenia, tym większą mamy satysfakcję z dobrze wykorzystanego czasu i pieniędzy. Mogę tylko zapewnić, że nie spoczniemy na laurach. Łatwo jest wpaść w samozachwyt, ale my mamy głód rozwoju. Bycie najlepszym samorządem Rzeczypospolitej zobowiązuje.

Paweł Adamowicz
Prezydent Miasta Gdańska

- „Dziennik Gazeta Prawna” – Złota Perła 2014 w rankingu najlepszych samorządów. Ocenie poddano inwestycje infrastrukturalne, gospodarkę odpadami oraz działalność z zakresu ochrony środowiska, turystyki, sportu i rekreacji.
- „Dziennik Gazeta Prawna” – pierwsze miejsce za najlepsze wykorzystanie środków unijnych. W rankingu „Ekstraklasa miast. Prymusi w wydawaniu pieniędzy z Brukseli” Gdańsk, z kwotą 13 761 zł dotacji z UE na jednego mieszkańca, zajął pierwsze miejsce, znacznie wyprzedzając kolejne miasta na liście – Rzeszów, Warszawę, Kielce, Olsztyn czy Wrocław.
- „National Geographic Traveler” – Best of the World Weekly. Jeden z najbardziej znanych magazynów podróżniczych na świecie już po raz kolejny zachęca do odwiedzin grodu nad Motławą. Za warte polecenia w Gdańsku uznano m.in.: dawne tereny stoczniowe – kolebkę Solidarności, spacer po Starym i Głównym Mieście, gdańskie zabytki i muzea oraz wypoczynek na którejś z plaż, a także... nasze specjały, takie jak placki ziemniaczane, gołąbki i śledź po kaszubsku.

- „Wspólnota” – pierwsze miejsce w rankingu miast o największych zmianach w potencjale gospodarczym w podsumowaniu kadencji 2010–2014. Gdańsk osiągnął bardzo wysokie noty w prawie wszystkich wskaźnikach objętych analizą. Najlepiej miasto wypadło w zakresie dynamiki zmiany liczby podmiotów gospodarczych działających w branży usługowej. Zajęliśmy też bardzo wysoką pozycję pod względem zmiany liczby podmiotów gospodarczych zatrudniających do dziewięciu pracowników. „Wspólnota” podkreśla, że Gdańsk osiągnął również jedną z wyższych pozycji przy ocenie zmiany liczby przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.
- TOP 10 destynacji konferencyjnych Europy. Gdańsk znalazł się na tej prestiżowej liście, przygotowywanej przez branżowy portal www.kongres-magazine.eu. Twórcy rankingu w krótkim opisie Gdańska podkreślili m.in. unikatowy charakter miasta z jego historyczną zabudową i przenikającymi się wpływami różnych kultur. Autorzy wspomnieli również o duchu wolności, przejawiającym się w licznych inicjatywach kulturalnych.
- 6 Baltic Sea Wonders – nature & culture. Gdańsk został jednym z sześciu zwycięzców międzynarodowego konkursu „6 Cudów Bałtyku” („6 Baltic Sea Wonders”).

Do rywalizacji stanęło 65 miejsc i obiektów z regionu Morza Bałtyckiego. Po trzech etapach internetowego głosowania wyłoniono zwycięzców, wśród których znalazł się Gdańsk – wyjątkowe „miasto pamięci i wolności”.

- „National Geographic Traveler” – Europe’s Best Small Ports. W 2013 roku Gdańsk – obok Malty, Ålesund w Norwegii, Ajaccio we Francji, Tallinu w Estonii i Zadaru w Chorwacji – znalazł się w zestawieniu sześciu najlepszych małych portów w Europie.
- „Wspólnota” – pierwsze miejsce w rankingu inwestycji w infrastrukturę techniczną. Gdańsk jest polskim liderem w tej dziedzinie, a ranking wygrał już trzy razy z rzędu! Wydatki na infrastrukturę techniczną w przeliczeniu na jednego gdańszczyzanina w latach 2010–2012 wyniosły 2344,52 zł. Następne na podium były Warszawa (1809,78 zł) i Poznań (1496,82 zł).
- „Wspólnota” – lider wykorzystania środków z Unii Europejskiej. Ten tytuł został przyznany Gdańskowi w 2013 roku. Według metodologii przyjętej przez pismo, zwyciężski Gdańsk w latach 2009–2012 wydał na inwestycje unijne 3676,35 zł (w przeliczeniu na jednego mieszkańca). Drugi był Białystok (2579,86 zł), a trzecia Warszawa (1922,22 zł).

Wydawca pragnie serdecznie podziękować sponsorom,
których wsparcie przyczyniło się do wydania niniejszej publikacji

Srebrni sponsorzy:

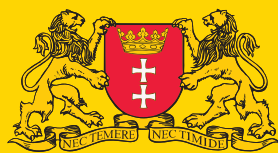

budimex

OLIVIA BUSINESS CENTRE

Brązowi Sponsorzy:

GDAŃSK
www.gdansk.pl